

Riihimäen kaupunki

PÖYTÄKIRJA

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialue

Nuorisopalvelut

Nuorisovaltuusto

NUORISOVALTUUSTON KOKOUS

Aika Maanantai 23.3.2026 klo 18.00 – 19.18

Paikka Kokoustila Asema, Eteläinen Asemakatu 2

1. KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.00.

2. LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Ollakseen päätösvaltainen (eli kokouksen päätökset sitovat nuorisovaltuustoa), kokouksissa pitää olla puheenjohtajan lisäksi paikalla 5 nuorisovaltuuston jäsentä.

Ellei näin ole, kokous voidaan pitää ja asioista keskustella mutta päätöksiä ei voida tehdä.

Kokouksen sihteeri pitää jokaisen kokouksen alussa nimenhuudon, jolla todetaan läsnäolijat.

Päätös: Nimenhuudossa oli paikalla 11 nuorisovaltuuston jäsentä. Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Nimilista liitteenä. LIITE 1.

3. PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Tarvittaessa pöytäkirjantarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.

Ääntenlaskijoiksi valitaan nimelistalta aina kaksi seuraavaa jäsentä. Jos valittava ei ole paikalla, siirrytään listalla seuraavaan nimeen.

Esitys: Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Jonne Purhonen ja Miikka Salmela.

Päätös: Esityksen mukainen.

4. **TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN**

Tässä kohdassa jokainen voi esittää lisäyksiä kokouksessa käsiteltäviin asioihin. Ne voidaan joko lisätä omiksi kohdikseen, jolloin niistä voidaan keskustella ja tehdä päätöksiä tai lisätä kohtaan Muut esille tulevat asiat (META). Tällöin niistä voidaan keskustella, mutta ei tehdä virallisia päätöksiä.

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi

Päätös: Esityksen mukainen.

5. **LAUSUNTOPYYNTÖ VARHAISKASVATUKSEN JA PERUSOPETUKSEN PALVELUVERKON PÄIVITTÄMISESTÄ**

Nuorisovaltuustolta on pyydetty lausuntoa koskien palveluverkon päivittämisestä.

Lausunto on annettava viimeistään 19.4.2026 mennessä niin, että se on kirjattuna Riihimäen kaupungin asianhallintajärjestelmään asialle KH/557/2019. Lausuntoa pyydetään liitteenä olevasta luonnoksesta.

Kutakin toimielintä tai vaikuttamistoimielintä pyydetään lausumaan oman tehtävänsä mukaisesta näkökulmasta.

On huomattava, että dokumentti on luonnos ja täydentyy selvityksen edetessä mm. henkilöstö-, kuntalais-, lapsi-, talous- ja ympäristövaikutusten osalta.

Lausuntopyyntö liitteenä. LIITE 2

Yhdistetty selvitysluonnos liitteenä. LIITE 3

Esitys: Nuorisovaltuusto kokoaa valitsemallaan tavalla lausunnon ja toimittaa sen ennen määräaikaa sihteerille, joka hoitaa sen eteenpäin.

Päätös: Nuorisovaltuusto ottaa kantaa puheenjohtajan johdolla. Kommentit nuvan WA-ryhmää.

6. **NUORISOVALTUUSTON TALOUS**

Nuorisovaltuustolla on nuorisopalveluiden talousarviossa oma kustannuspaikka, jossa vuodelle 2026 nuorisovaltuuston toimintaan ja hankintoihin on varattu 14.100 €. Tästä summasta noin puolet eli 7000 € on varattu kokouspalkkioihin.

Nuorisovaltuuston taloudelle on varattu kokousten esityslistalla oma asiakohtansa ja tilanne päivitetään jokaiseen kokoukseen. Käyttötalouden toteutumisvertailu liitteenä. LIITE 4.

Päätös: Annetaan taloustilanne tiedoksi.

7. **NUORISOVALTUUSTOMYÖNTEINEN KUNTA-SERTIFIKAATTI**

Sertifikaatti tulee hakuun tämän viikon aikana. Riihimäki täyttää kriteerit sertifikaatin hakemiselle [Nuorisovaltuustomyönteinen kunta ja hyvinvointialue-sertifikaatit - Nuva ry](#)

Riihimäen nuorisovaltuusto hakee sertifikaattia heti, kun haku aukeaa.

Esitys: Haku päättyy 27.4.2026. Päivitetään hakuprosessin tilanne.

Päätös: Puheenjohtaja laittaa lausuntoluonnoksen WA-ryhmään.

8. **EDUSTAJA NOTUKSEEN**

Notus on nuorten ohjaus- ja tukipalvelujen ohjausryhmä. Totti Neirola oli kiinnostunut edustajapaikasta, mutta asia jäi viime kokouksessa käsittelemättä.

Esitys: Valitaan Totti Neirola nuorisovaltuuston edustajaksi ohjausryhmään.

Sihteeri ilmoittaa päätöksen eteenpäin.

Päätös: Esityksen mukainen.

9. **KOULUJEN OPPILASKUNTIEN KUULUMISET**

- Harju

- Kara

- Polari

- Rilu

Seuraavassa jaksossa urheilutapahtuma

- Hyria

- Uusi kausi alkamassa

- 15 hakemusta hallitukseen, 12 valitaan

- Seuraava kokous 2.4.

10. **KAUPUNGINVALTUUSTON, -HALLITUKSEN JA LAUTAKUNTAEDUSTAJIEN PUHEENVUOROT**

Nuorisovaltuuston edustajat tuovat terveiset kokouksista muille. Ne käsitellään tässä kohdassa.

- Kaupunginvaltuusto

- Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus

- Peltosaaren koulun lakkautus nuijittiin pöytään

- Kaupunginhallitus

- Koulupäivien myöhäisempi aloitus-valtuustoaloite palautettiin valmisteluun pilotointi-näkökulmalla

- Sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunta

- Palveluverkko-kokouksia ollut useampia

- Elinvoimalautakunta
 - Seuraava kokous to 26.3.
- Tekninen lautakunta
 - Seuraava kokous ti 24.3.

11. **YLÄKOULUJEN OPPILASKUNTIEN KUMMIVALTUUTETUT**

On esitetty, että oppilaskunnille valittaisiin kumminuvalainen, joka pari kertaa vuodessa kävisi oppilaskuntien kokouksessa viemässä nuva-terveisiä ja kuulostelisi vastavuoroisesti terveisiä ja toiveita nuorisovaltuustolle. Olisi järkevää, että ”kummit” olisivat jostain muusta kuin omasta koulustaan. Tämä lisäisi ”ammatillisuutta” ja antaisi uutta näkökulmaa eri koulujen tapoihin tehdä oppilaskuntatyötä.

Edellisessä kokouksessa päätettiin, että kummivaltuutetut valitaan vain yläkoulujen oppilaskunnille.

Eesitys: Valitaan yläkoulujen oppilaskunnille kumminuvalaiset.

Päätös: Kaikkiin kouluihin ei saatu valittua kummia, joten valinta siirtyy seuraavaan kokoukseen.

12. **KUULUMISET ERI SIDOSRYHMIEN KOKOUKSISTA**

RITA

- Peltosaaren puiston taidehankinnat
- Uimahallin taideteokset
- Uimahallin lasitaideteoksen ledit kaipaavat uusintaa

Riihimäen turvallisen ja kestävä liikunnan työryhmä

- Liikenneturvallisuus ja kestävä liikkuminen aiheena

13. **UUSIEN JÄSENTEN HYVÄKSYMINEN**

14. **MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT**

- Kun olette edustamassa nuorisovaltuustoa sidosryhmissä, lautakunnissa tai vastaavissa kokouksissa, älkää plärätkö puhelinta, vaan keskittykää olennaiseen

15. **SEURAAVAN KOKOUKSEN PÄIVÄMÄÄRÄ**

Seuraava kokous pidetään maanantaina 20.4.2026 klo 18.00. Kokouspaikka kokoustila Asema, Eteläinen Asemakatu 2.

16. **KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.18.

Pöytäkirjan vakuudeksi Riihimäellä 23.3.2026

Juho Rintakoski

Puheenjohtaja

Heikki Leväniemi

Sihteeri

Jonne Purhonen

Pöytäkirjantarkastaja

Miikke Salmela

Pöytäkirjantarkastaja

Riihimäen nuorisovaltuuston kokous 23.3.2026

LIITE 1

Osallistujalista

Jormalainen Oona

Jalava Emmi

Koivukangas Roosa

Neirola Totti

Pachuta Kamila

Perkkiö Oona

Purhonen Jonne

Rintakoski Juho (Kokouksen puheenjohtaja)

Salmela Miikke

Tervatuli Riina

Tölmälä Leo

Nuorisopalveluiden työntekijä(t)

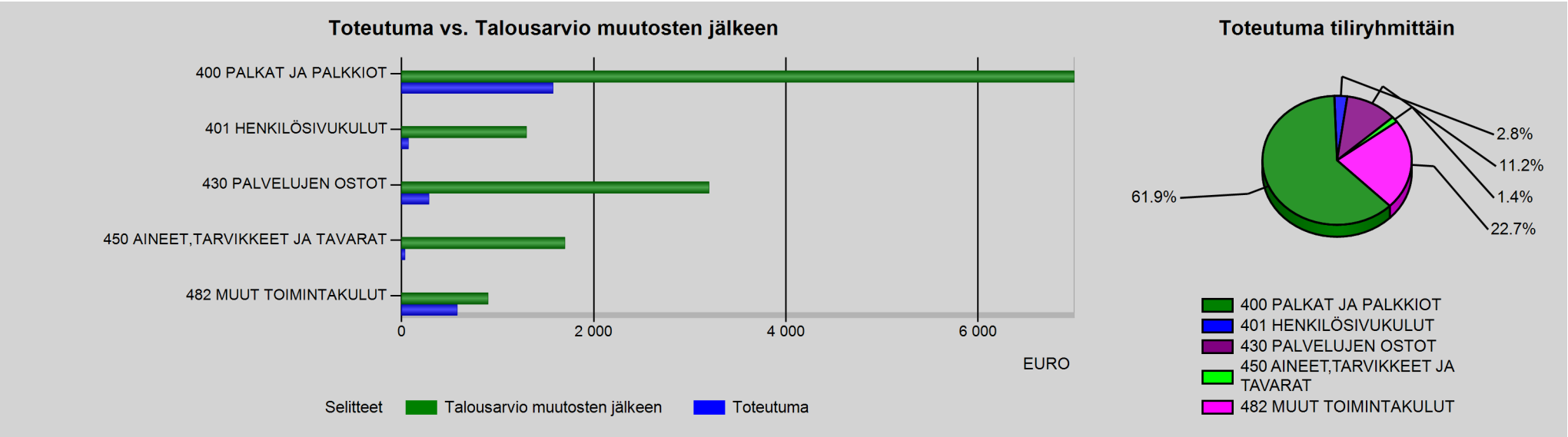
Leväniemi Heikki (Kokouksen sihteeri)

3114 NUORISOVALTUUSTO

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2026	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-7 000	0	-7 000	-1 576	5 424	77,5 %	22,5 %	-7 423	-78,8 %	-7 423
4001 Kokouspalkkiot	-7 000	0	-7 000	-1 576	5 424	77,5 %	22,5 %	-7 423	-78,8 %	-7 423
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 300	0	-1 300	-71	1 229	94,5 %	5,5 %	-440	-83,8 %	-440
4100 JuEL-palkkaperust.eläkemaksu	-1 100	0	-1 100	-64	1 036	94,2 %	5,8 %	-393	-83,7 %	-393
4151 Työnantajan sosiaalivak.maksut	-100	0	-100	-7	93	92,7 %	7,3 %	-47	-84,4 %	-47
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-100	0	-100	0	100	100,0 %	0,0 %	0		0
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 200	0	-3 200	-284	2 916	91,1 %	8,9 %	-1 823	-84,4 %	-1 823
4341 Toimistopalvelut	0	0	0	-10	-10			-9	14,2 %	-9
4342 ICT-palvelut	-500	0	-500	-103	397	79,4 %	20,6 %	-386	-73,3 %	-386
4350 Painatukset,ilmoitukset,markk.	-500	0	-500	0	500	100,0 %	0,0 %	0		0
4410 Majointus- ja ravitsemuspalvelu	-1 000	0	-1 000	0	1 000	100,0 %	0,0 %	-571	-100,0 %	-571
4420 Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-1 000	0	-1 000	-171	829	82,9 %	17,1 %	-307	-44,2 %	-307
4440 Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-100	0	-100	0	100	100,0 %	0,0 %	-370	-100,0 %	-370
4441 Henkilöstön koulutuspalvelut	0	0	0	0	0			-80	-100,0 %	-80
4470 Muut palvelut	-100	0	-100	0	100	100,0 %	0,0 %	-100	-100,0 %	-100
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 700	0	-1 700	-35	1 665	97,9 %	2,1 %	-1 119	-96,9 %	-1 119
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-200	0	-200	-35	165	82,4 %	17,6 %	0		0
4520 Elintarvikkeet	-500	0	-500	0	500	100,0 %	0,0 %	-319	-100,0 %	-319
4530 Vaatteisto	-1 000	0	-1 000	0	1 000	100,0 %	0,0 %	0		0
4600 Muu materiaali	0	0	0	0	0			-800	-100,0 %	-800
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-900	0	-900	-579	321	35,7 %	64,3 %	-718	-19,4 %	-718
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-400	0	-400	-179	221	55,3 %	44,7 %	-268	-33,3 %	-268

3114 NUORISOVALTUUSTO

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2026	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
4940 Muut toimintakulut	-500	0	-500	-400	100	20,0 %	80,0 %	-450	-11,1 %	-450
YHTEENSÄ	-14 100	0	-14 100	-2 546	11 554	81,9 %	18,1 %	-11 523	-77,9 %	-11 523

TOIMINTAKATE	-14 100	0	-14 100	-2 546	11 554	81,9 %	18,1 %	-11 523	-77,9 %	-11 523
--------------	---------	---	---------	--------	--------	--------	--------	---------	---------	---------

Lausuntopyyntö varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon päivittämisestä

Palveluverkon päivittämisen projektiryhmä pyytää tekniseltä lautakunnalta, elinvoimalautakunnalta, hyvinvointijaostolta, nuorisovaltuustolta, vammaisneuvostolta ja vanhusneuvostolta lausuntoa palveluverkon päivittämiseen liittyen. Lausunto on annettava viimeistään 19.4.2026 mennessä niin, että se on kirjattuna Riihimäen kaupungin asianhallintajärjestelmään asialle KH/557/2019.

Lausuntoa pyydetään liitteenä olevasta luonnoksesta. Kutakin toimielintä tai vaikuttamistoimielintä pyydetään lausumaan oman tehtävänsä mukaisesta näkökulmasta. On huomattava, että dokumentti on luonnos ja täydentyy selvityksen edetessä mm. henkilöstö-, kuntalais-, lapsi-, talous- ja ympäristövaikutusten osalta.

Kaupunginvaltuusto 8.12.2025 120 § päätti käynnistää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon päivitysprosessin. Työn tavoitteellinen valmistumisaika on toukokuun 2026 aikana.

Palveluverkkoselvityksen taustalla on lapsimäärien merkittävä väheneminen Riihimäellä, mikä pienentää tulevana vuosina kaupungin saamia valtionosuuksia ja kasvattaa siten talouden sopeuttamistarvetta. Selvitys on keskeinen osa kaupungin vakaan talouden ohjelman valmistelua.

Lisätietoja antaa:

Jari Lausvaara, sivistysjohtaja

gsm. 050 526 3175

LIITTEET:

1. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitysluonnos 19.3.2026

1.1 Ote Riihimäen väestöennusteesta

1.2 Analyysi palveluiden saavutettavuudesta

1.3 Koulujen ja päiväkotien kiinteistökortit

1.4 Erillisselvitys Riihimäen perusopetuksen kuudesluokkalaisten sijoittumisesta alakouluihin ja yläkouluihin

Riihimäen kaupunki

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkko

Selvitysluonnos lausuntoja varten

Sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunta
19.3.2026

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Väestönkehitys	3
Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja -kehittämiseen	7
Kehittämisen tavoitetila	7
Vaihtoehdot lyhyesti	8
Saavutettavuus	9
Kiinteistöt ja investoinnit	14
Tilojen toiminnallisuus	16
Koulut	16
Varhaiskasvatus	17
Esi- ja perusopetuksen oppilaiden sijoittuminen ja opinpolut eri vaihtoehdoissa	18
Esiopetus	18
Perusopetus	19
Erillisselvitys kuudesluokkalaisten sijoittumisesta	20
Varhaiskasvatuksen lasten sijoittuminen ja opinpolut eri vaihtoehdoissa	23
Osallistaminen ja vaikutustenarviointi	26
Liitteet	27

Johdanto

Kaupunginvaltuusto 8.12.2025 120 § päätti käynnistää varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon päivytysprosessin. Työn tavoitteellinen valmistumisaika on toukokuun 2026 aikana.

Palveluverkkoselvityksen tulee sisältää vaihtoehtoisia skenaarioita palveluverkon tiivistämisen toteuttamiseksi sekä huomioida niistä aiheutuvat vaikutukset henkilöstöön, varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisiin lapsiin ja nuoriin, kiinteistöihin sekä asumiseen, kaavoitukseen ja ympäristöön. Selvityksessä tulee esittää perusteltu näkemys yhtenäisistä opinpoluista, oppilaaksioton periaatteista sekä esi- ja perusopetuksen ryhmäkoosta. Selvityksen tueksi laaditaan vaikutusten ennakkoarviointi, joka sisältää huoltajien, oppilaiden ja henkilöstön kuulemisen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon päivittämisessä kiinnitetään huomiota asiakaslähtöiseen palveluverkkosuunnitteluun. Kaupunginvaltuusto päätti, että prosessin ohjausryhmän muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto. Projektiryhmänä toimii sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunta, sivistysjohtaja sekä projektiryhmän kutsumat asiantuntijat.

Tämä dokumentti on selvitysluonnos. Valmiissa dokumentissa tulee olemaan enemmän visualisointeja ja lisäyksiä vielä työn alla olevista valmisteluista. Alla on listattu selvitystä työstävät työryhmät sekä valmistelutehtävät.

Projektiryhmä kokoontuu ainakin kerran kuussa. Ohjausryhmä on kokoontunut kerran, seuraava kokoontuminen on toukokuussa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen asiantuntijaryhmät kokoontuvat viikoittain. Useat muutkin ryhmät työstävät palveluverkkoselvitystä eri näkökulmista. Valmistelutehtävistä tällä hetkellä työn alla ovat muun muassa henkilöstösuunnitelmat.

Työryhmät ja yhteistyötahot

- ohjausryhmä
- projektiryhmä
- sivistyksen ja hyvinvoinnin asiantuntijaryhmä
- kiinteistötyöryhmä
- kaupunkirakenteen työryhmä
- viestintäryhmä
- kehittämisryhmä
- talouspalvelut
- paikkatietopalvelut
- ympäristöpalvelut

Valmistelutehtävät

- kapasiteettitarkastelut
- ryhmäkoot
- oppimisen polkujen määrittely
- henkilöstösuunnitelmat
- erillisselvitys 6. luokan sijoittamisesta ala-/yläkouluun
- kiinteistöt
- asuminen ja kaavoitus
- ympäristövaikutusten selvitys
- osallistaminen ja viestintä
- vaikutusten ennakkoarviointi

Väestönkehitys

Lapsimäärän kehitystä Suomessa on viime vuosina kuvattu väestönmurrokseksi. Kuntaliiton mukaan vuosien 2010–2022 aikana 7–15-vuotiaiden määrä kasvoi koko maassa noin 24 000 henkilöllä, mutta alle 7-vuotiaiden määrä väheni samaan aikaan jopa 73 500 henkilöllä. Koululaisikäluokkienkin osalta kasvua tapahtui vain viidessä kunnassa, sen sijaan sadassa kunnassa koululaisikäluokat supistuivat yli 20 prosentilla.

Aluekehitykseen erikoistuneen konsultointitoimiston MDI:n selvityksen mukaan alle 7-vuotias väestö väheni voimakkaasti Riihimäellä vuosien 2010–2024 välillä. Koko ajanjakson aikana alle kouluikäinen väestö väheni 917 henkilöllä eli 38,8 prosentilla. Laskenut syntyvyys heijastuu voimakkaasti alakouluikäisten ikäryhmän kehitykseen 2020-luvulla. Vuoteen 2031 mennessä 7–12-vuotiaiden ikäryhmä on supistunut 430–460 henkilöllä. Peruskouluikäisten ikäryhmän kehitys nojaa lähes täysin tulevaan syntyvyyteen 2030- ja 2040-luvuilla. Ilman syntyvyyden merkittävää kasvua alakouluikäisten 7–12-vuotiaiden määrä laskee vuoteen 2040 mennessä 380–480 henkilöllä (-21–-27 %) ja vuoteen 2050 mennessä 325–450 henkilöllä (-18–-25 %).

Kaupunkistrategian mukaisessa 0,2 prosentin kasvuennusteessa lasten (alle 15-vuotiaat) määrä vähenee lähes kaikilla ennustealueilla vuosien 2024–2030

aikana. Erot supistumisen voimakkuudessa ovat kuitenkin suuria, merkittävintä lasku on Sipusaari-Juppalan, Kumela-Lemmenmäen, Hirsimäki-Lasinalueen, Peltosaaren sekä Uhkola-Koivurannan alueilla. 2030- ja 2040-luvulla kehityksessä on hajontaa ja tuleva syntyvyys luo kehitykseen epävarmuutta. Kasvua on todennäköisesti Huhtimo-Taipale-Kokon, Räätykänmäen ja Keskustan alueella, mutta lapsimäärä vakiintuu laajalti nykyistä alhaisemmalle tasolle. (Liite 1, Ote Riihimäen väestöennusteesta.)

Kuvassa 1 esitetään väestön muutos eri alueilla vuosina 2024–2030 eri ikäluokissa ja kuvassa 2 vastaavasti vuosina 2030–2040.

2024-2030	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+
1. Siirtola - Apilisto	-22	7	-3	-4	1	8	6	5
2. Pohjois-Juppala	-15	-12	7	20	-36	-10	13	18
3. Vankila - Varuskunta	-35	5	22	-20	-9	7	-20	30
4. Sipusaari - Juppala ok-alue	-67	41	-18	-40	40	-31	-4	44
5. Suojala - Jussila - Kirjaus	-3	-13	-15	41	1	-19	-5	11
6. Kumela - Lemmenmäki	-59	11	-14	14	31	-39	-26	60
7. Rajaportti - Kernaala	-5	3	-2	7	-7	-9	-2	11
8. Hirsimäki - Lasinalue	-68	33	12	-28	32	-28	-23	69
9. Otsola - Uramo	-33	37	0	-30	13	-21	-9	23
10. Mäkikuja - Koivistonmäki	-14	9	-6	28	22	-13	-16	43
11. Keskusta	-2	139	-69	23	91	-16	106	86
12. Huhtimo - Taipale - Kokko	-37	29	10	2	21	32	9	3
13. Peltosaari	-57	80	-80	-23	23	-13	-2	29
14. Uhkola - Koivuranta	-94	-5	30	-17	25	-17	-18	60
15. Patastenmäki - Kumpula - Vahteristo	-47	-49	11	-4	2	-18	55	49
16. Korttionmäki	2	-41	24	30	-43	2	19	5
17. Räätykänmäki	-37	-16	17	6	-19	3	-3	50
18. Herajoki	-7	-1	5	-2	4	-2	-1	3
19. Vähäjärvi - Arolampi	-13	-11	-1	20	-19	-5	5	18

Kuva 1 Eri ikäluokkien muutos alueittain 2024-2030

2030-2040	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+
1. Siirtola - Apilisto	-4	-13	-2	-10	-6	8	9	13
2. Pohjois-Juppala	1	-15	6	-1	9	-24	-15	26
3. Vankila - Varuskunta	5	-34	9	-7	-14	-11	8	12
4. Sipusaari - Juppala ok-alue	-15	-69	15	-17	-6	13	-37	57
5. Suojala - Jussila - Kirjaus	5	-16	11	-5	22	-4	-23	24
6. Kumela - Lemmenmäki	-4	-64	17	-10	14	38	-52	33
7. Rajaportti - Kernaala	2	-9	4	4	-3	-6	-5	5
8. Hirsimäki - Lasinalue	4	-82	34	-10	-18	32	-15	35
9. Otsola - Uramo	-2	-45	22	-17	-14	22	-29	31
10. Mäkikuja - Koivistonmäki	-9	-32	5	-9	17	5	-4	21
11. Keskusta	39	-221	80	-22	33	73	63	231
12. Huhtimo - Taipale - Kokko	54	-21	61	57	45	61	34	26
13. Peltosaari	24	-73	66	-4	5	44	-4	32
14. Uhkola - Koivuranta	-28	-58	9	-8	-9	20	-21	36
15. Patastenmäki - Kumpula - Vahteristo	-5	-50	5	-18	-35	4	-7	90
16. Korttionmäki	-2	-7	6	-1	8	-26	-3	19
17. Räätykänmäki	35	-27	36	34	28	13	0	43
18. Herajoki	1	-3	1	0	-5	4	-1	1
19. Vähäjärvi - Arolampi	-7	-11	-1	3	-1	-16	-4	26

Kuva 2 Eri ikäluokkien muutos alueittain 2030-2040

Riihimäellä ikäluokat ovat pienentyneet merkittävästi. Vuosina 2010–2015 ikäluokkien koko oli yli 300 (374–312), vuosina 2016–2021 yli 200 lasta (268–222), mutta vuodesta 2022 ikäluokat ovat jääneet alle 200 lapsen. Viime vuonna syntyi 174 lasta. Viimeiset suuret ikäluokat ovat tällä hetkellä 8. ja 9. luokilla. Lukuvuonna 2029–2030 oppilasmäärä Riihimäen peruskouluissa vähenee yli 500 oppilaalla kuluvaan lukuvuoteen verrattuna.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsimäärän kehitys suhteessa osallistumisasteeseen

Riihimäellä vuosina 2020–2025 syntyneiden ikäluokkien koko on ollut aiempia vuosia pienempi, ja erityisesti vuosien 2024–2025 ikäluokat ovat selvästi pienentyneet. Syntyvyyden kehitys ei kuitenkaan sellaisenaan kuvaa

varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelutarvetta, sillä palvelujen tarpeeseen vaikuttaa merkittävästi lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Osallistumisaste tarkoittaa varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistuvien määrää (%) ikäluokasta. Alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on Riihimäellä 64 %, yli 3-vuotiaiden osallistumisaste on 89 % ja esiopetukseen osallistuminen noin 90 % ikäluokasta.

Vaikka syntyvyys laskee ja ikäluokat pienenevät, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelutarve pysyy korkeana. Tämä johtuu erityisesti osallistumisasteiden noususta, joka tasoittaa syntyvyyden laskun vaikutuksia. Alle kolmevuotiaiden kasvava osallistuminen vaikuttaa palvelutarpeeseen eniten, koska he käyttävät suhteessa enemmän paikkoja.

Palvelutarve ei siten muutu suoraviivaisesti syntyvyyden mukana, vaan kehitys on maltillisempaa ja viiveellä tapahtuvaa. Siksi varhaiskasvatuksen palveluverkkoa, henkilöstöä ja tilaratkaisuja on suunniteltava kokonaisuutena huomioiden sekä väestöennuste että osallistumisasteiden kehitys.

Alla olevassa taulukossa kuvataan varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen osallistuvien lasten ja nuorten määrän lukuvuosittaista muutosta vuosina 2025–2030.

LUKUVUOSI	VARHAISKASVATUS	ESIOPETUS	ALAKOULU	YLÄKOULU
2025–2026	984	233	1367	1380
2026–2027	937 (-47)	221 (-12)	1348 (-19)	1312 (-68)
2027–2028	889 (-48)	222 (+1)	1260 (-88)	1248 (-64)
2028–2029	872 (-17)	191 (-31)	1194 (-66)	1162 (-86)
2029–2030	849 (-23)	197 (+6)	1124 (-70)	1100 (-62)
MUUTOS (2025–2030)	-135	-36	-243	-280

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja -kehittämiseen

Muutokset palveluverkossa vaikuttavat suoraan palveluiden käyttäjiin eli lapsiin, nuoriin ja perheisiin, mutta ratkaisuilla on myös laajoja kerrannaisvaikutuksia. Nämä välilliset vaikutukset yleensä ketjuuntuvat ja siten vahvistavat tai heikentävät koko kaupungin kehitystä. Riihimäen kaupunkistrategian päämäärä ”Vastustamaton vartin kaupunki” kokoaa osan näistä tavoiteltavista vaikutuksista yhteen.

Kehitämme Riihimäkeä ihmisenkokoisena, lapsiystävällisenä ja tiiviinä asemakaupunkina. Arkemme on sujuvaa ja palvelumme ovat lyhyen kävely- tai pyöräilymatkan päässä.

Vaihtoehtojen tarkastelussa ja päätöksenteossa tulee huomioida pitkän aikavälin kerrannaisvaikutukset kaupunkirakenteeseen eli vaikutukset asumiseen, infrastruktuuriin, investointeihin, kaavoitukseen, liikenteeseen, rakennuskantaan ja ympäristöön. Nämä seikat ovat puolestaan yhteydessä hyvinvointiin, alueellisen eriytymisen kehitykseen – myönteisesti tai kielteisesti, työllisyyteen ja turvallisuuteen. Koska tämä kaikki edellyttää toimialojen yhteistyötä, lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten lausunnot ja kuntalaisten osallistaminen antavat merkittävän lisäarvon selvitykselle.

Kehittämisen tavoitetilä

Palveluverkon kehityksessä tavoitteena on lasten ja nuorten etu. Oppilaaksioton periaatteena on yhdenvertaisuus ja reiluus. Tiiviissä palveluverkossa jokainen lapsi ja nuori saa tarvitsemansa tuen omassa tutussa yhteisössään, omien kavereiden luona. Matka varhaiskasvatusyksikköön tai kouluun pysyy kohtuullisena ja turvallisena.

Lapselle ja nuorelle voidaan tarjota ehjä opinpolku. Esi- ja alkuopetus tekevät yhteistyötä. Tiiviissä palveluverkossa asiantuntemusta riittää jokaiseen varhaiskasvatusyksikköön ja kouluun. Resursseja on riittävästi lähellä, jotta tuki voidaan tarjota lapsen tutussa ympäristössä inklusiivisesti. Jokaisessa yksikössä on erityisopetuksen resurssia. Kouluissa ja varhaiskasvatusyksiköissä jaetaan

osaamista ja toteutetaan yhteisopettajuutta, mikä edistää ammatillista kehittymistä, parantaa työn laatua ja auttaa jaksamaan työssä.

Laaja osaaminen ja henkilöstön toimiva moniammatillinen yhteistyö varmistetaan sillä, että koulut, yksiköt ja opetusryhmät ovat riittävän suuria. Koulut ovat 2- ja 3-sarjaisia, varhaiskasvatusyksiköissä on 5–6 ryhmää. Silloin oppimisen tuki sekä päiväkotitai koulupäivä pystytään järjestämään usean aikuisen voimin. Johtamiseen on riittävästi resursseja. Koulua johtaa virkarehtori, varhaiskasvatuksen yksikköä johtaja ja apulaisjohtaja.

Vaihtoehdot lyhyesti

Perusopetuksen osalta päädyttiin seuraaviin vaihtoehtoihin (VE).

VE0: Pidetään nykyinen palveluverkko.

VE1: Luovutaan yhdestä alakoulusta, pidetään nykyinen yläkouluverkko.

VE2: Pidetään nykyinen alakouluverkko, luovutaan yhdestä yläkoulusta. Lisäksi 6. luokan oppilaat jäävät alakouluihin.

VE3: Luovutaan yhdestä alakoulusta ja yhdestä yläkoulusta.

VE3 pitää sisällään kaksi vaihtoehtoa:

- a) 6. luokan oppilaat opiskelevat yläkouluissa.
- b) 6. luokan oppilaat opiskelevat alakouluissa.

Selvitys rajataan alakoulujen osalta Lasitehtaan kouluun ja Herajoen kouluun sekä yläkoulujen osalta Pohjolanrinteen kouluun.

Varhaiskasvatuksen osalta päädyttiin seuraaviin vaihtoehtoihin.

VE0: Pidetään nykyinen varhaiskasvatuksen palveluverkko.

VE1: Luovutaan Junailijankadun ja Saturnuksen päiväkodeista ja tilat korvaa uusi päiväkotit.

VE2: Tutkitaan kaupunkirakenteen kasvusuunnat ja varmistetaan riittävä varhaiskasvatuksen kapasiteetti 2030-luvulla.

Kaikissa vaihtoehdoissa esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä.

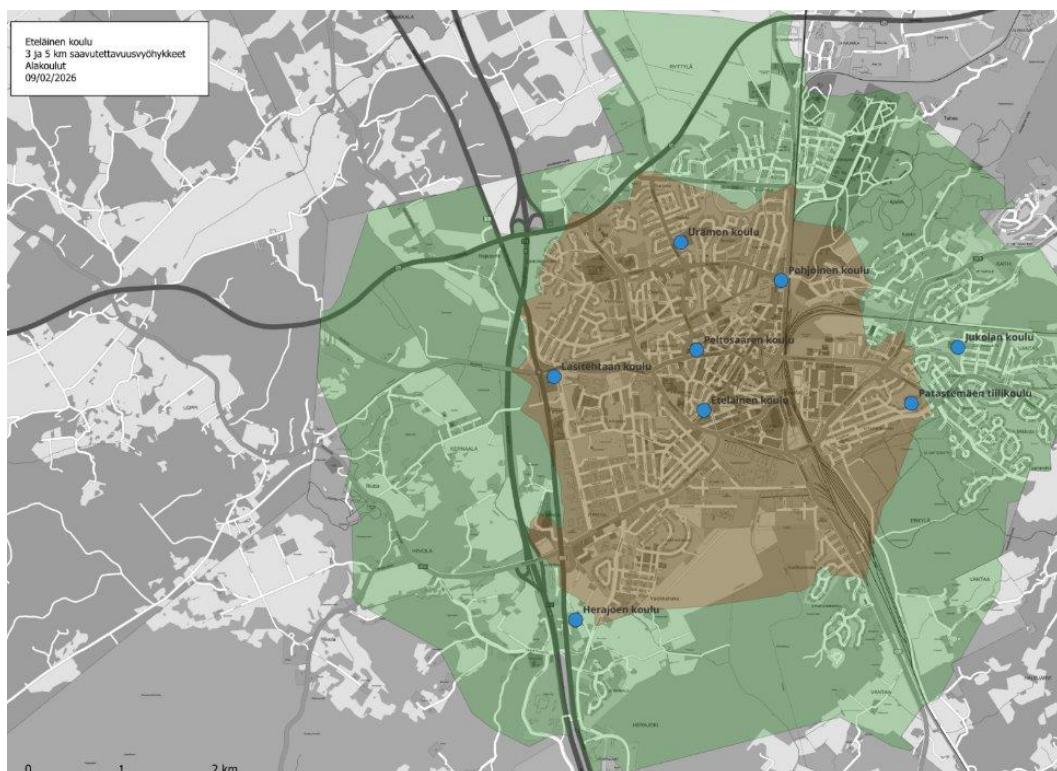
Saavutettavuus

Saavutettavuus palveluverkossa tarkoittaa sitä, kuinka helposti ja kohtuullisen matkan päässä lapset voivat päästä varhaiskasvatukseen ja kouluun kävelen, pyörällä, joukkoliikenteellä tai lyhyellä automatkalla. Hyvä saavutettavuus tukee yhdenvertaisuutta ja vähentää kuljetustarvetta ja -kustannuksia.

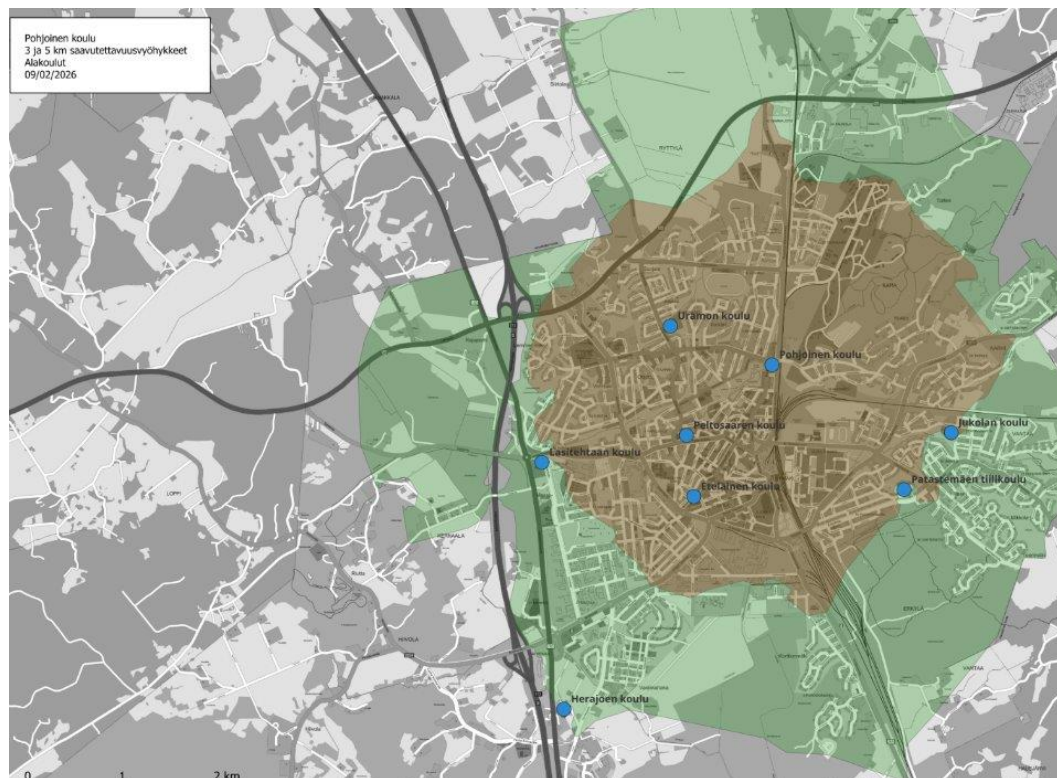
Saavutettavuus arvioidaan suhteessa asutuksen sijaintiin ja sen muutoksiin.

Koulukuljetus myönnetään, mikäli koulumatkan pituus on esiopetuksessa tai 1.–3. luokan oppilaalla yli kolme kilometriä ja 4.–9. luokan oppilaalla yli viisi kilometriä. Koulumatka mitataan lyhyintä jalankulkukelpoista reittiä käyttäen. Siksi kaikkien alakoulujen osalta tarkastellaan kolmen ja viiden kilometrin saavutettavuusvyöhykkeitä (ks. alla olevat kartat 3–8). Kolmen kilometrin vyöhyke on merkitty ruskealla ja viiden kilometrin vyöhyke vihreällä.

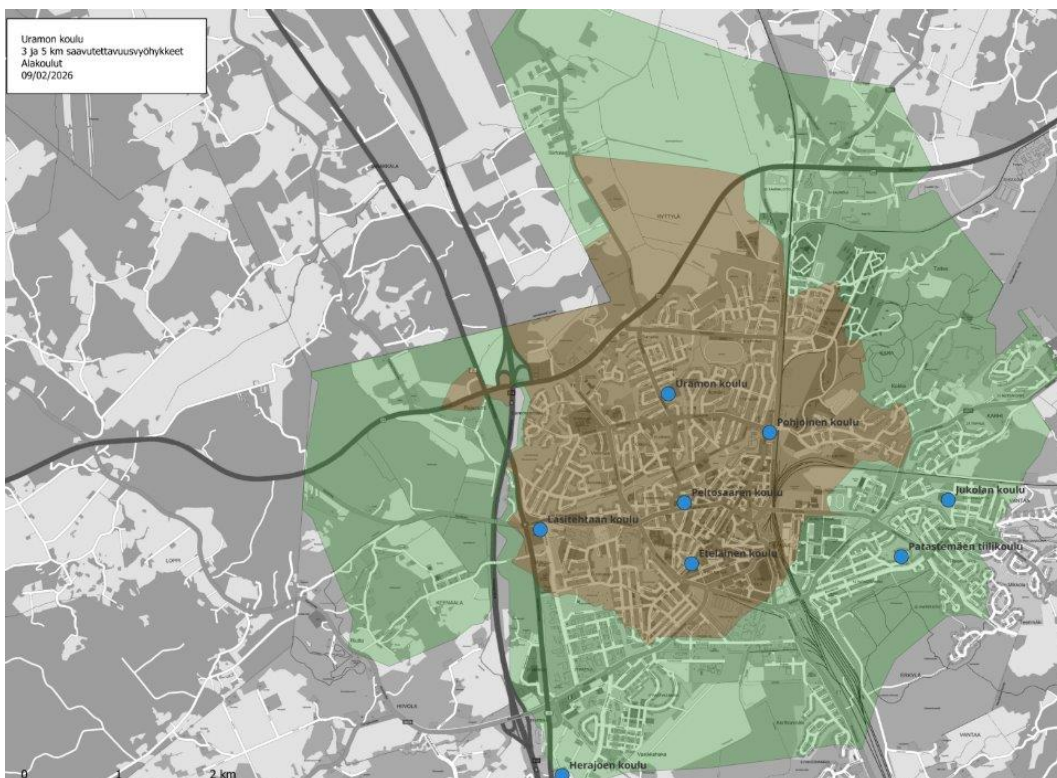
Yläkoulujen osalta tarkastellaan vain viiden kilometrin vyöhykettä (ks. kartta 9).

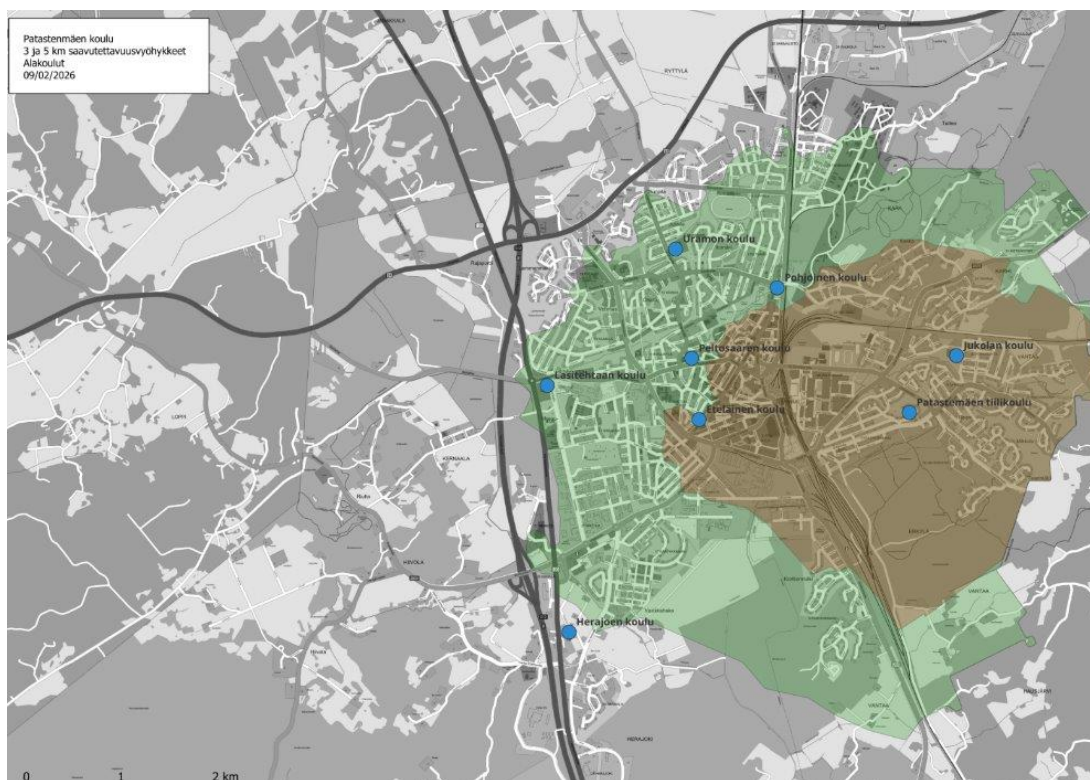
3 Eteläisen koulun saavutettavuusvyöhykkeet

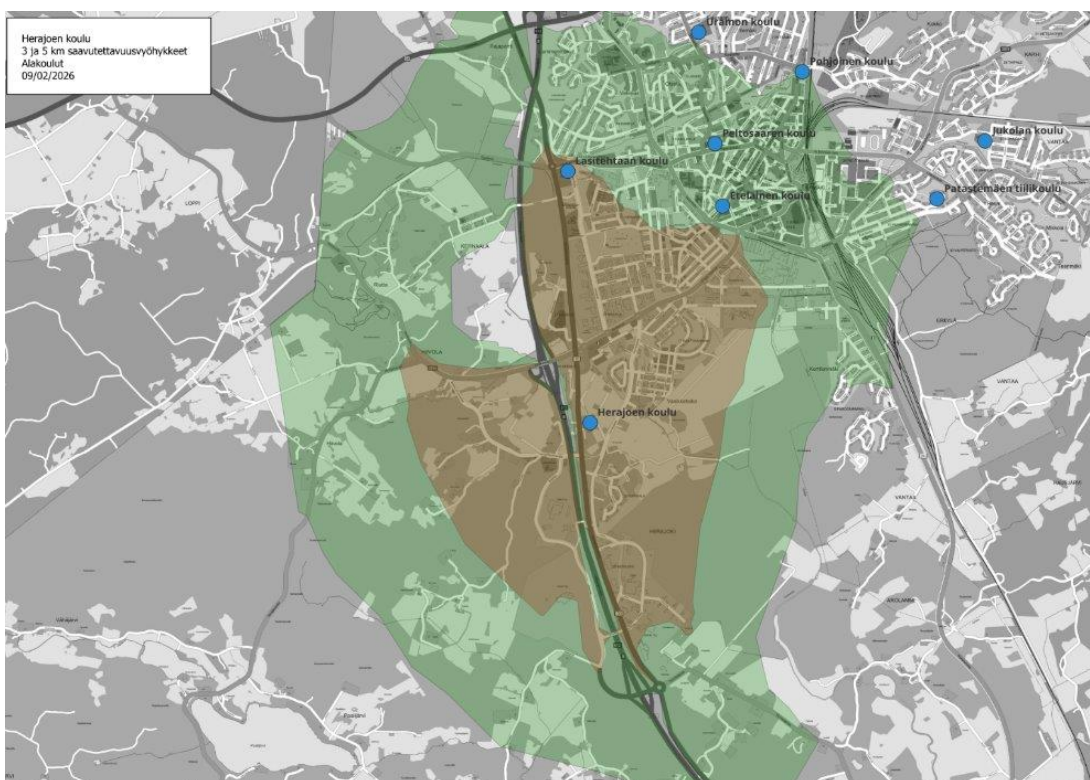
4 Pohjoisen koulun saavutettavuusvyöhykkeet

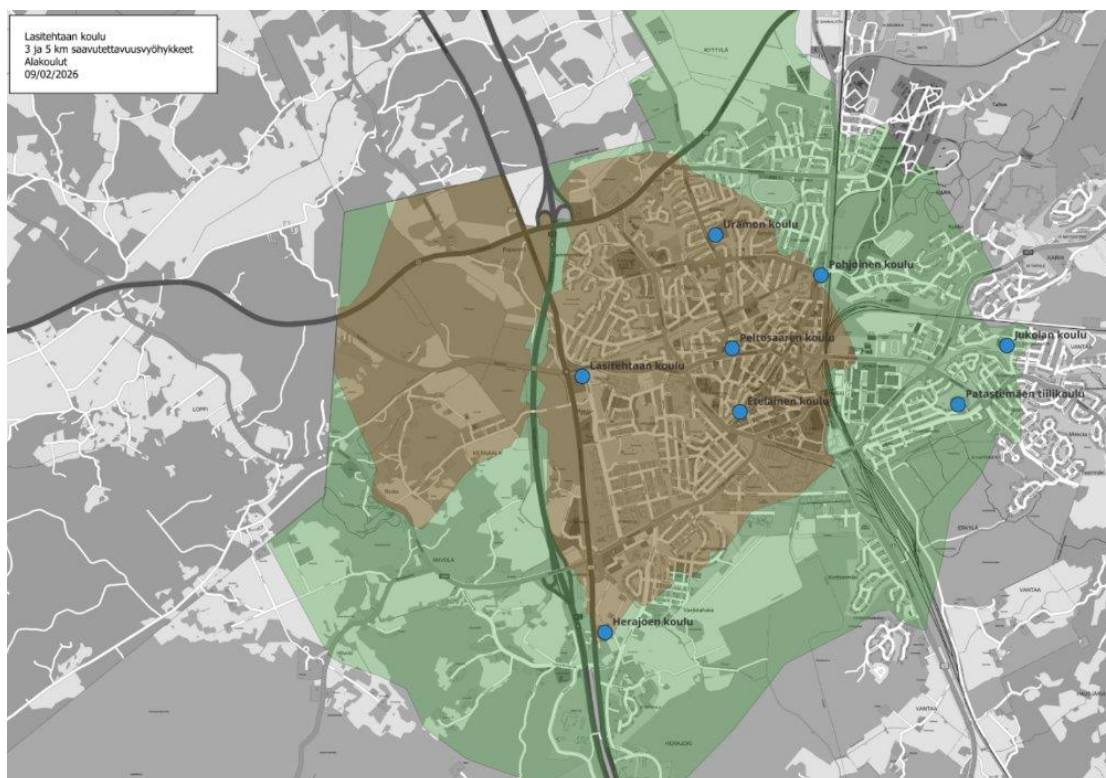
5 Uramon koulun saavutettavuusvyöhykkeet

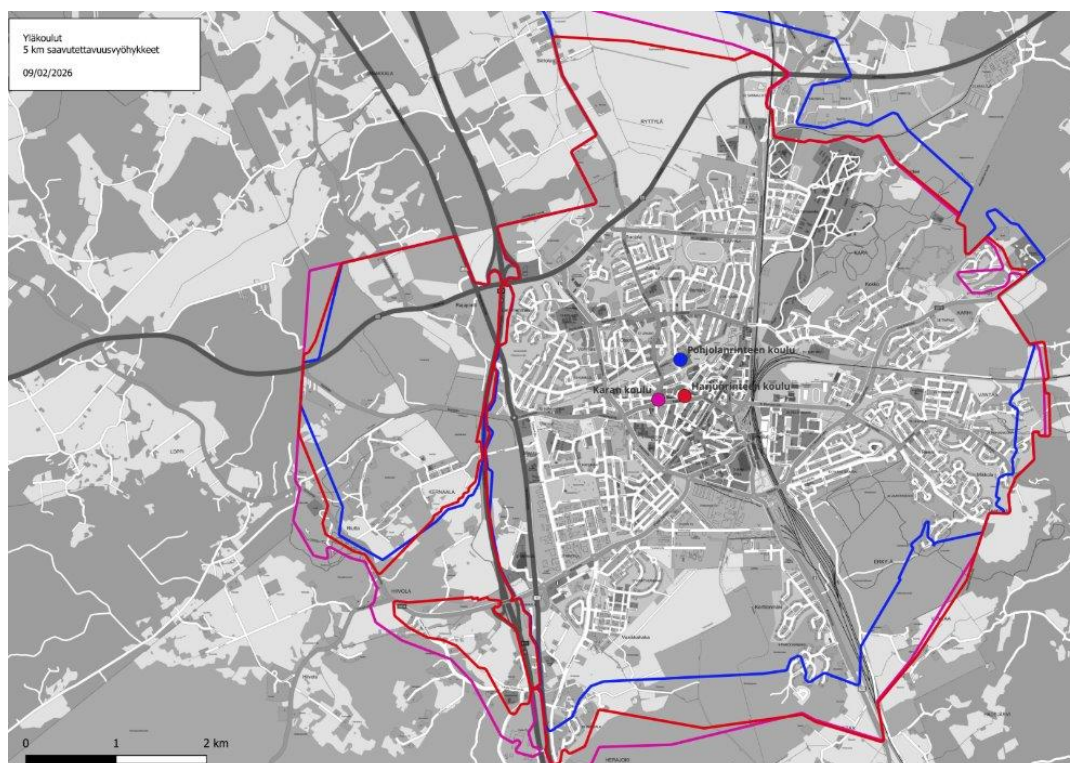
6 Patastenmäen koulun saavutettavuusvyöhykkeet

7 Herajoen koulun saavutettavuusvyöhykkeet

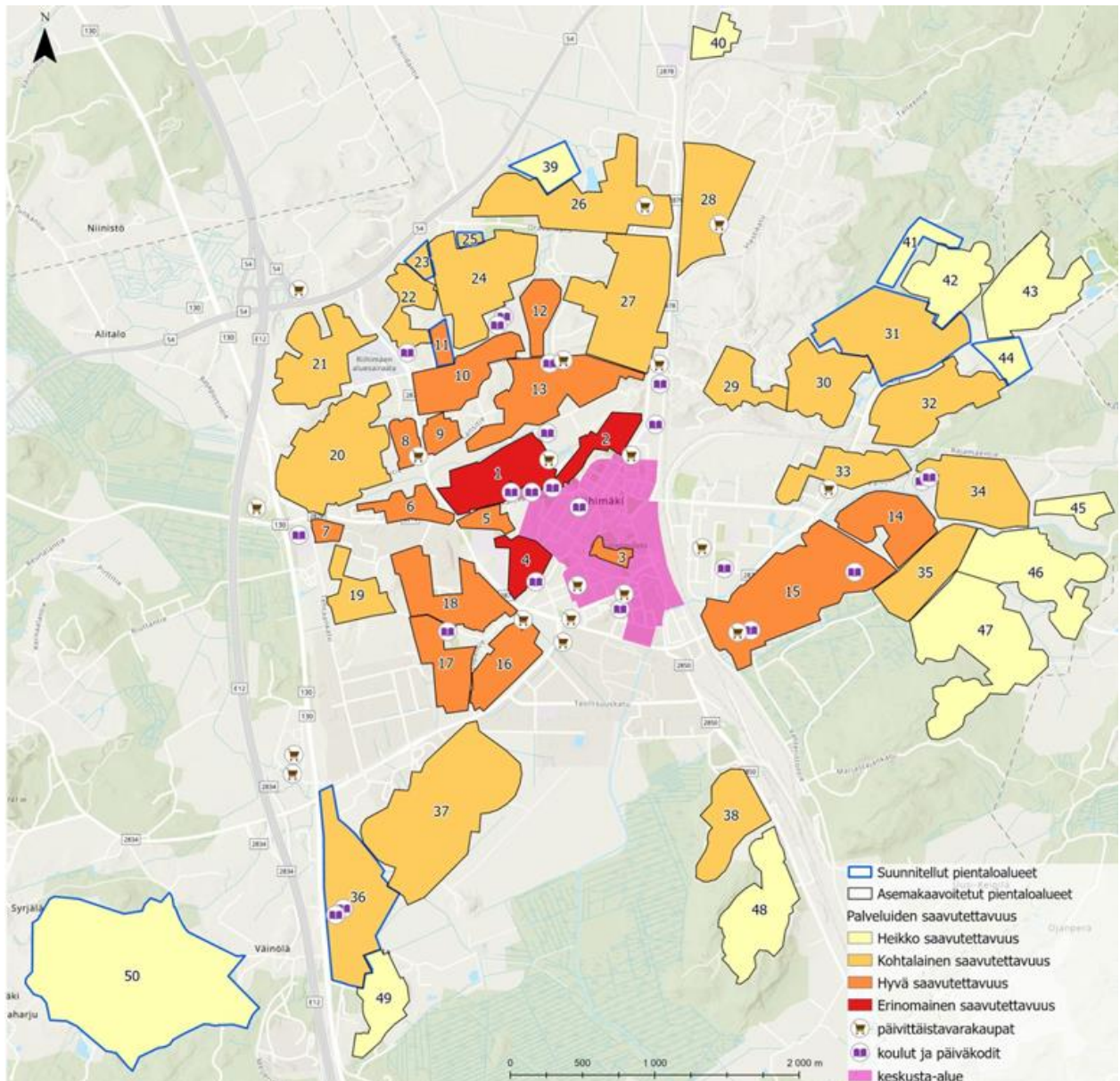
8 Lasitehtaan koulun saavutettavuusvyöhykkeet

9 Yläkoulujen saavutettavuusvyöhykkeet

Elinvoiman toimiala on käynnistänyt Riihimäen pientaloalueiden aluetaloudellisen selvityksen. Sen tavoitteena on muodostaa kokonaiskuva kaupungin pientaloalueiden nykytilasta, arvioida pientaloasumisen taloudellisia, sosioekonomisia ja elinvoimavaikutuksia, ja tuottaa täydentämis- ja kehittämistoimenpiteitä eri alueille. Työn toteuttajaksi on valittu konsulttiyhtiö Sitowise Oy. Työhön sisältyy myös paikkatietoanalyysseja, joissa tarkastellaan muun muassa pientaloalueiden saavutettavuutta palveluiden (päiväkodit, alakoulut ja päivittäistavarakaupat), joukkoliikenteen ja virkistyspaikkojen näkökulmasta. Palveluverkkotyötä varten Sitowise on laatinut myös tarkennetun analyysin Riihimäen päiväkotien ja koulujen saavutettavuudesta viidessä eri skenaariossa (Liite 2).

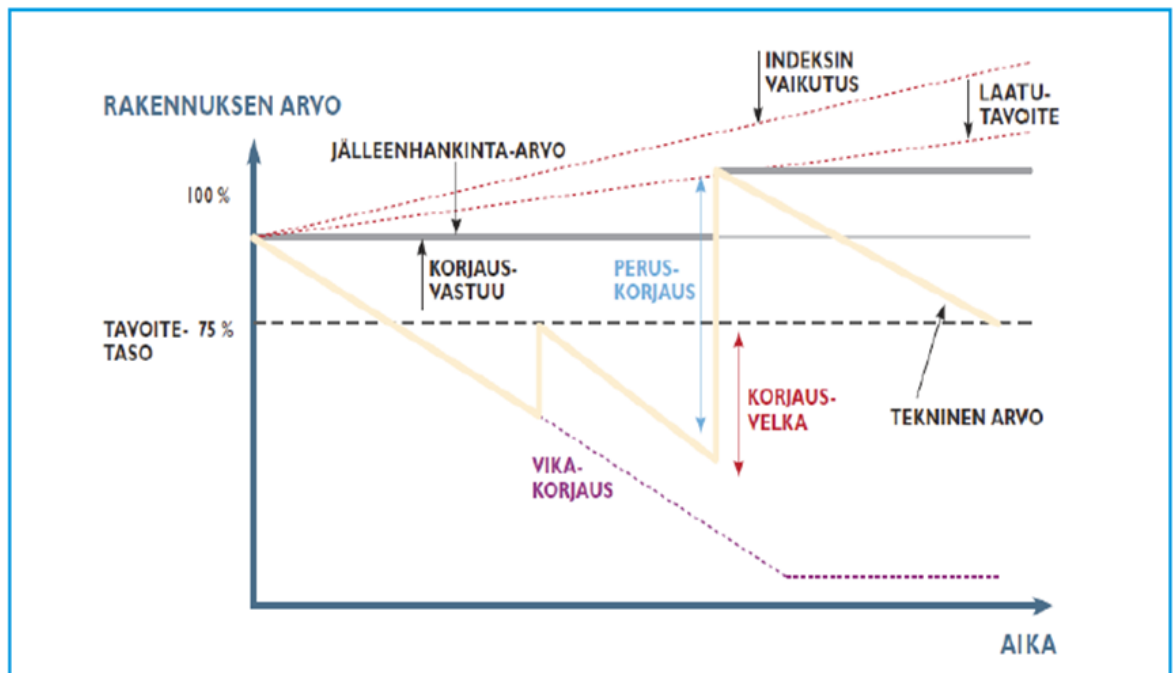
Kartassa 10 kuvataan palveluiden saavutettavuutta Riihimäellä. Palveluiden saavutettavuus on parasta keskustassa ja heikkenee reuna-alueita kohti.

10 Palveluiden saavutettavuus

Kiinteistöt ja investoinnit

Kiinteistöllä tarkoitetaan tonttia sekä siihen liittyviä oikeuksia eli rasiitteita. Kiinteistö voi sisältää yhden tai useita rakennuksia tai olla täysin rakentamaton. Rakennuksen kuntoluokka kuvaa sen teknistä nykyarvoa suhteessa jälleenhankinta-arvoon ja arvioi kunnon sekä korjaustarpeen. Se laskee tyypillisesti 1,5–2,5 % vuodessa. Kun kuntoluokka putoaa alle 75 %, riski teknisille vioille ja terveysongelmille kasvaa. Silloin syntyy korjausvelkaa, koska normaalit ylläpitokorjaukset ovat jääneet tekemättä.

Lähde: Trellum Oy ja Kuntien rakennuskannan kehitys- ja säästöpotentiaali, Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 5/2018.

Rakennusten korjausstrategia valitaan kiinteistöjen tulevan käyttöajan mukaisesti:

- Kun kohteen käyttöikä on vähintään 15–25 vuotta, rakennuksen toimintavarmuus ja energiatehokkuus varmistetaan **laajojen peruskorjausten** avulla. Kuntoluokka nostetaan 70–75 prosentista 90–95 prosenttiin. Peruskorjaus sisältää vaipan, LVI- ja sähköjärjestelmien sekä tilaratkaisujen parantamisen.
- **Kevennetty peruskorjaus** soveltuu kohteille, joiden todennäköinen käyttöikä on 5–15 vuotta. Korjaukset kohdistuvat turvallisuuteen ja kriittisiin järjestelmiin, jotta rakennus pysyy toimintakuntoisena ilman suuria pääomakustannuksia. Kuntaluokan nostaminen 65–70 prosentista 80–85 prosenttiin ilman taloteknisiä parannuksia.
- Alle seitsemän vuoden käyttöikä rajoittaa merkittävien peruskorjausten kannattavuutta ja investointien mielekkyyttä. **Korostettu huolto** sisältää tiiviin teknisen seurannan ja nopean reagoinnin turvallisuuden ylläpitämiseksi. Tämän korjaustavan valinta voi johtaa ennakoimattomiin korjaustoimiin ja riski sisäilmaongelmiin kasvaa.

Tässä selvityksessä palveluverkkoon kuuluvien rakennusten investointitarpeen laskennassa jälleenhankinta-arvoa on korotettu 2 500 eurosta 3 000 euroon, koska rakentamisen kustannukset ovat nousseet. Tämä vaikuttaa korjausvelan

määrään. Peruskorjaustasoksi on valittu em. kevennetty peruskorjaus kuntoluokkaan noin 80, jolloin investointivaraus ei sisällä mahdollisia pedagogisia tai toiminnallisia parannuksia.

Kiinteistöjen kohdekortit ovat liitteenä 3.

Tilojen toiminnallisuus

Tilojen toiminnallisuuden tarkastelu on tärkeää, jotta voidaan arvioida, tukevatko nykyiset tilat varhaiskasvatuksen ja opetuksen pedagogisia ja arjen sujuvuutta koskevia tarpeita. Hyvin toimivat tilat mahdollistavat joustavan käytön, henkilöstön tehokkaan työskentelyn ja lasten ja nuorten tukemisen ilman ylimää räisiä järjestelyjä tai kustannuksia.

Koulut

Alakoulujen tilojen toiminnallisuutta vertaillaan yleisopetuksen tilojen sekä oppimisen tukeen soveltuvien pienten tilojen lukumäärällä. Pieniä tiloja on kahdenlaisia: erityisluokan käyttöön soveltuvia pienluokkia sekä osa-aikaiseen erityisopetukseen soveltuvia pieniä tiloja. Molempien tilojen lukumäärät on merkitty taulukkoon. Myös liikuntasalin koko vaikuttaa koko koulun toiminnallisuuteen. Alla olevassa taulukossa kuvataan eri koulujen tiloja.

	YLEISOPETUS	PIENET TILAT	LIIKUNTASALI
ETELÄINEN	15	1 + 2	292 m ²
HERAJOKI	7	1 + 2	100 m ²
LASITEHDAS	10	1 + 1	200 m ²
PATASTENMÄKI J + T	4 + 6	2 + 2	J: 195 m ² + T: 125 m ²
POHJOINEN	12	0 + 2	1250 m ² / 800 m ²
URAMO	15	3 + 1	610 m ²

Alla olevassa taulukossa on yläkoulujen tilojen vertailu. Harjunrinteen koulussa on eniten yleisopetuksen tiloja ja ainoat teknisen työn tilat. Karan koulussa on kaksi liikuntasalia. Pohjolanrinteen koulussa ei ole liikuntasalia eikä teknistä luokkaa. Harjunrinteen ja Karan koulut muodostavat ”kampuksen”, joka tarjoaa synergiaetuja molemmille kouluille. Lähekkäin sijaitsevat koulut voivat käyttää yhteisiä henkilöstöresursseja, mikä voi monipuolistaa opetustarjontaa, sujuvoittaa opiskeluhuollon toimintaa sekä tehostaa tilojen käyttöä.

	HARJUNRINNE	KARA	POHJOLANRINNE
YLEISOPETUKSEN TILAT	17	10	13
PIENLUOKAT	7+2	4+2	0+4
LIIKUNTASALIT	246 m ²	190 m ² + 195 m ²	0 m ²
TEKNISEN TYÖN TILAT	2	0	0
TEKSTIILITYÖN TILAT	0	1	1

Varhaiskasvatus

Alla olevassa taulukossa kuvataan varhaiskasvatusyksiköiden tilojen toiminnallisuutta. Useissa varhaiskasvatuksen tiloissa on toiminnallisia haasteita.

Yksikkö	Salin koko	Toiminnalliset haasteet	Tiloissa positiivista
Hirsimäki	65,9 m ²	Tilat eivät kaikilta osin vastaa tämän päivän pedagogisia tarpeita.	
Junailijankatu	57 m ²	Tilat eivät ole esteettömät. Nykypäivän pedagogisiin tarpeisiin nähden tilat vaativat päivitystä. Tilat kuumenevat kesällä liikaa. Ei langatonta verkkoa, joka hankaloittaa opettajien työskentelyä ja tv-välineiden pedagogista käyttöä. Liikuntasali puuttuu. Piha kaipaa kohentamista ja metsä oppimisympäristönä kaukana.	Jakotiloja löytyy ja yksikön sijainti on hyvä. Tilat muutoin monikäyttöiset ja toimivat.
Ville Viipale (Junailijankatu)	-	Siirtorakennus	Hyvät, toimivat tilat.
Jukolan monitoimitalo	57,5 m ²	Tilat täynnä. Jakotiloja vähän. Liikuntasali pieni.	
Kirjaus	100 m ²		Hyvät, toimivat tilat.
Kontiontie	59,8 m ²	Tilat täynnä. Jakotiloja vähän. Ei suunnittelutiloja. Ei salia, koska sali on ylimääräisen ryhmän käytössä.	
Saturnus	58,5 m ²	Ilmanvaihto ei riitä. Lasten wc-tiloissa ei ole ovia. Henkilöstön työtilat ja kokoustilat puuttuvat.	
Uunilintu	71 m ²	Ulkoryhmän kota tai muu tukikohta lisäisi pedagogisia mahdollisuuksia.	Uudehkot tilat
Piikinmäki	67,5 m ²		Toimivat tilat, vastaavat vuorohoidon tarpeisiin.
Uramo (koulu & pk)	610 m ²	Yhteiskäyttöeteiset huono ratkaisu, tuo kiireen tuntua.	Uudehkot tilat

Herajoki (koulu & pk)	100 m ²	Toiminnallisuus ei vastaa varhaiskasvatuksen tarpeita. Yhteinen sali koulun kanssa.
Pohjoisen esiopetus	-	Esiopetus käyttää melko ahtaita luokkatiloja. Toiveena väljyyttä toiminnalliselle oppimiselle ja lisää jakomahdollisuuksia.
Lasitehtaan esiopetus	200 m ²	Esiopetus käyttää melko ahtaita luokkatiloja. Toiveena väljyyttä toiminnalliselle oppimiselle ja lisää jakomahdollisuuksia.

Esi- ja perusopetuksen oppilaiden sijoittuminen ja opinpolut eri vaihtoehtoissa

Esiopetus

Lukuvuonna 2026–2027 esiopetusryhmät sijoittuvat Junailijankadun päiväkotia lukuun ottamatta koulujen yhteyteen. Tilanpuutteen vuoksi ei Junailijankadun esiopetusta pystytä sijoittamaan Eteläiselle koululle. Tilojen vapautumisen myötä esiopetukselle osoitetaan tilat Eteläiseltä koululta heti, kun se on mahdollista. Lukuvuonna 2026–2027 pienetty esiopetusryhmä sijoitetaan Junailijankadun päiväkotiin. Pienennettyyn esiopetusryhmään sijoitetaan vahvaa tukea saavia esioppilaita. Alla kuva esiopetuksen lapsimääristä.

Esiopetus: Skenaario VE 0

Pidetään nykyinen palveluverkko

RIIHIMÄKI

2026-27

KAPASITEETTI: 241 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 221 ▼	
42	Junailija
42	Pohjoinen koulu
63	Uramo
42	Jukola
21	Herajoki
21	Lasitehdas
10	Piikinmäki (vuorohoito)

Esiopetuspaikka osoitettu **221**.
Jos nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan olevan noin **20**

2027-28

KAPASITEETTI: 241 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 222 ▲	
42	Junailija
42	Pohjoinen koulu
63	Uramo
42	Jukola
21	Herajoki
21	Lasitehdas
10	Piikinmäki (vuorohoito)

Ennustettu lapsimäärä on **222**.
Jos nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan olevan noin **19**

2028-29

KAPASITEETTI: 241 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 191 ▼	
42	Junailija
42	Pohjoinen koulu
63	Uramo
42	Jukola
21	Herajoki
21	Lasitehdas
10	Piikinmäki (vuorohoito)

Ennustettu lapsimäärä on **191**.
Jos nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan tulevan noin **50**

2029-30

KAPASITEETTI: 241 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 197 ▲	
42	Junailija
42	Pohjoinen koulu
63	Uramo
42	Jukola
21	Herajoki
21	Lasitehdas
10	Piikinmäki (vuorohoito)

Ennustettu lapsimäärä on **197**.
Jos nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan tulevan noin **44**

HUOM!
Osallistumisaste tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

OSALLISTUMISASTE
Alle 3v: **64** %
Yli 3v: **89** %
Esiopetus: **90** %

Palveluverkkotyössä kaikissa vaihtoehdoissa lähtökohtana on, että **esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä**. Lapsille pyritään antamaan esiopetuspaikka samasta koulusta, johon he myöhemmin menevät ensimmäiselle luokalle. Näin lapsen siirtyä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sieltä kouluun etenee mahdollisimman sujuvasti.

Koska lasten määrät vaihtelevat vuosittain ja eri alueiden välillä, esioppilaiden määrää täytyy tarkastella koko kaupungin tasolla. Selkeät ja joustavat periaatteet esiopetuspaikan ja koulupaikan osoittamiseen varmistavat, että lapsen koulupolku pysyy ehjänä, vaikka lapsimäärissä tapahtuisi muutoksia.

Palveluverkkotyössä on tärkeää huomioida se, että esiopetuksen tilat kouluilla vastaavat myös täydentävän varhaiskasvatuksen pedagogisiin tarpeisiin.

Perusopetus

Lukuvuonna 2026–2027 Riihimäellä tarjotaan perusopetusta kuudessa alakoulussa (1.–5. lk) ja kolmessa yläkoulussa (6.–9. lk). Jokaisessa koulussa toimii yksi tai useampi erityisluokka. Lasitehtaan koululla järjestetään opetusta oppilaille, jotka opiskelevat toiminta-alueittain. Näiden ryhmien on tarkoitus saada uudet ajanmukaiset opiskelutilat Uramon koulun yhteydestä vuonna 2028. Yksi perusopetuksen erityisluokista opiskelee Mäkikujan perhetukikeskuksen yhteydessä. Pohjoisen koulussa ja Harjunrinteen koulussa toimii yksi valmistavan opetuksen ryhmä. Musiikkipainotteista opetusta järjestetään Eteläisellä koululla sekä Harjunrinteen koulussa.

Peltosaaren koulun toiminnan päättymisen ja aloittavien 1. luokkien pienten ryhmäkokojen vuoksi lukuvuonna 2026–2027 alakoulujen tilakapasiteetti on täydessä käytössä, mutta varsin pian sen jälkeen tiloihin tulee väljyyttä oppilasmäärän vähetessä. Kuluvana lukuvuonna 2025–2026 alakoulujen oppilasmäärä on noin 1370 ja yläkoulujen noin 1380 oppilasta. Lukuvuonna 2029–2030 oppilaita arvioidaan olevan perusopetuksessa yli 500 vähemmän kuin 2025–2026.

Alakouluista Herajoen ja Lasitehtaan koulut ovat yksisarjaisia, eli niissä on yksi perusopetusryhmä ikäluokkaa kohden. Pohjoinen ja Patastenmäen koulu ovat

pääsääntöisesti kaksisarjaisia ja Eteläinen sekä Uramon koulu 2–3-sarjaisia. Yläkouluissa on 4–6 perusopetusryhmää ikäluokkaa kohden, eli kussakin koulussa on 19–20 perusopetusryhmää. Kuluvana lukuvuonna 2025–2026 alakoulujen perusopetusryhmien määrä on 61, kun yläkouluissa on 59 ryhmää. Lukuvuoteen 2029–2030 mennessä koulujen perusopetusryhmiä arvioidaan olevan ainakin 18 ryhmää vähemmän.

Erillisselvitys kuudesluokkalaisten sijoittumisesta

Koulun opetusryhmien määrään vaikuttaa 6. luokkien sijoittuminen. Kuudesluokkalaisten opiskelu yläkouluissa on Riihimäellä ollut käytäntönä noin 20 vuotta. Palveluverkkoselvityksessä on tarkoituksenmukaista arvioida käytäntöä uudelleen muuttuneiden tilatarpeiden, pedagogisten näkökohtien ja oppilaiden hyvinvoinnin näkökulmasta. Molemmat järjestämistavat tarjoavat etuja, mutta myös haasteita, jotka on hyvä tunnistaa.

Erillisselvitys on liitteenä 4. Alla on tiivistettynä nykyisen mallin edut ja haasteet.

Edut

- Vapautti tilaa alakouluista.
- Aineenopettajien osaamisen hyödyntäminen on yläkouluissa helpompaa.
- Pehmeä siirtymä yläkouluympäristöön.
- Kaksoiskelpoisten opettajien käyttö parantaa henkilöstön joustavaa kohdentamista.
- Joissain yksiköissä havaittu myönteisiä vaikutuksia yhteisöllisyyteen ja turvallisuuteen siirtymän aikaistamisen jälkeen.

Haasteet

- Siirtymiä tulee yksi lisää (esiopetus → 1. lk, 5. → 6. lk, 6. → 7. lk).
- 6. luokan opettaja ei tunne oppilaita.
- Lapsen kasvurauha voi toteutua paremmin alakoulussa.
- Ryhmäkoot ja lähtökohdat vaihtelevat yläkouluun siirryttäessä, mikä hankaloittaa oppimisen tuen resursointia.
- Vanhempaintoimikunnan huoli: yläkouluympäristö voi tuntua liian varhaiselta 6.-luokkalaiselle.

Tulevan lukuvuoden 1. luokat on muodostettu niin, että ryhmäkoot ovat varsin maltillisia: oppilaita on yleisopetuksen luokilla 15–21 per ryhmä, ja musiikkipainotteisessa luokassa on 22 oppilasta. Tätä periaatetta on noudatettu myös palveluverkkotyön yhteydessä: Kaikissa vaihtoehtoissa oppilaaksiotto toteutetaan samaan tapaan eikä ryhmäkokoja kasvateta. Palveluverkkoselvityksessä on laadittu eri vaihtoehtojen yhteydessä koulukohtainen kuvaus oppilasmäärien sekä perusopetusryhmien määrien kehityksestä lukuvuoteen 2029–2030 asti.

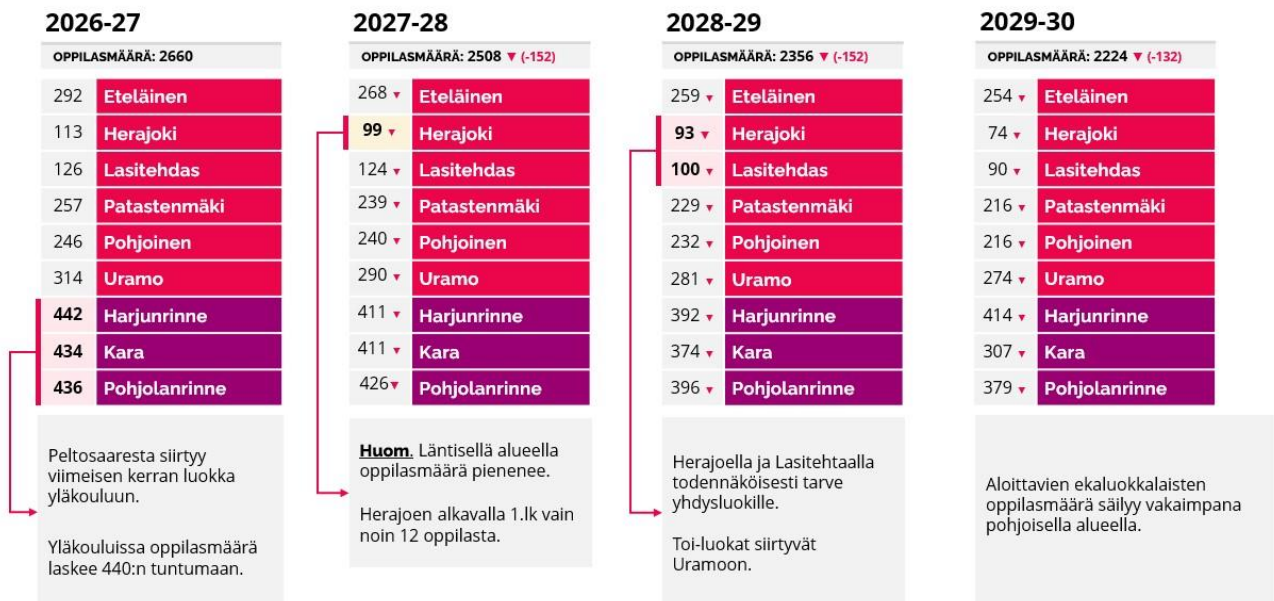
Seuraavaksi kootaan eri skenaarioiden johtopäätöksiä. Valmiiseen palveluverkkoselvitykseen lisätään visualisointeja esitetyistä vaihtoehtoista.

Vaihtoehto 0 on se, että nykyinen palveluverkko pidetään entisellään. Tähän vaihtoehtoon liittyvät muutokset näkyvät alla olevassa kuvassa. Herajoen ja Lasitehtaan kouluissa on todennäköisesti tarve muodostaa yhdysluokkia. Lukuvuoteen 2028–2029 mennessä yläkoulujen oppilasmäärä laskee 400 oppilaan tienoille.

Skenaario VE 0

Pidetään nykyinen palveluverkko

RIIHIMÄKI

Vaihtoehdossa 1a lakkautetaan Herajoen koulu ja **vaihtoehdossa 1b** Lasitehtaan koulu. Näissä vaihtoehtoissa kyseiselle koululle ei otettaisi

esikoululaisia syksyllä 2027 eikä 1.-luokkalaisia syksyllä 2028 ja koulu lakkaisi syksyllä 2029. Jos Herajoen tai Lasitehtaan koulu lakkaisi, toinen jäljelle jäävä koulu jäisi kuitenkin hyvin pieneksi kouluksi. Yhdysluokkia ja / tai esiykkösluokka olisi tarpeen muodostaa. Lasitehtaan oppilaaksiottoaluetta voidaan venyttää Eteläisen ja Uramon suuntaan, mikä helpottaisi hieman opetusryhmien muodostamista kooltaan riittäviksi. Herajoen koulun kohdalla ei ole tällaista joustoa. Näissä vaihtoehtoissa kunkin yläkoulun oppilasmäärä laskisi vuosikymmenen loppuun mennessä noin 360 oppilaaseen.

Vaihtoehdossa 2 alakouluverkkoon ei puututtaisi, mutta luovuttaisiin Pohjolanrinteen yläkoulusta ja oppilaat opiskelisivat 6. luokan alakoulussa. Herajoen ja Lasitehtaan koulut jäisivät hyvin pieniksi kouluiksi, joissa olisi yhdysluokkia ja mahdollisesti esi-ykkösluokka. Kuudesluokkalaisten jääminen alakouluihin olisi mahdollista siinä vaiheessa, kun kouluihin vapautuisi luokkatilaa. Lasitehtaan ja Herajoen kouluihin kuudesluokkalaiset mahtuisivat todennäköisesti syksyllä 2028, jolloin molempiin kouluihin muodostuisi yhdysluokka. Seuraavaksi kuudesluokkalaiset mahtuisivat Uramoon arvion mukaan syksyllä 2030 ja muilla alakouluilla 2030-luvulla. Eteläisen koulun vapautuvat luokkatilat on tarpeen osoittaa kahden esiopetusryhmän käyttöön, minkä vuoksi oppilasmäärän väheneminen ei Eteläisellä koululla mahdollistaisi kuudesluokkalaisten opiskelua siellä vielä lähivuosina. Tässä vaihtoehdossa Pohjolanrinteen koulun oppilaaksiottoa vähennettäisiin syksystä 2027 alkaen ja kahden vuoden kuluttua kuudesluokkalaisia ei enää otettaisi. Pohjolanrinteen koulu voitaisiin lakkauttaa syksyllä 2030 tai 2031.

Vaihtoehdossa 3 luovutaan sekä alakoulusta (Herajoki tai Lasitehdas) että yläkoulusta (Pohjolanrinne). **Vaihtoehdossa 3a** kuudesluokkalaiset jatkaisivat yläkoulussa. Tämä ratkaisu nopeuttaisi jäljelle jääneen Herajoen tai Lasitehtaan koulun hiipumista, mistä voisi seurata paine luopua molemmista. Kuudesluokkalaisten jatkaminen yläkoulussa hidastaisi hieman luopumista yläkoulusta. **Vaihtoehto 3b** on muuten samankaltainen kuin 3a, mutta kuudesluokkalaiset jäisivät alakouluun tilojen sen salliessa edellä kuvatun mukaisesti. Pohjolanrinteen yläkoulu voitaisiin lakkauttaa mahdollisesti syksyllä 2030–2031. Vuosi 2030 olisi ehkä mahdollinen, jos Kalevantalo olisi käytettävissä väistötilana muutamalle ryhmälle.

Perusopetuksen koulujen osalta voi yhteenvetona todeta, että Herajoen ja Lasitehtaan koulut jäävät oppilasmääräennusteen perusteella hyvin pieniksi kouluiksi. Vuosikymmenen vaihteessa tai pian sen jälkeen yläkoululaiset mahtuisivat kahteen koulurakennukseen, mitä kuudesluokkalaisten jääminen alakouluun nopeuttaisi hieman.

Varhaiskasvatuksen lasten sijoittuminen ja opinpolut eri vaihtoehtoissa

Varhaiskasvatusikäisten lasten sijoittelua ohjaa Riihimäellä varhaiskasvatuksen palveluohjaus. Varhaiskasvatuksen palveluohjaus auttaa perheitä löytämään lapselle perheen arjen kannalta parhaan mahdollisen varhaiskasvatuspaikan. Lasten sijoittelu tehdään lapsen etu ja lainsäädäntö huomioiden. Tavoitteena on oikea-aikainen, yhdenvertainen ja perusteltu sijoittelu, joka tukee sekä lapsen ja perheen arkea että varhaiskasvatuksen pedagogista laatua.

Riihimäellä toimii tällä hetkellä yksitoista kaupungin päiväkotia ja yksitoista perhepäivähoitajaa. Kesällä 2026 lopettaa toimintansa Peltosaaren päiväkotien toinen toimipiste Satelliitti, joka perustettiin väliaikaiseksi yksiköksi vastaamaan venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan tuottamaan väliaikaiseen palveluntarpeeseen. Kaupungin omien päiväkotien lisäksi Riihimäellä toimii kaksi yksityistä päiväkotia ja kolme yksityistä perhepäivähoitajaa.

Piikinmäen päiväkodissa toimii ympärivuorokautinen varhaiskasvatus ja tilojen toiminnallisuudessa on otettu tämä huomioon. Uramon, Jukolan ja Herajoen päiväkodit toimivat samoissa tiloissa koulun kanssa sekä Uunilinnun päiväkodissa toimii ulkoryhmä. Hirsimäen ja Uunilinnun päiväkodeissa toimii pienennetty ryhmä, johon on sijoitettu vahvinta yksilöllistä tukea tarvitsevia lapsia.

Seuraavaksi kootaan eri skenaarioiden johtopäätöksiä. Valmiiseen palveluverkkoselvitykseen lisätään visualisointeja esitetyistä vaihtoehtoista.

Vaihtoehto 0 on se, että varhaiskasvatuksen palveluverkko pidetään entisellään. Varhaiskasvatuksen nykyinen kapasiteetti on 955 laskennallista paikkaa. Vuosien 2029–2030 ennustettu lapsimäärä kaupungissa on 849. Mikäli nykyinen palveluverkko pidetään ja kaikki lapset olisivat palveluiden piirissä,

tyhjiä laskennallisia paikkoja arvioidaan olevan 106. Kapasiteetin riittävyyteen vaikuttaa lisäksi lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin.

Alla varhaiskasvatuksen laskennallinen kapasiteetti ja ennustetut lapsimäärät. Toimintavuonna 2029–2030 lapsia on ennusteen mukaan 106 vähemmän. On tärkeää huomioida, että kaikki lapset eivät osallistu varhaiskasvatukseen. Tällä hetkellä alle kolmevuotiaiden osallistumisaste Riihimäellä on 64 % ja yli kolmevuotiaiden 89 %.

Varhaiskasvatus: Skenaario VE 0

Pidetään nykyinen palveluverkko

RIIHIMÄKI

2026-27

KAPASITEETTI: 955 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 937 ▼	
119	Kontiontie
91	Uunilintu
84	Uramo
126	Jukola
95	Piikinmäki (vuorohoit)
63	Kirjaus
63	Saturnus
21	Herajoki
84	Hirsimäki
105	Junailija
44	PPH
60	Yksityinen varhaiskasvatus

Ennustettu lapsimäärä on **937**
Mikäli nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan tulevan noin **18**

2027-28

KAPASITEETTI: 955 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 889 ▼	
119	Kontiontie
91	Uunilintu
84	Uramo
126	Jukola
95	Piikinmäki (vuorohoit)
63	Kirjaus
63	Saturnus
21	Herajoki
84	Hirsimäki
105	Junailija
44	PPH
60	Yksityinen varhaiskasvatus

Ennustettu lapsimäärä on **889**.
Mikäli nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan tulevan noin **66**

2028-29

KAPASITEETTI: 955 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 872 ▼	
119	Kontiontie
91	Uunilintu
84	Uramo
126	Jukola
95	Piikinmäki (vuorohoit)
63	Kirjaus
63	Saturnus
21	Herajoki
84	Hirsimäki
105	Junailija
44	PPH
60	Yksityinen varhaiskasvatus

Ennustettu lapsimäärä on **872**
Mikäli nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan tulevan noin **83**

2029-30

KAPASITEETTI: 955 ENNUSTETTU LAPSIMÄÄRÄ: 849 ▼	
119	Kontiontie
91	Uunilintu
84	Uramo
126	Jukola
95	Piikinmäki (vuorohoit)
63	Kirjaus
63	Saturnus
21	Herajoki
84	Hirsimäki
105	Junailija
44	PPH
60	Yksityinen varhaiskasvatus

Ennustettu lapsimäärä on **849**
Mikäli nykyinen palveluverkko pidetään, tyhjiä paikkoja arvioidaan tulevan noin **106**

HUOM!
Osallistumisaste tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

OSALLISTUMISASTE
Alle 3v: 64 %
Yli 3v: 89 %
Esiopetus: 90 %

Vaihtoehdossa 1 luovutaan Saturnuksen ja Junailijankadun päiväkodeista.

Saturnus on huonokuntoinen vuokratila, jonka peruskorjaaminen toimiviksi tiloiksi olisi haastavaa. Junailijankadun päiväkodin päärakennus vaatisi myös mittavan peruskorjauksen. Kolmekerroksiseen taloon olisi peruskorjauksellakin vaikea saada toimivat, esteettömät ja nykyaikaiset pedagogisesti tarkoituksenmukaiset tilat.

Päiväkodit voidaan korvata sijoittamalla uusi 5-ryhmäinen päiväkotitoiminta Peltosaareen Perhetalon yhteyteen. Perhetalossa järjestetään päiväkodin lisäksi avoin varhaiskasvatus, perheiden kohtaamispaikkatoimintaa sekä ikäihmisten

kohtaamispaikkatoimintaa ja nuorten palveluja. Uuden viisiryhmäisen päiväkodin sijoittaminen Peltosaaren turvaisi varhaiskasvatuspalvelujen saavutettavuuden radan itäpuolella, kun Saturnuksen päiväkodista luovutaan. Jos Saturnuksen ja Junailijankadun päiväkodeista luovutaan ja rakennetaan uusi päiväkotitoiminta, vähenisi kolme varhaiskasvatusryhmää, eli 63 laskennallista varhaiskasvatuspaikkaa. Lapsimäärän vähenemisen myötä tämä varhaiskasvatuspaikkojen vähentäminen on mahdollista toimintavuonna 2027–2028.

Vaihtoehdossa 2 tutkitaan kaupunkirakenteen kasvusuunnat ja varmistetaan riittävä varhaiskasvatuksen kapasiteetti 2030-luvulla. Esimerkiksi jos 2030-luvulla lasten määrä kasvaa keskustan alueella, voidaan Junailijankadun kiinteistöä laajentaa. Jos taas Herajoella on voimakasta kasvua lapsimäärissä, on mahdollista laajentaa Herajoen varhaiskasvatusyksikköä. Samalla tulee todennäköisesti luopua yhdestä tai kahdesta keskustan lähellä olevasta yksiköstä. Tarkasteltavia lakkautusvaihtoehtoja ovat Hirsimäen, Kontiontien ja Kirjauksen päiväkodit (ks. taulukko).

Yksikkö	Laskennalliset varhaiskasvatuspaikat
Hirsimäen päiväkotitoiminta	84
Kontiontien päiväkotitoiminta	119
Kirjauksen päiväkotitoiminta	63

Vaihtoehdossa 2a luovutaan Junailijankadun ”Kalle Päätalosta”, Peltosaaren päiväkodin Saturnuksesta, Hirsimäen ja Kontiontien päiväkodista ja rakennetaan uusi viisiryhmäinen päiväkotitoiminta. Vaihtoehdossa 2a vähenee 10 ryhmää, eli 203 varhaiskasvatuspaikkaa. Lapsimäärän vähenemisen myötä tämä varhaiskasvatuspaikkojen vähentäminen on mahdollista toteuttaa vaiheittain arvioiden kasvusuuntia ja mahdollisia laajentamisen tarpeita.

Vaihtoehdossa 2b luovutaan Junailijankadun ”Kalle Päätalosta”, Peltosaaren päiväkodin Saturnuksesta, Hirsimäen ja Kirjauksen päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkotitoiminta. Vaihtoehdossa 2b vähenee 7 ryhmää, eli 147 varhaiskasvatuspaikkaa. Lapsimäärän vähenemisen myötä tämä

varhaiskasvatuspaikkojen vähentäminen on mahdollista toteuttaa vaiheittain arvioiden kasvusuuntia ja mahdollisia laajentamisen tarpeita.

Esiopetus järjestetään kaikissa vaihtoehtoissa koulujen tiloissa.

Osallistaminen ja vaikutustenarviointi

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys valmistellaan vuorovaikutuksessa, jossa asukkaiden, henkilöstön ja päätöksentekijöiden näkemykset muodostavat keskeisen osan tarkastelun kokonaisuutta.

Asukasosallisuus

Asukkaiden osallistuminen mahdollistetaan muun muassa asukaskyselyillä, avoimilla asukastilaisuuksilla sekä lasten ja nuorten ikätasoon sopivalla kuulemistavalla. Kaikilla varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa olevilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua. Kokemuksia ja näkemyksiä kerätään laaja-alaisesti. Asukkaiden huomiot kirjataan ja huomioidaan osana selvityksen vaikutusten arviointia.

Asukasosallisuuden aikataulu:

- Asukaskysely on auki vastauksia varten viikoilla 12–14.
- Lasten ja nuorten kuuleminen viikoilla 12–14.
- Asukasilta järjestetään huhtikuun aikana.

Henkilöstön kuuleminen

Henkilöstölle on pidetty palveluverkkoselvityksen etenemisestä infot 25.2. ja 17.3.2026. Yksikkökohtaiset keskustelu- ja kuulemistilaisuudet järjestetään yhteistoiminnassa viikoilla 13–15.

Toimielimien osallisuus

Palveluverkkoselvitystä tehdään tiiviissä vuoropuhelussa projektiryhmänä toimivan sivistyksen ja hyvinvoinnin lautakunnan kanssa. Päätöksentekijöille tarjotaan ajantasaista tietoa väestökehityksestä, rakennusten kunnosta, taloudellisista vaikutuksista sekä osallisuustyön tuloksista. Tekniselle lautakunnalle, elinvoimalautakunnalle, hyvinvointijaostolle, nuorisovaltuustolle, vammaisneuvostolle ja vanhusneuvostolle järjestettiin infotilaisuus 17.3.2026.

Sen jälkeen näillä toimielimillä on mahdollisuus lausua palveluverkkoselvityksestä.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) on menetelmä, jolla arvioidaan suunnitellun päätöksen tai toimenpiteen vaikutuksia etukäteen. Sen avulla tunnistetaan eri vaihtoehtojen hyödyt, haitat ja riskit jo valmisteluvaiheessa. Osallisuus on keskeinen osa vaikutusten ennakkoarviointia, sillä se vahvistaa päätösten tietopohjaa ja parantaa ratkaisujen laatua.

Tässä palveluverkkoselvityksessä vaikutuksia arvioidaan seuraavista näkökulmista:

- Kuntalaisvaikutukset: ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia mm. hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta.
- Lapsivaikutukset eli päätösten vaikutukset lapsiin: Tavoitteena on varmistaa, että lasten oikeudet, hyvinvointi ja yhdenvertaisuus huomioidaan.
- Ympäristövaikutukset: ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen, luonnon monimuotoisuuteen tai ilmastoon kohdistuvia vaikutuksia.
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset: vaikutukset eri organisaatioiden välisiin suhteisiin, organisaation tehtäviin tai menettelytapoihin, luottamuselinten toimintaan, henkilöstöön tai hallintoon.
- Taloudelliset vaikutukset kunnan tuloihin tai menoihin joko niitä lisäämällä tai vähentämällä.

Liitteet

Liite 1. Ote Riihimäen väestöennusteesta

Liite 2. Analyysi palveluiden saavutettavuudesta eri skenaarioissa (Sitowise)

Liite 3. Koulujen ja päiväkotien kiinteistökortit

Liite 4. Erillisselvitys kuudesluokkalaisten sijoittumisesta

Riihimäen väestöennuste

**Riihimäen ennustettu väestönkehitys vuoteen
2050**

Vuoden 2025 päivitys

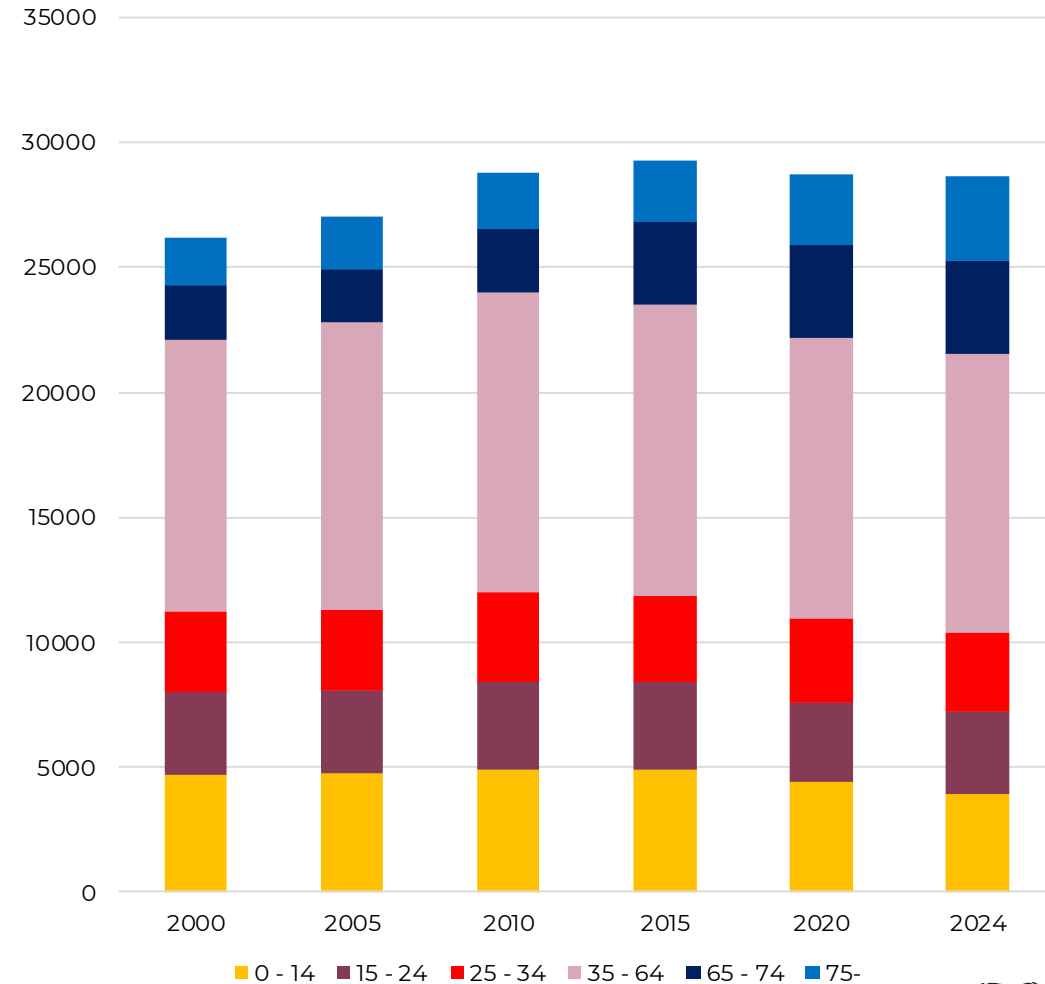
Riihimäen ikä rakenne ja ikä rakenteen kehitys

Oheisessa kuviossa on kuvattu Riihimäen ikärakennetta vuosien 2000-2024 aikana.

- **Riihimäen väestöstä alle 15-vuotiaita oli 13,8 % prosenttia vuonna 2024.** Lasten osuus ja määrä laski merkittävästi 2010-luvulla, etenkin vuosien 2015-2024 aikana, jolloin lasten määrä väheni noin 970 henkilöllä eli 24 prosentilla.
- **Riihimäen väestöstä työikäisiä (15–64-vuotiaat) oli 61,4 prosenttia.** Työikäisen väestön osuus on koko maan tasolla suhteellisen korkea, mutta osuus laski voimakkaasti 2000-luvulla (etenkin 2010-luvulla) väestön ikääntymisen ja heikentyneen väestönkehityksen seurauksena. Vuosien 2010-2024 aikana työikäisen väestön määrä väheni kaupungissa n. 1 500 henkilöllä (8,2 %).
- **Riihimäen väestöstä eläkeikäisiä (yli 64-vuotiaat) oli 24,8 prosenttia väestöstä.** Osuus on seutukaupungiksi matala, mutta kasvoi erittäin voimakkaasti väestön ikääntymisen seurauksena 2000-luvulla. 2010-luvun aikana eläkeikäisen väestön määrä kasvoi 2 050 henkilöllä (+43 %). Kasvua tapahtui etenkin 65–74-vuotiaiden ikäryhmässä, joskin kasvun painopiste on siirtynyt 2020-luvulla yli 75-vuotiaisiin.

Vuoden 2022 jälkeen: Lasten määrän lasku ja väestön ikääntyminen ovat jatkuneet, mutta ikääntymisen paine on siirtynyt vahvemmin yli 74-vuotiaiden ikäryhmiin. Suuret muuttovoitot ulkomailta ovat hieman hillinneet työikäisen väestön vähenemistä.

Väestön ikärakenne ja väestönkehitys

Lähde: Tilastokeskus, Statfin: väestörakenne

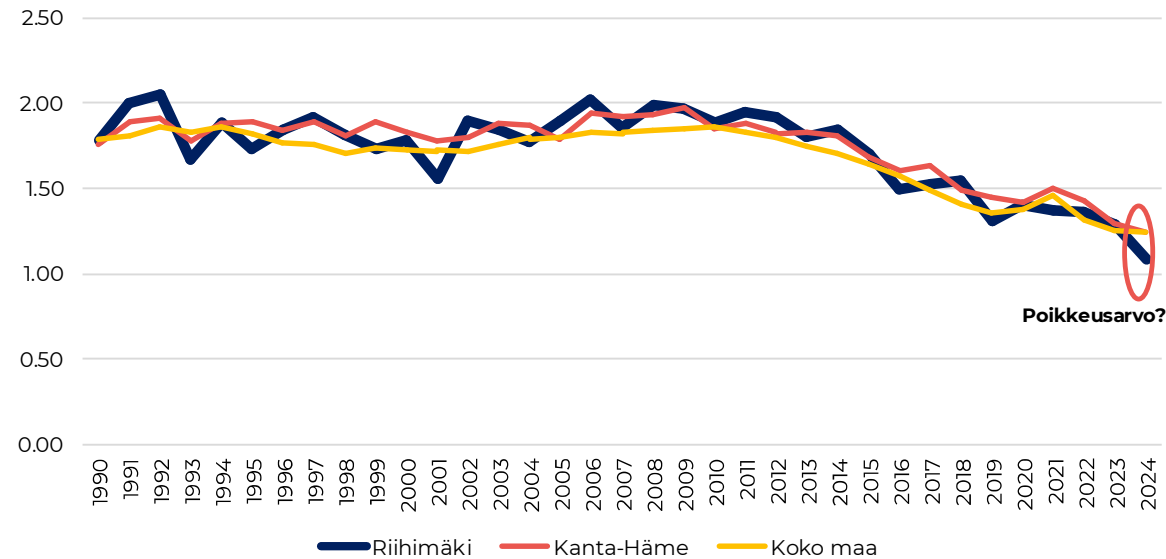
Syntyvyyden lasku tarkemmin

Kuviossa on kuvattu Riihimäen kokonaishedelmällisyysluvun kehitystä vertailtuna sekä erikoishedelmällisyyslukuja ikäryhmittäin.

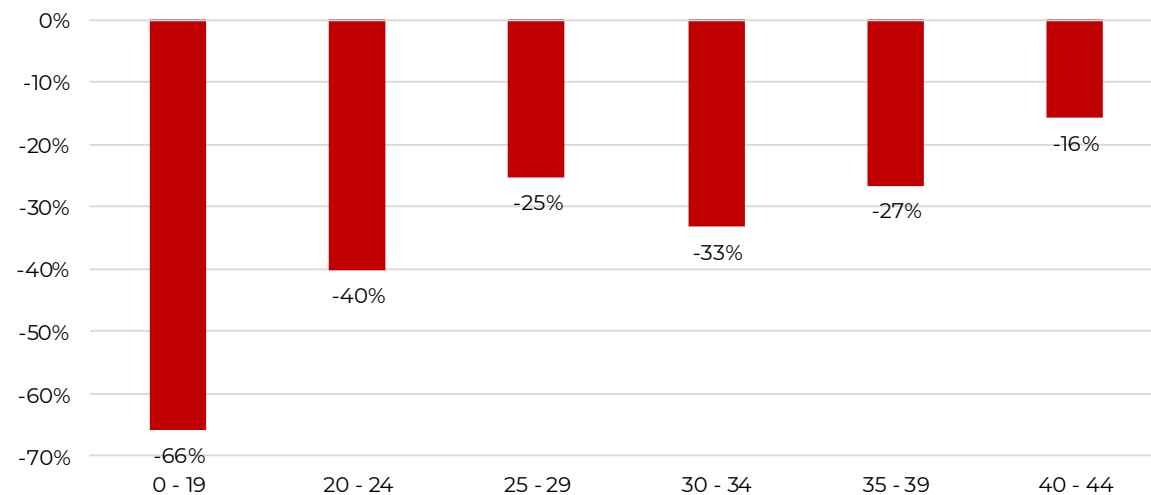
- **2020-luvulla Riihimäen kokonaishedelmällisyysluku oli noin 1,3**, eli 2020-luvun syntyvyydellä keskimääräiselle naiselle syntyisi 1,3 lasta. Vuosien 2023-2024 kokonaishedelmällisyysluku on vielä merkittävästi tätä matalampi, **vuoden 2024 hedelmällisyysluku on mahdollisesti poikkeusarvo**.
- **Kaupungin kokonaishedelmällisyysluku on laskenut jopa 45 prosentilla suhteessa 2010-luvun alun tasoon.** Kokonaishedelmällisyysluku on ollut 2020-luvulla mittaushistorian (ja todennäköisesti koko historian) matalimmalla tasolla.
 - **Muutos on keskimääräistä kuntaa selvästi rajumpi** (ka. Kunnassa hedelmällisyysluku laski n. 28 prosentilla).
- Alemmassa kuviossa on kuvattu ikäryhmittäisiä (erikois)hedelmällisyyslukujen kehitystä, jotka kuvaavat kokonaishedelmällisyysluvun tavoin yksittäisen ikäryhmän syntyvyyttä.
- **Syntyvyys laski lähes kaikissa ikäryhmissä voimakkaasti.** Etenkin nuorten, mutta myös nuorten aikuisten syntyvyys laski voimakkaasti.

Tilastokeskus, Statfin: syntyneet; kuolleet

Kokonaishedelmällisyysluku 1990-2024

Muutos ikäryhmittäisissä hedelmällisyyslukuissa 2010-luvun alku ja 2020-luvun alku

Ennustealueiden ikäryhmittäinen kehitys 0,2 % -kasvuennusteessa

Taulukossa on kuvattu Riihimäen ennustealueiden ikäryhmittäistä väestönkehitystä vuosien 2024-2030 aikana 2% -skenaariossa. Seuraavalla dialla on kuvattu kehitystä vuosien 2030-2050 aikana.

- **Lasten (alle 15-vuotiaat)** määrä vähenee lähes kaikilla ennustealueilla vuosien 2024-2030 aikana. Erot supistumisen voimakkuudessa ovat kuitenkin suuria. 2030- ja 2040-luvulla kehityksessä on hajontaa, lasten määrän ennakoitaan kasvavan erityisesti vuosina 2030-2040 muutamilla ennustealueilla vahvasti, mutta tuleva syntyvyys luo kehitykseen epävarmuutta.
- **Työikäisen (15–64-vuotiaat)** määrä kehittyi 0,2 prosentin skenaariossa vuosina 2024-2030 kokonaisuudessaan positiivisesti, mutta ennustealueilla on vaihtelua. Muutamilla ennustealueilla kehitys on suhteellisen vahvaa. Kehitys on kuitenkin haasteellista ja kääntyy negatiiviseksi 2030-luvun aikana, jolloin kasvua tapahtuisi lähinnä yksittäisillä alueilla. Negatiivinen kehitys jatkuu 2040-luvulla, mutta merkittävästi maltillisemmin.
- **Eläkeikäisten (yli 64-vuotiaat)** kasvu etenkin yli 74-vuotiaiden ryhmissä on koko kaupungissa ja käytännössä kaikissa kaupunginosissa suurta erityisesti 2020- ja 2030-luvuilla. Rakenne vastaa koko kaupungin kehitystä. 2020-luvulla kasvu painottuu 75–84-vuotiaisiin, 2030-luvulta eteenpäin taas yli 84-vuotiaisiin. 2040-luvulla kehitys ei ole enää yhtä voimakasta.

2024-2030	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+
1. Siirtola - Apilisto	-22	7	-3	-4	1	8	6	5
2. Pohjois-Juppala	-15	-12	7	20	-36	-10	13	18
3. Vankila - Varuskunta	-35	5	22	-20	-9	7	-20	30
4. Sipusaari - Juppala ok-alue	-67	41	-18	-40	40	-31	-4	44
5. Suojala - Jussila - Kirjaus	-3	-13	-15	41	1	-19	-5	11
6. Kumela - Lemmenmäki	-59	11	-14	14	31	-39	-26	60
7. Rajaportti - Kernaala	-5	3	-2	7	-7	-9	-2	11
8. Hirsimäki - Lasinalue	-68	33	12	-28	32	-28	-23	69
9. Otsola - Uramo	-33	37	0	-30	13	-21	-9	23
10. Mäkikuja - Koivistonmäki	-14	9	-6	28	22	-13	-16	43
11. Keskusta	-2	139	-69	23	91	-16	106	86
12. Huhtimo - Taipale - Kokko	-37	29	10	2	21	32	9	3
13. Peltosaari	-57	80	-80	-23	23	-13	-2	29
14. Uhkola - Koivuranta	-94	-5	30	-17	25	-17	-18	60
15. Patastenmäki - Kumpula - Vahteristo	-47	-49	11	-4	2	-18	55	49
16. Korttionmäki	2	-41	24	30	-43	2	19	5
17. Räätykänmäki	-37	-16	17	6	-19	3	-3	50
18. Herajoki	-7	-1	5	-2	4	-2	-1	3
19. Vähäjärvi - Arolampi	-13	-11	-1	20	-19	-5	5	18

Ennustealueiden ikäryhmittäinen kehitys 0,2 % -skenaariossa

2030-2040	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	2040-2050	0-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+
1. Siirtola - Apilisto	-4	-13	-2	-10	-6	8	9	13	1. Siirtola - Apilisto	-2	-1	-2	-2	-11	-8	7	13
2. Pohjois-Juppala	1	-15	6	-1	9	-24	-15	26	2. Pohjois-Juppala	15	3	5	19	7	11	-12	3
3. Vankila - Varuskunta	5	-34	9	-7	-14	-11	8	12	3. Vankila - Varuskunta	-3	-1	-13	2	-8	-9	-6	6
4. Sipusaari - Juppala ok-alue	-15	-69	15	-17	-6	13	-37	57	4. Sipusaari - Juppala ok-alue	-5	-9	-27	1	-18	-5	8	-6
5. Suojala - Jussila - Kirjaus	5	-16	11	-5	22	-4	-23	24	5. Suojala - Jussila - Kirjaus	20	6	0	27	6	20	4	-1
6. Kumela - Lemmenmäki	-4	-64	17	-10	14	38	-52	33	6. Kumela - Lemmenmäki	-3	-5	-23	7	-11	6	25	-25
7. Rajaportti - Kernaala	2	-9	4	4	-3	-6	-5	5	7. Rajaportti - Kernaala	0	0	-3	2	2	-3	-4	-3
8. Hirsimäki - Lasinalue	4	-82	34	-10	-18	32	-15	35	8. Hirsimäki - Lasinalue	19	7	-15	35	7	7	33	4
9. Otsola - Uramo	-2	-45	22	-17	-14	22	-29	31	9. Otsola - Uramo	-1	-5	-22	7	-12	-8	17	-8
10. Mäkikuja - Koivistonmäki	-9	-32	5	-9	17	5	-4	21	10. Mäkikuja - Koivistonmäki	-5	-5	-15	1	-11	3	3	1
11. Keskusta	39	-221	80	-22	33	73	63	231	11. Keskusta	7	-7	-78	38	-4	26	71	143
12. Huhtimo - Taipale - Kokko	54	-21	61	57	45	61	34	26	12. Huhtimo - Taipale - Kokko	22	7	-17	33	23	24	34	24
13. Peltosaari	24	-73	66	-4	5	44	-4	32	13. Peltosaari	27	25	1	50	22	32	55	27
14. Uhkola - Koivuranta	-28	-58	9	-8	-9	20	-21	36	14. Uhkola - Koivuranta	-10	-4	-23	-1	-19	-10	15	-6
15. Patastenmäki - Kumpula - Vahteristo	-5	-50	5	-18	-35	4	-7	90	15. Patastenmäki - Kumpula - Vahteristo	-5	0	-17	9	-18	-22	7	29
16. Korttionmäki	-2	-7	6	-1	8	-26	-3	19	16. Korttionmäki	2	0	-7	5	-3	7	-9	5
17. Räätykänmäki	35	-27	36	34	28	13	0	43	17. Räätykänmäki	-16	-3	-34	-6	-5	4	10	13
18. Herajoki	1	-3	1	0	-5	4	-1	1	18. Herajoki	0	0	-1	0	0	-4	3	0
19. Vähäjärvi - Arolampi	-7	-11	-1	3	-1	-16	-4	26	19. Vähäjärvi - Arolampi	-1	-2	-4	0	1	-1	-12	8

SITOWISE

Analyysi Riihimäen palveluiden saavutettavuudesta viidessä eri skenaariossa

13.3.2026

NEA HURME, IIDA-ELINA KIMINKI

Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus

Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus

Kriteerin laskenta

Pientaloalueet luokiteltiin eri skenaariovaihtoehtojen palveluverkon mukaisen päiväkotien sekä ala- ja yläkoulujen saavutettavuuden näkökulmasta.

Kullekin alueelle laskettiin sille sijoittuvien pientalojen keskimääräinen etäisyys lähimpään yläkouluun, alakouluun tai päiväkotiin. Suunniteltujen alueiden sekä rakentumattomien alueiden osalta käytettiin laskennassa alueen keskipistettä.

Nämä etäisyydet luokiteltiin arvoasteikolle 1-4, jossa 1 = heikoin saavutettavuusarvo, 4 = paras saavutettavuusarvo.

Arvioidut alakriteerit:

a) Etäisyys lähimpään **päiväkotiin**

- Luokittelu : 0-250 m (4), 250-500 m (3), 500-1000m (2), >1000m (1)
- Luokittelu perustuu asiantuntija-arvioon lapsen turvallisesta ja lyhyestä päiväkotimatkasta

b) Etäisyys lähimpään **alakouluun**

- Luokittelu : 0-250 m (4), 250-500 m (3), 500-1000m (2), >1000m (1)
- Luokittelu perustuu asiantuntija-arvioon lapsen turvallisesta ja lyhyestä koulumatkasta

c) Etäisyys **yläkouluun**

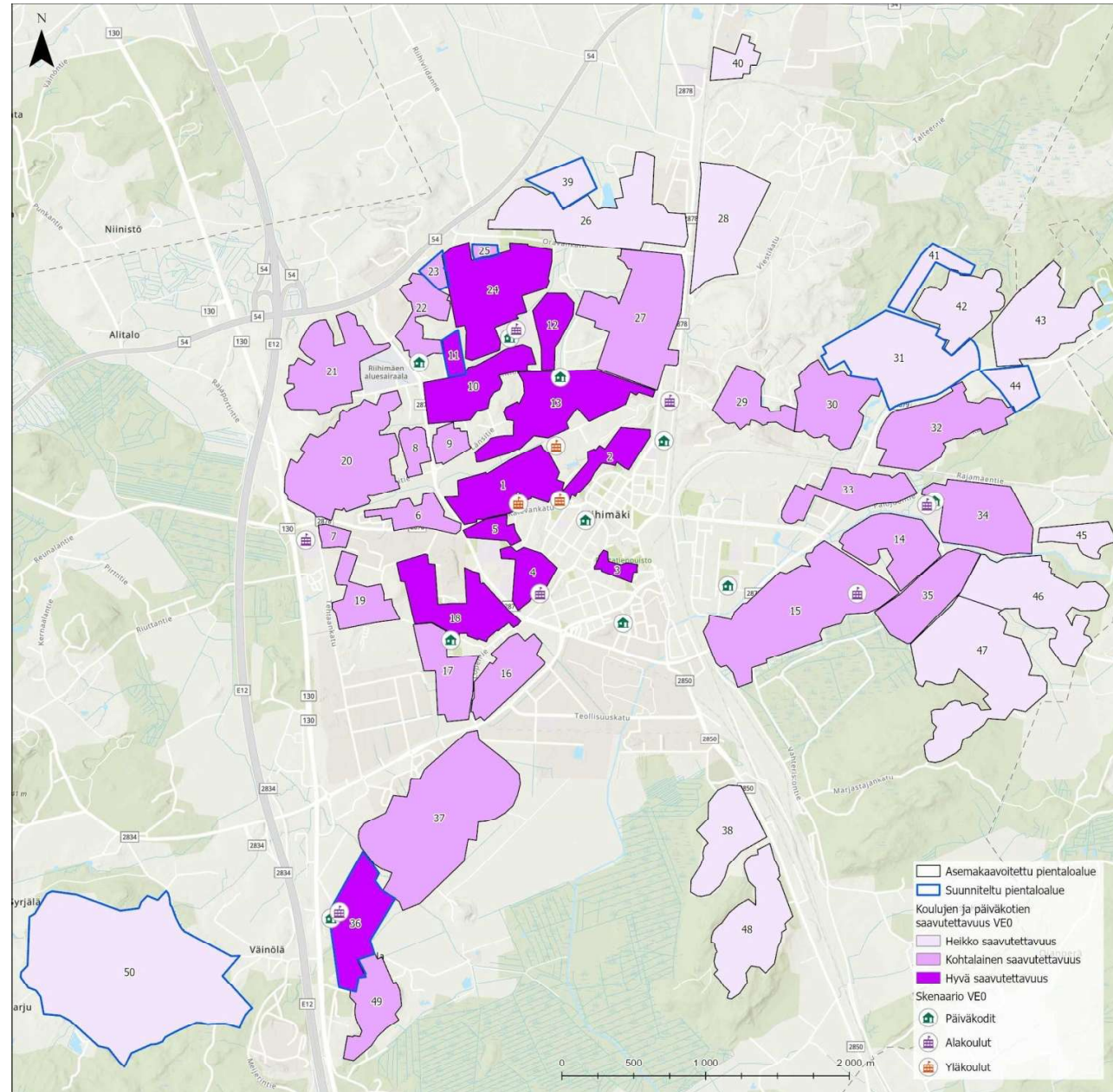
- Luokittelu : 0-500 m (4), 500-1000 m (3), 1000-2000m (2), >2000m (1)
- Luokittelu perustuu asiantuntija-arvioon nuoren turvallisesta ja lyhyestä koulumatkasta

→ Lopuksi laskettiin saavutettavuuden kolmen alakriteerin (a-c) keskiarvo ja pyöristettiin lähimpään kokonaislukuun (1-4), joista 1 kuvaa heikkoa ja 4 erinomaista koulujen ja päiväkotien saavutettavuutta

HUOM. Alueen saamaa saavutettavuusarvoa on tulkittava keskiarvona – todellisuudessa koulujen ja päiväkotien saavutettavuudessa voi laajemmilla tarkastelualueilla olla merkittävää alueiden sisäistä hajontaa.

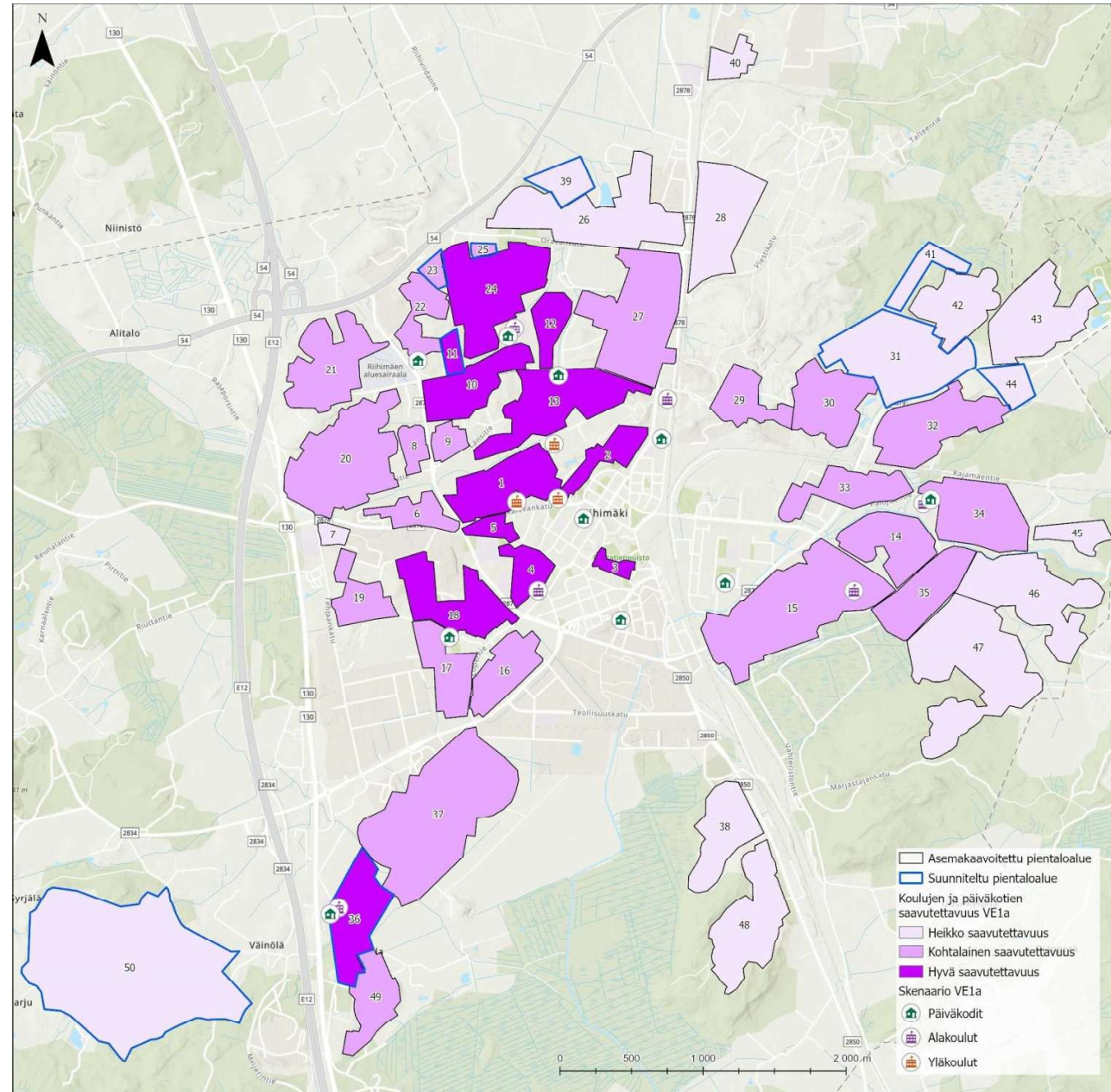
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE0

- Riihimäki pitää nykyisen palveluverkon.

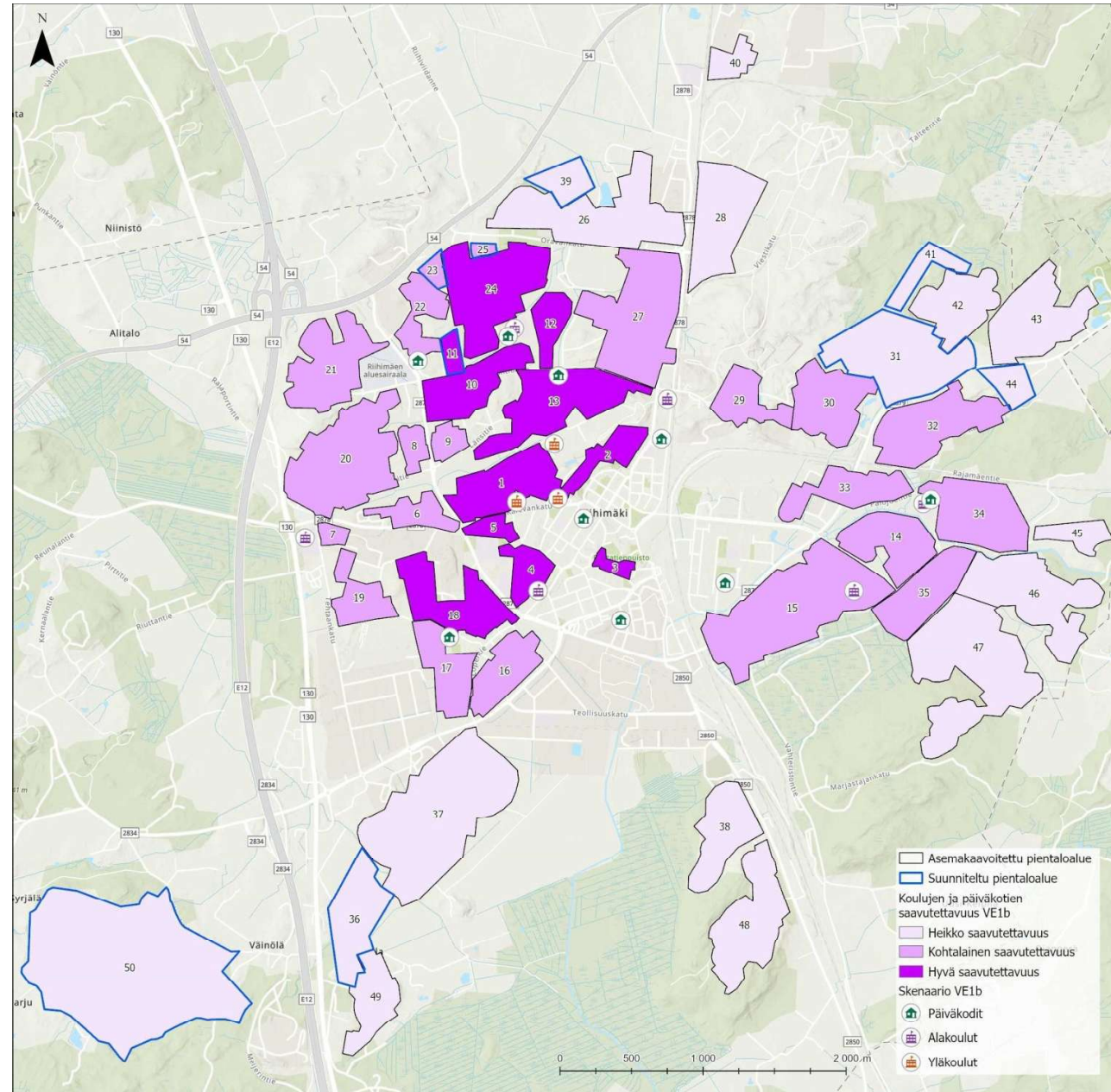
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE1a

- Luovutaan Lasitehtaan alakoulusta

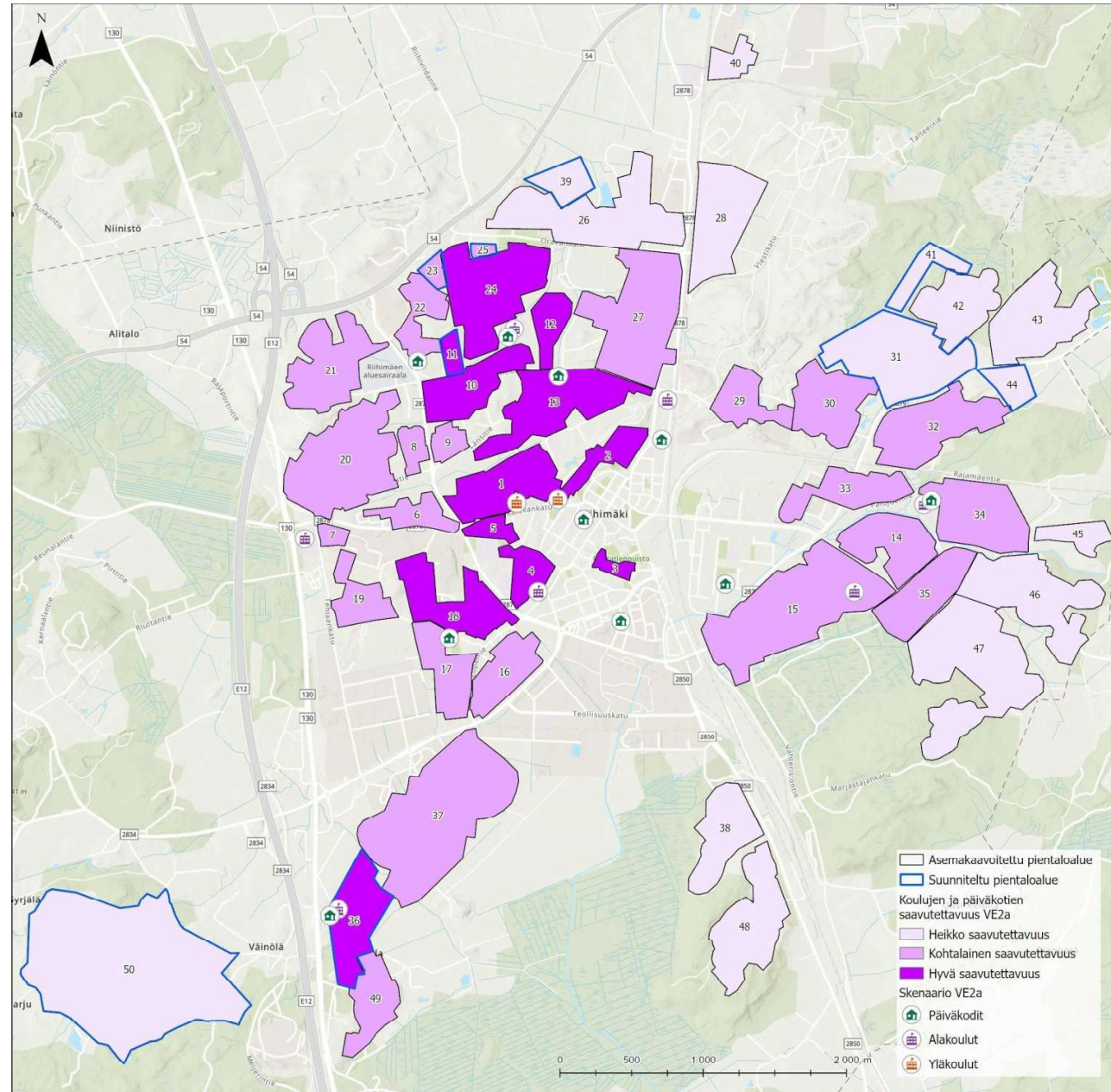
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE1b

- Luovutaan Herajoen alakoulusta ja päiväkodista

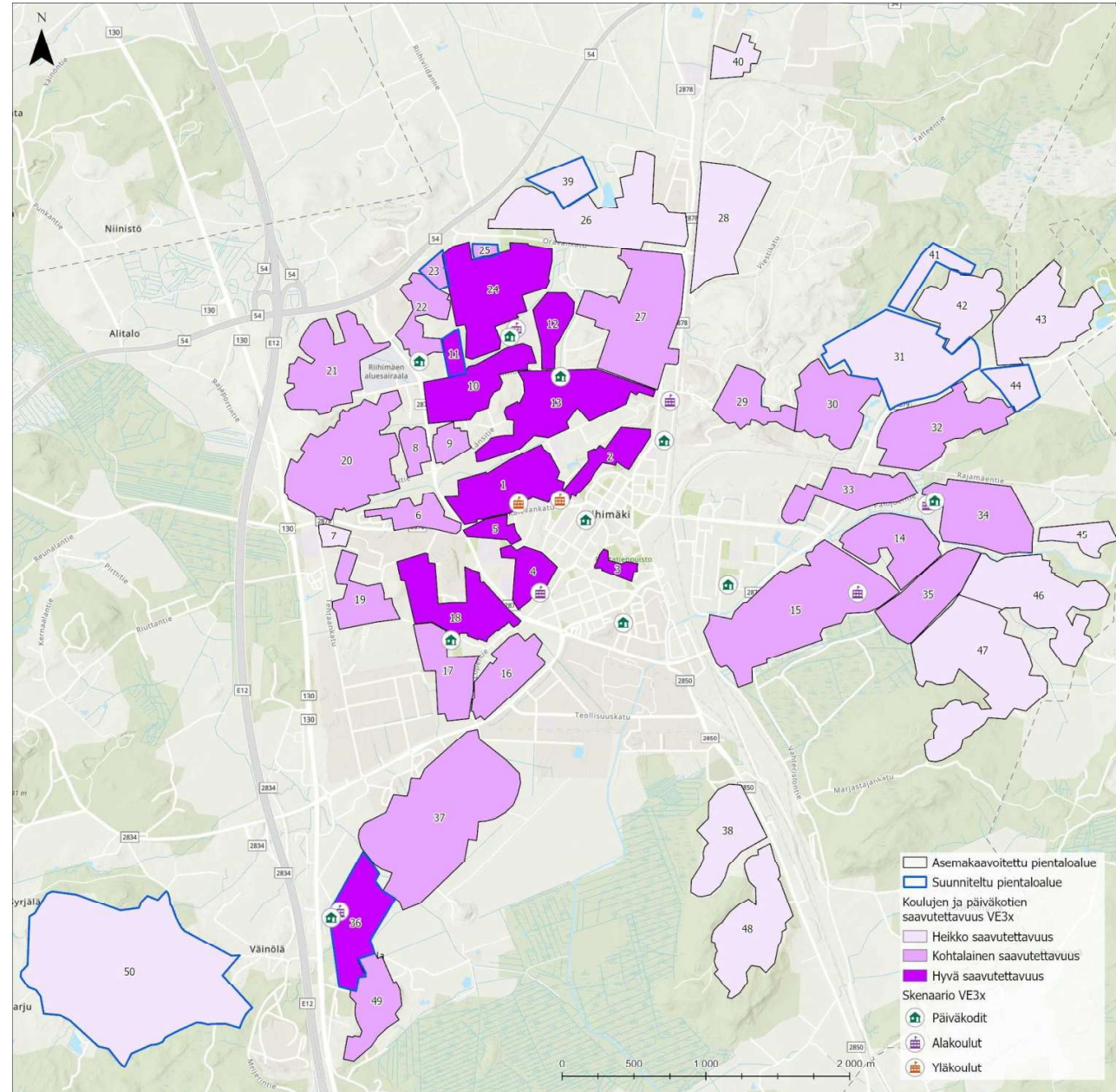
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE2a

- Luovutaan Pohjolanrinteen yläkoulusta

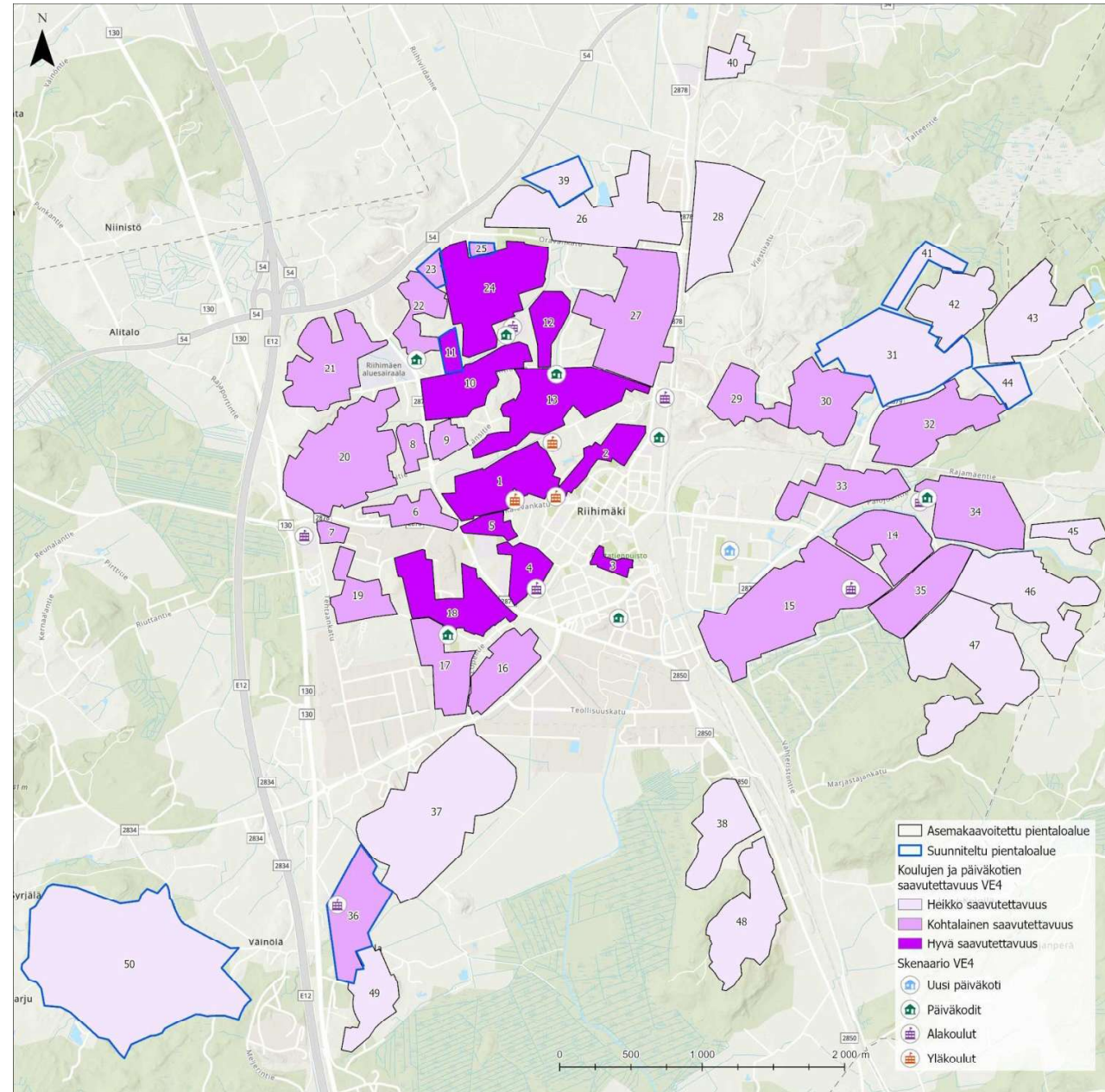
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE3x

- Luovutaan Lasitehtaan alakoulusta ja Pohjolanrinteen yläkoulusta

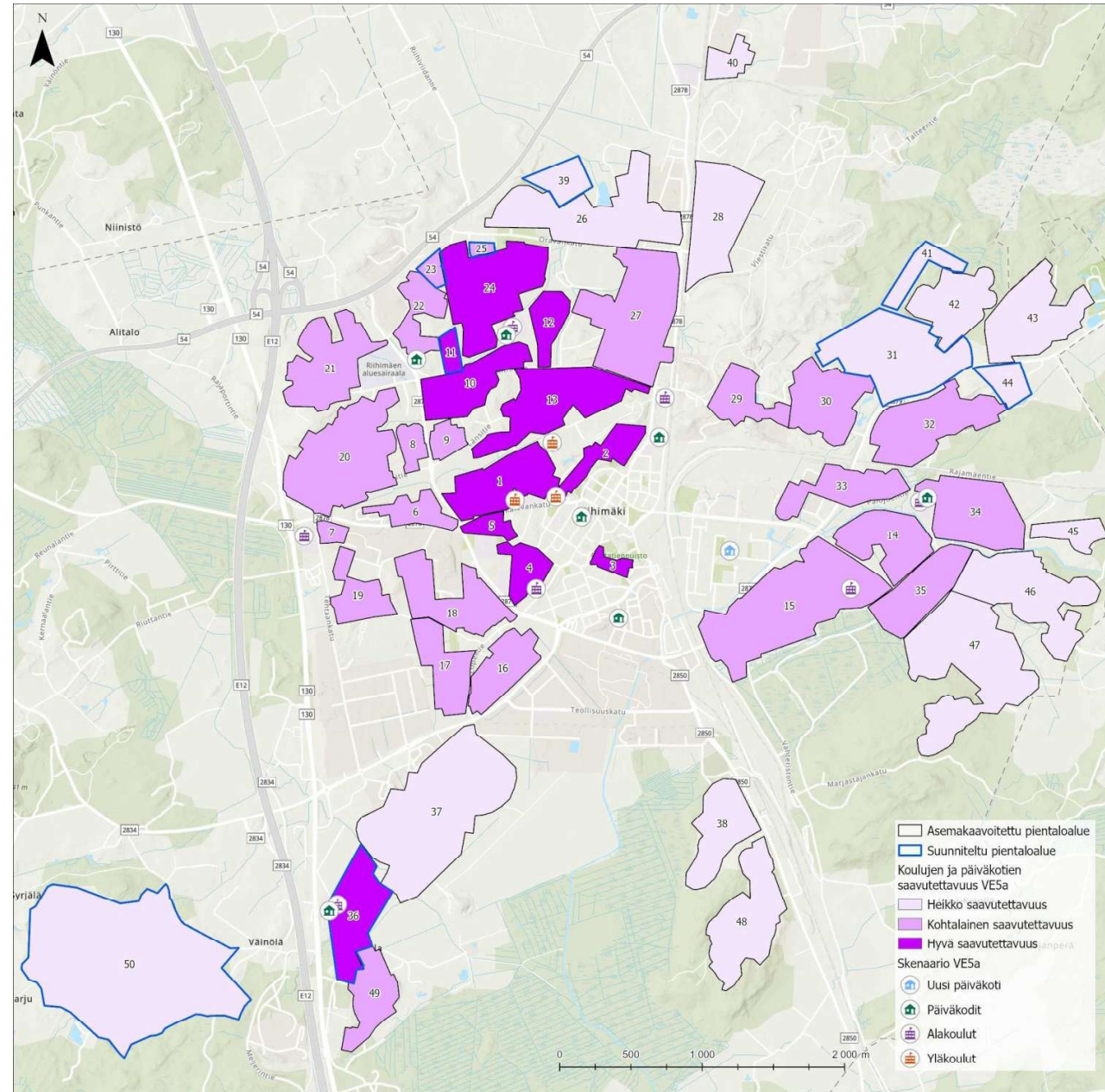
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE4

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Junailijankadun ja Herajoen päiväkodeista ja tilat korvaa uusi päiväkoti

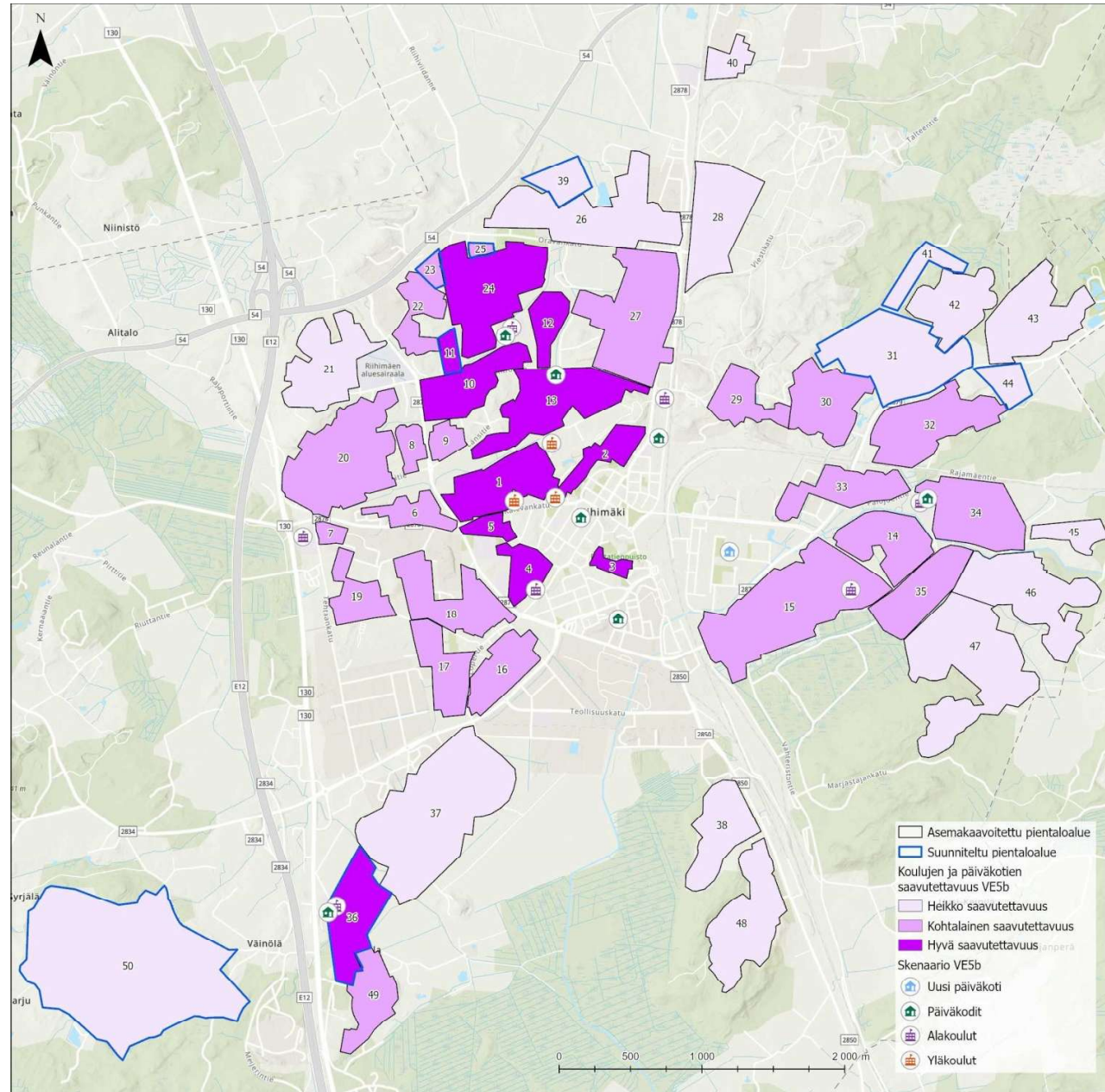
Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE5a

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Hirsimäen ja Kontiontien päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkoti

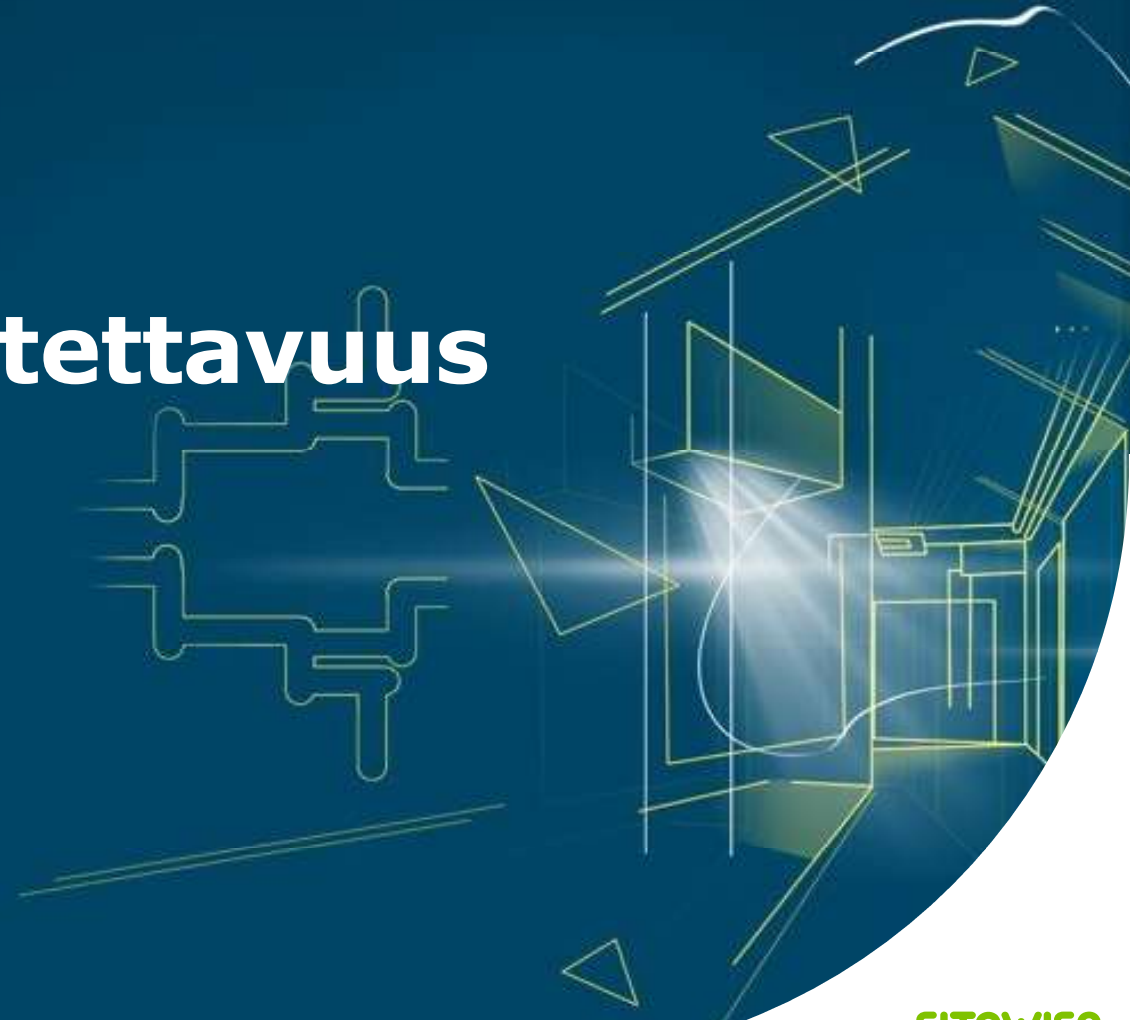

Päiväkotien ja koulujen saavutettavuus VE5b

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Hirsimäen ja Kirjauksen päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkoti

Palveluiden saavutettavuus

Palveluiden saavutettavuus

Kriteerin laskenta

Pientaloalueet luokiteltiin päiväkotien sekä alakoulujen saavutettavuuden lisäksi myös keskustan ja lähimmän päivittäistavarakaupan etäisyyden näkökulmasta palveluiden kokonaissaavutettavuuden arviointia varten. Etäisyyttä yläkouluihin ei tässä tarkasteltu erillisenä alakriteerinään, vaan niiden saavutettavuus on huomioitu osana keskusta-aluetta

Kullekin alueelle laskettiin sille sijoittuvien pientalojen keskimääräinen etäisyys lähimpään tarkasteltavaan palveluun. Suunniteltujen alueiden sekä rakentumattomien alueiden osalta käytettiin laskennassa alueen keskipistettä.

Nämä etäisyydet luokiteltiin arvoasteikolle 1-4, jossa 1 = heikoin saavutettavuusarvo, 4 = paras saavutettavuusarvo.

Arvioidut alakriteerit:

- a) Etäisyys lähimpään **päiväkotiin** (ks. tarkemmin s. 5)
- b) Etäisyys lähimpään **alakouluun** (ks. tarkemmin s. 5)
- c) Etäisyys **keskustaan**
 - Luokittelu: 0-500m (4), 500-1000m (3), 1000-2000m (2), >2000m (1)
 - Luokittelu perustuu asiantuntija-arvioon
- d) Etäisyys lähimpään **kauppaan**
 - Luokittelu : 0-250 m (4), 250-500 m (3), 500-1500 m (2), >1500m (1)
 - Luokittelu perustuu asiantuntija-arvioon ja Tilastokeskuksen Kulutustutkimukseen

→ Lopuksi laskettiin saavutettavuuden neljän alakriteerin (a-e) keskiarvo ja pyöristettiin lähimpään kokonaislukuun (1-4), joista 1 kuvaa heikkoa ja 4 erinomaista palveluiden saavutettavuutta

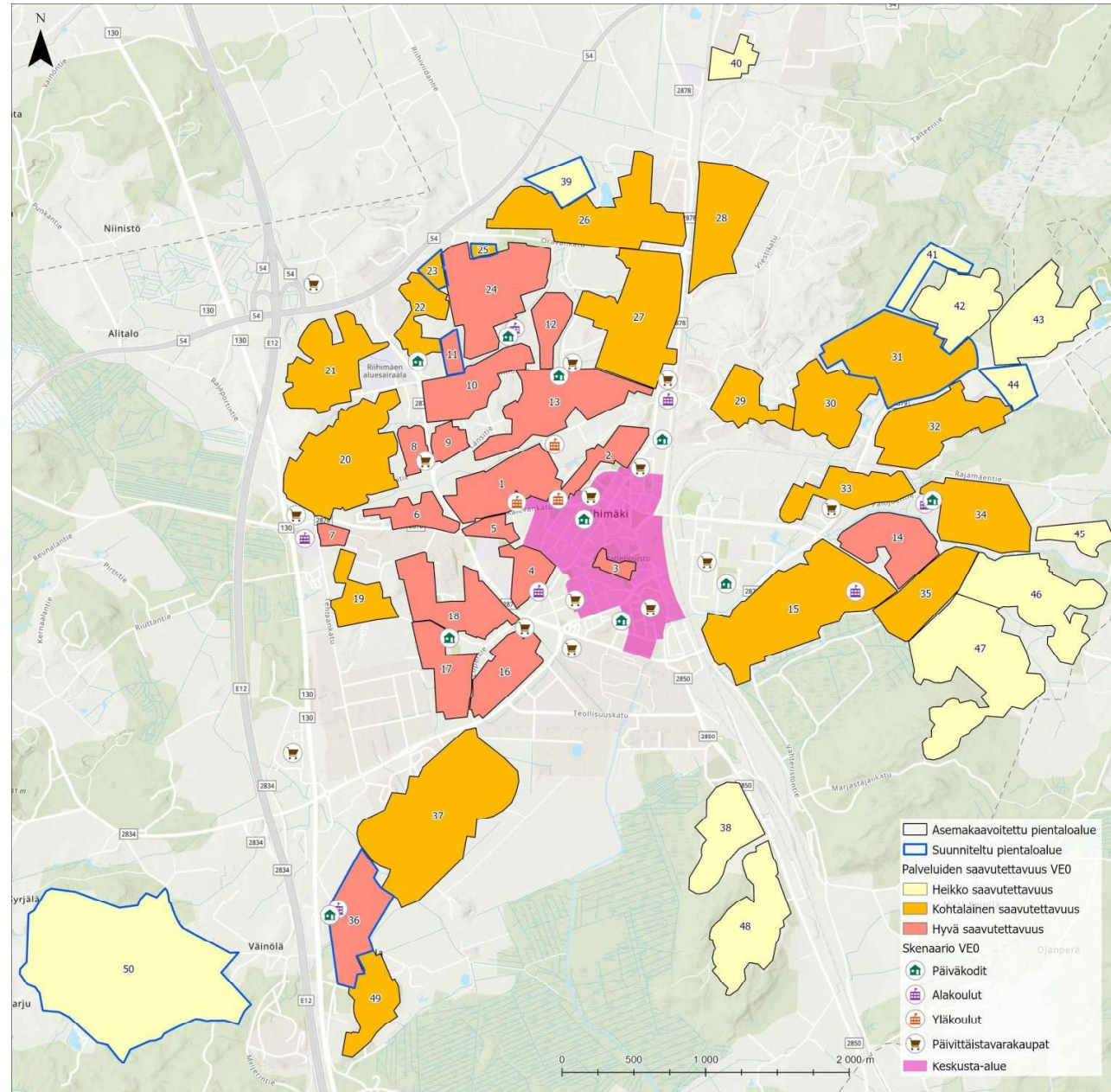
HUOM. Alueen saamaa saavutettavuusarvoa on tulkittava keskiarvona – todellisuudessa palveluiden saavutettavuudessa voi laajemmilla tarkastelualueilla olla merkittävää alueiden sisäistä hajontaa.

Käytetyt tausta-aineistot

- c) Riihimäen ydinkeskusta-alue (Riihimäen kaupunki)
- d) Päivittäistavarakaupat (Riihimäen kaupunki)

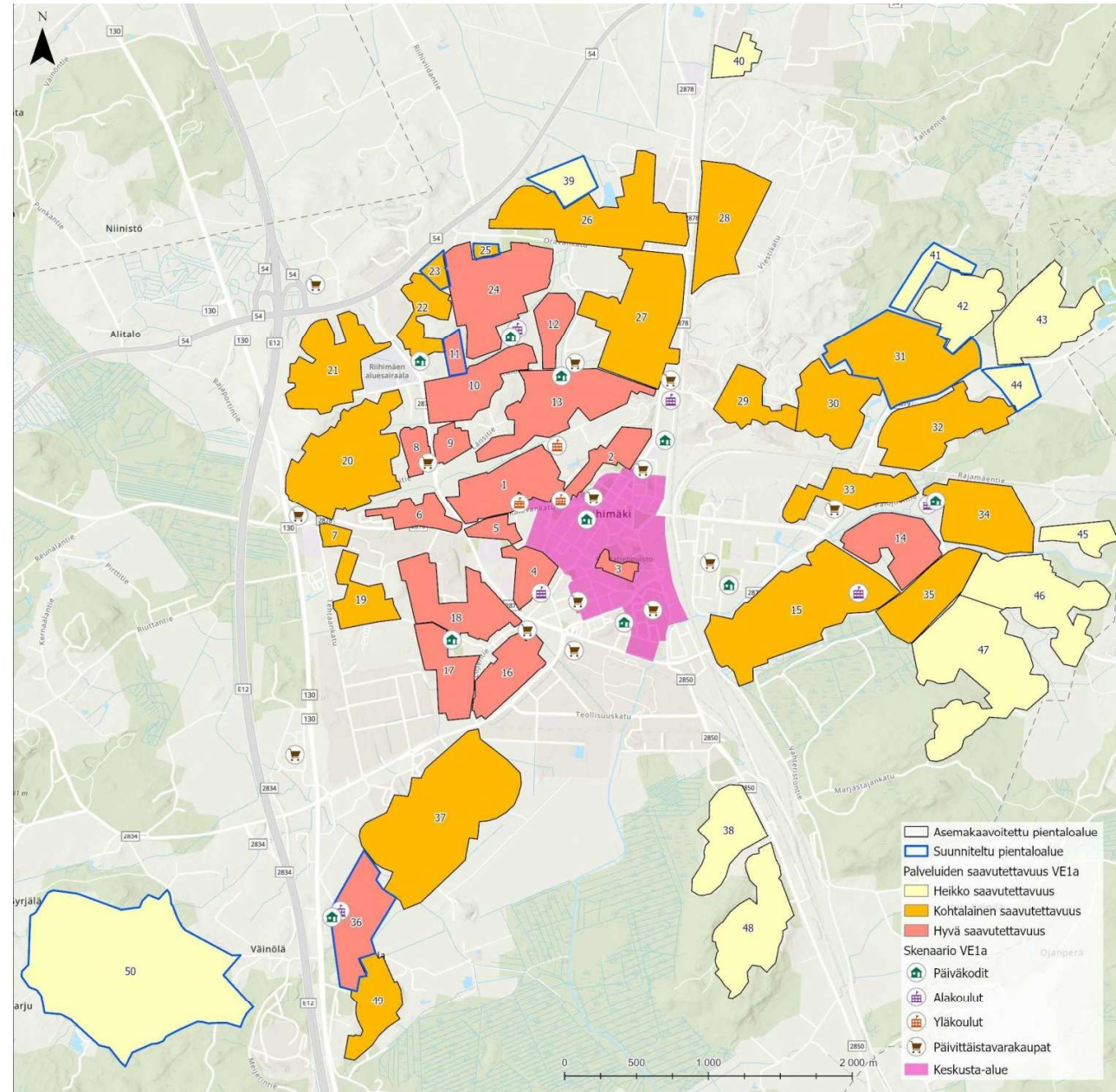
Palveluiden saavutettavuus VE0

- Riihimäki pitää nykyisen palveluverkon

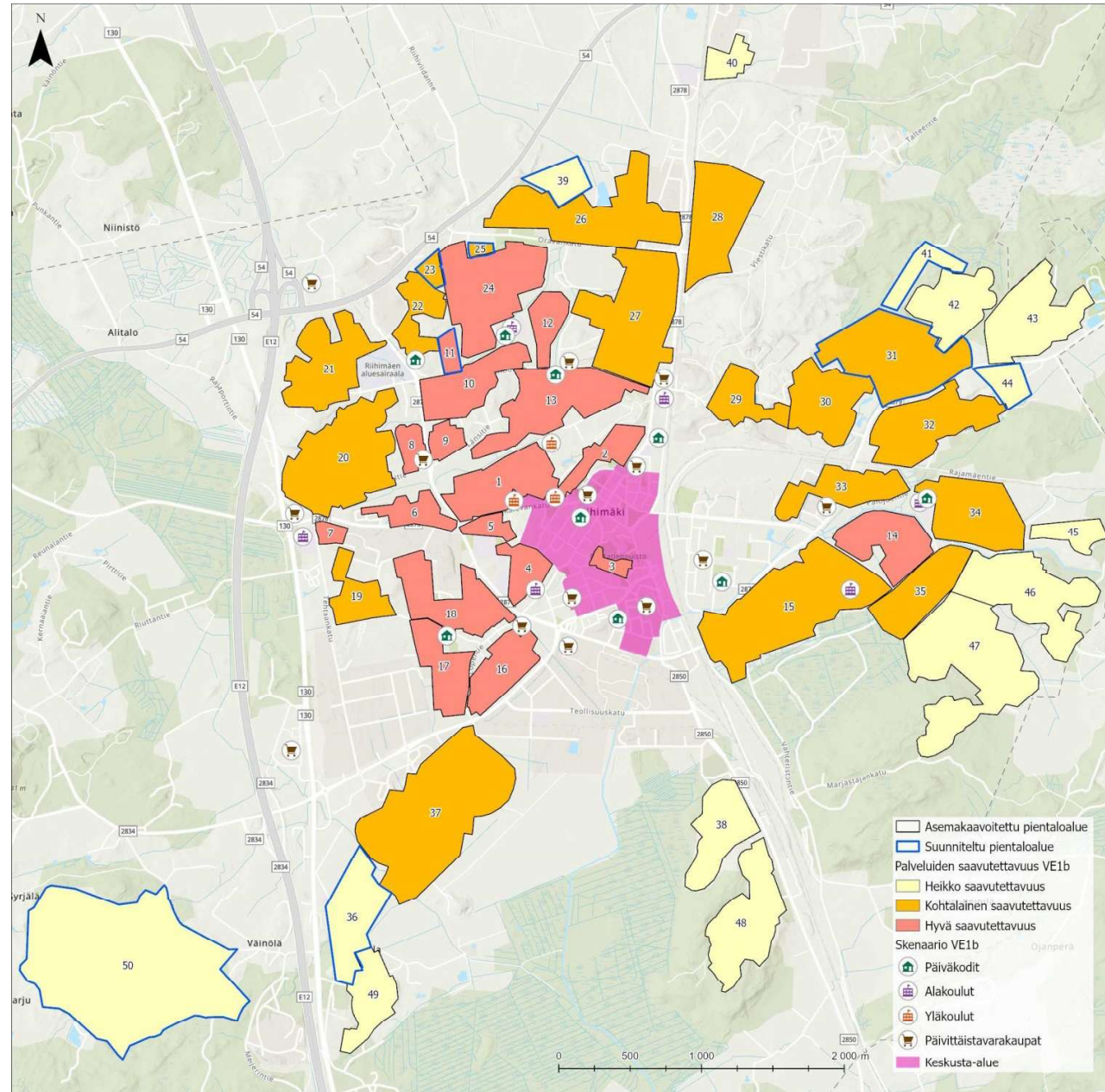
Palveluiden saavutettavuus VE1a

- Luovutaan Lasitehtaan alakoulusta

Palveluiden saavutettavuus VE1b

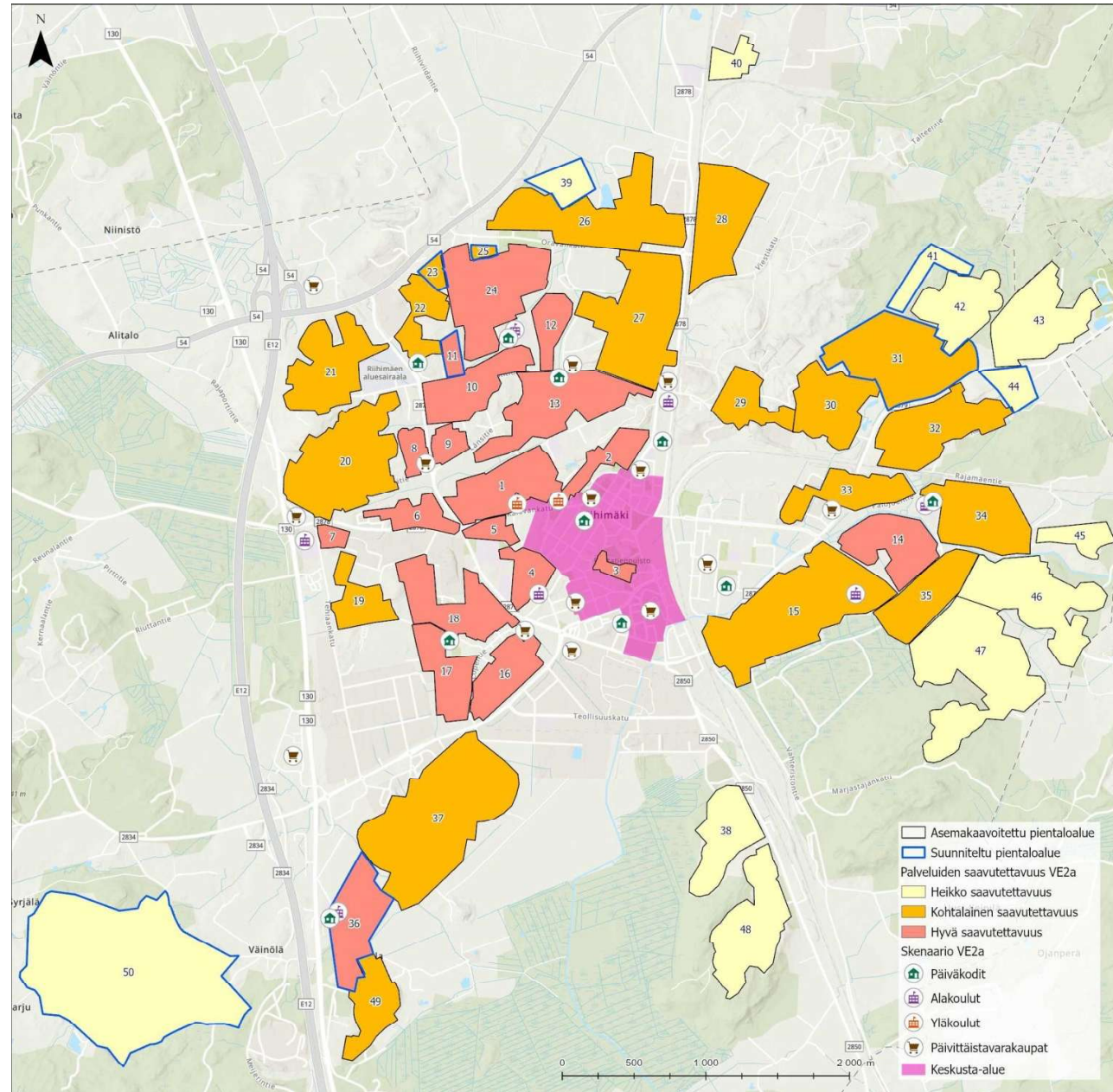
- Luovutaan Herajoen alakoulusta ja päiväkodista

Palveluiden saavutettavuus VE2a

- Luovutaan Pohjolanrinteen yläkoulusta

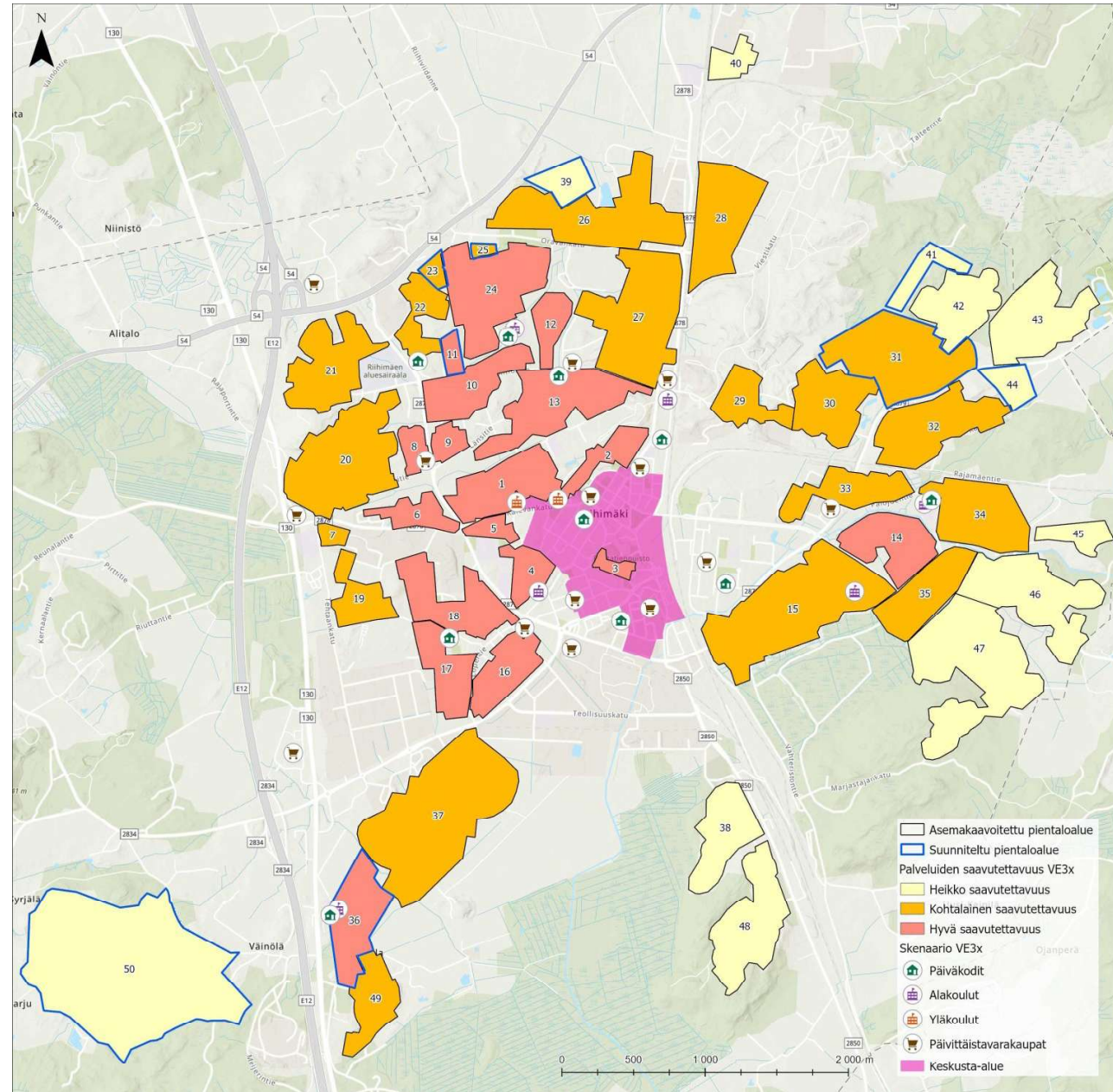
HUOM. Etäisyyttä yläkouluihin ei ole tarkasteltu erillisenä palveluiden saavutettavuuden alakriteerinä, vaan niiden saavutettavuus on huomioitu osana keskusta-aluetta. Tämän vuoksi skenaario ei eroa tässä tarkastelussa VE0:sta.

Palveluiden saavutettavuus VE3x

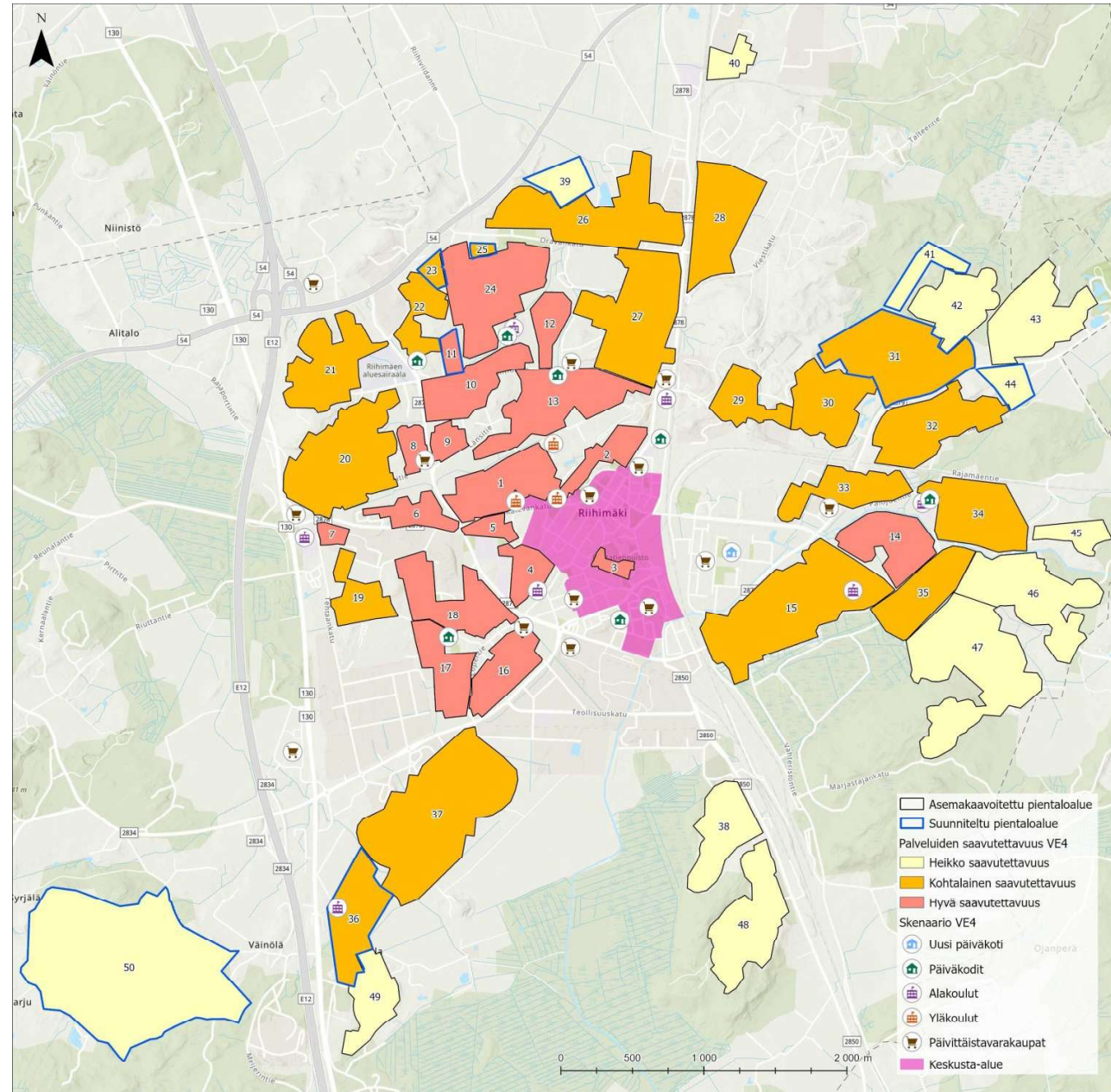
- Luovutaan Lasitehtaan alakoulusta ja Pohjolanrinteen yläkoulusta

HUOM. Etäisyyttä yläkouluihin ei ole tarkasteltu erillisenä palveluiden saavutettavuuden alakriteerinä, vaan niiden saavutettavuus on huomioitu osana keskusta-aluetta. Tämän vuoksi muutokset yläkouluverkossa eivät vaikuta analyysituloksiin.

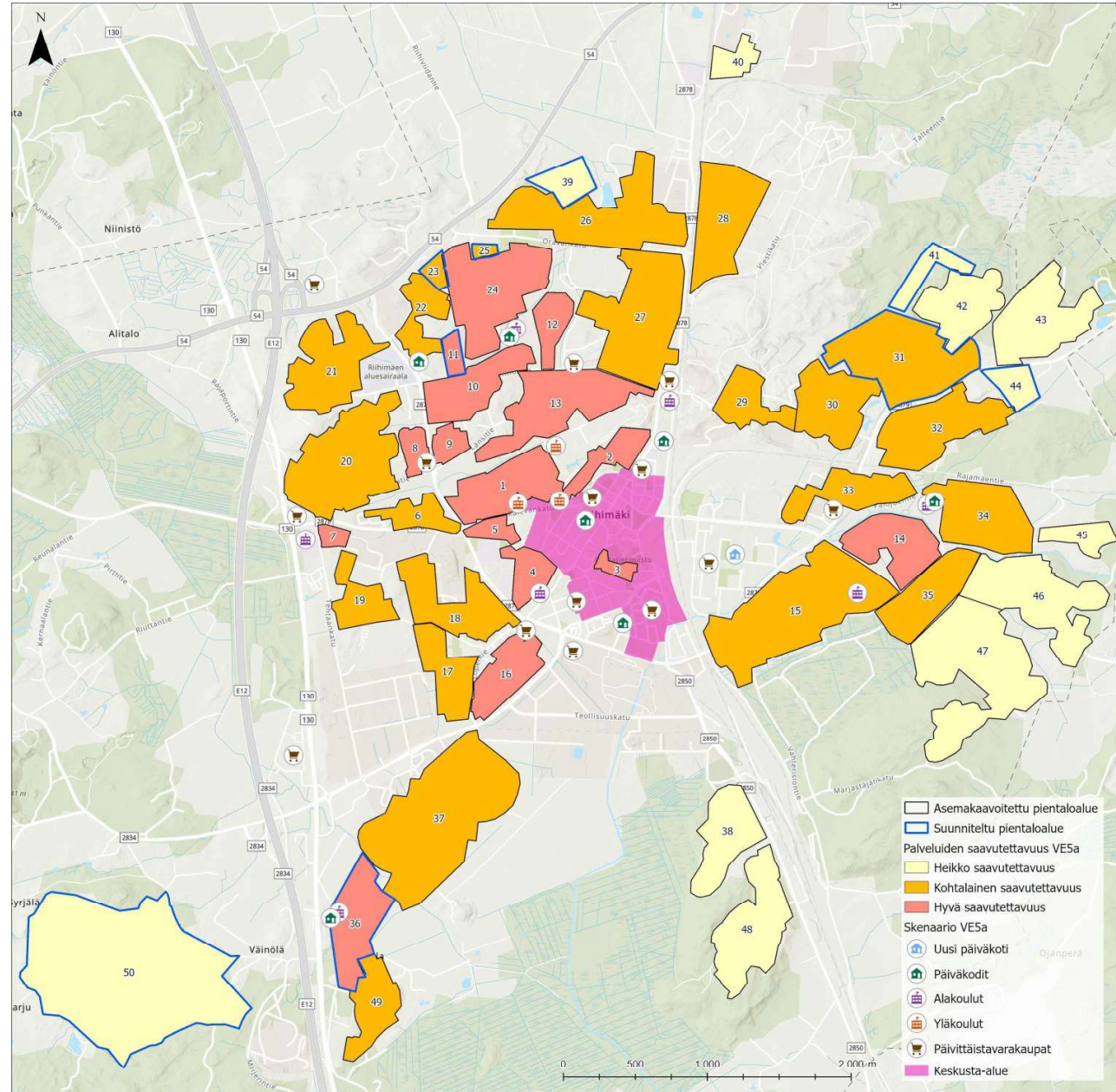
Palveluiden saavutettavuus VE4

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Junailijankadun ja Herajoen päiväkodeista ja tilat korvaa uusi päiväkoti

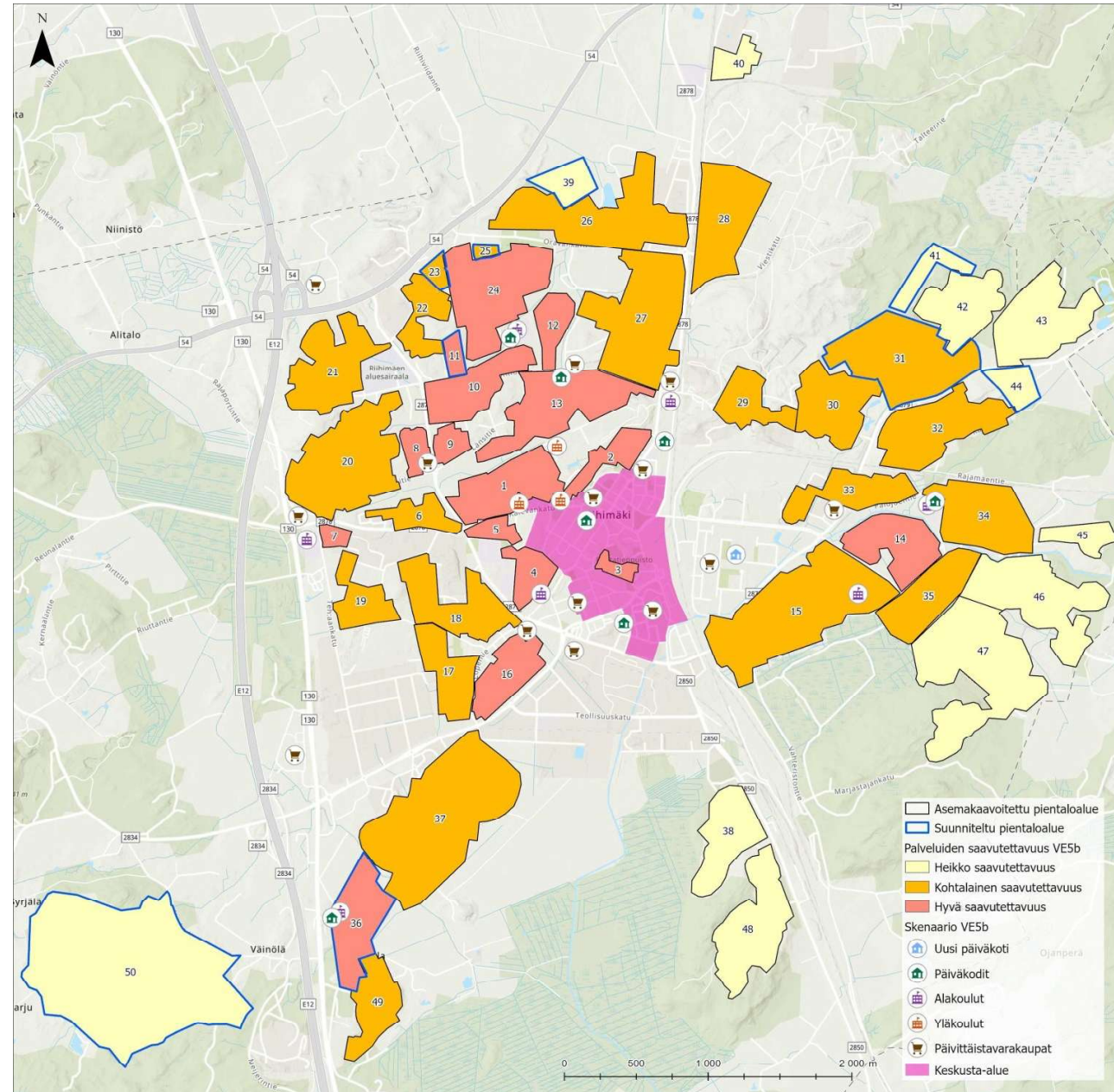
Palveluiden saavutettavuus VE5a

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Hirsimäen ja Kontiontien päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkoti

Palveluiden saavutettavuus VE5b

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Hirsimäen ja Kirjauksen päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkoti

Pientaloalueiden luokittelu palveluiden ja joukkoliikenteen kokonaissaavutettavuuden näkökulmasta

Pientaloalueiden luokittelu palveluiden ja joukko-liikenteen kokonaissaavutettavuuden näkökulmasta

Kriteerin laskenta

Pientaloalueet luokiteltiin palveluiden saavutettavuuden (s. 17) lisäksi myös joukkoliikenteen saavutettavuuden näkökulmasta alueiden kokonaissaavutettavuuden arviointia varten.

Kullekin alueelle laskettiin sille sijoittuvien pientalojen keskimääräinen etäisyys lähimpään tarkasteltavaan toimintoon. Suunniteltujen alueiden sekä rakentumattomien alueiden osalta käytettiin laskennassa alueen keskipistettä. Nämä etäisyydet luokiteltiin arvoasteikolle 1-4, jossa 1 = heikoin saavutettavuusarvo, 4 = paras saavutettavuusarvo.

Arvioidut alakriteerit:

- a) Etäisyys lähimpään **päiväkotiin** (ks. tarkemmin s. 5)
- b) Etäisyys lähimpään **alakouluun** (ks. tarkemmin s. 5)
- c) Etäisyys **keskustaan** (ks. tarkemmin s. 17)
- d) Etäisyys lähimpään **kauppaan** (ks. tarkemmin s. 17)
- e) Etäisyys lähimmälle **joukkoliikennepysäkille** ja **rautatieasemalle**
 - Laskettiin keskiarvo etäisyyksistä lähimmälle pysäkille ja asemalle
 - Jaottelu: 0-300m (4), 300-600m (3), 600-1000 m (2), >1000m (1)
 - Jaottelu perustuu asiantuntija-arvioon ja Helsingin suositeltavaan maksimietäisyyteen pysäkistä = 600m

→ Lopuksi laskettiin saavutettavuuden viiden alakriteerin (a-e) keskiarvo ja pyöristettiin lähimpään kokonaislukuun (1-4), joista 1 kuvaa heikkoa ja 4 erinomaista palveluiden saavutettavuutta

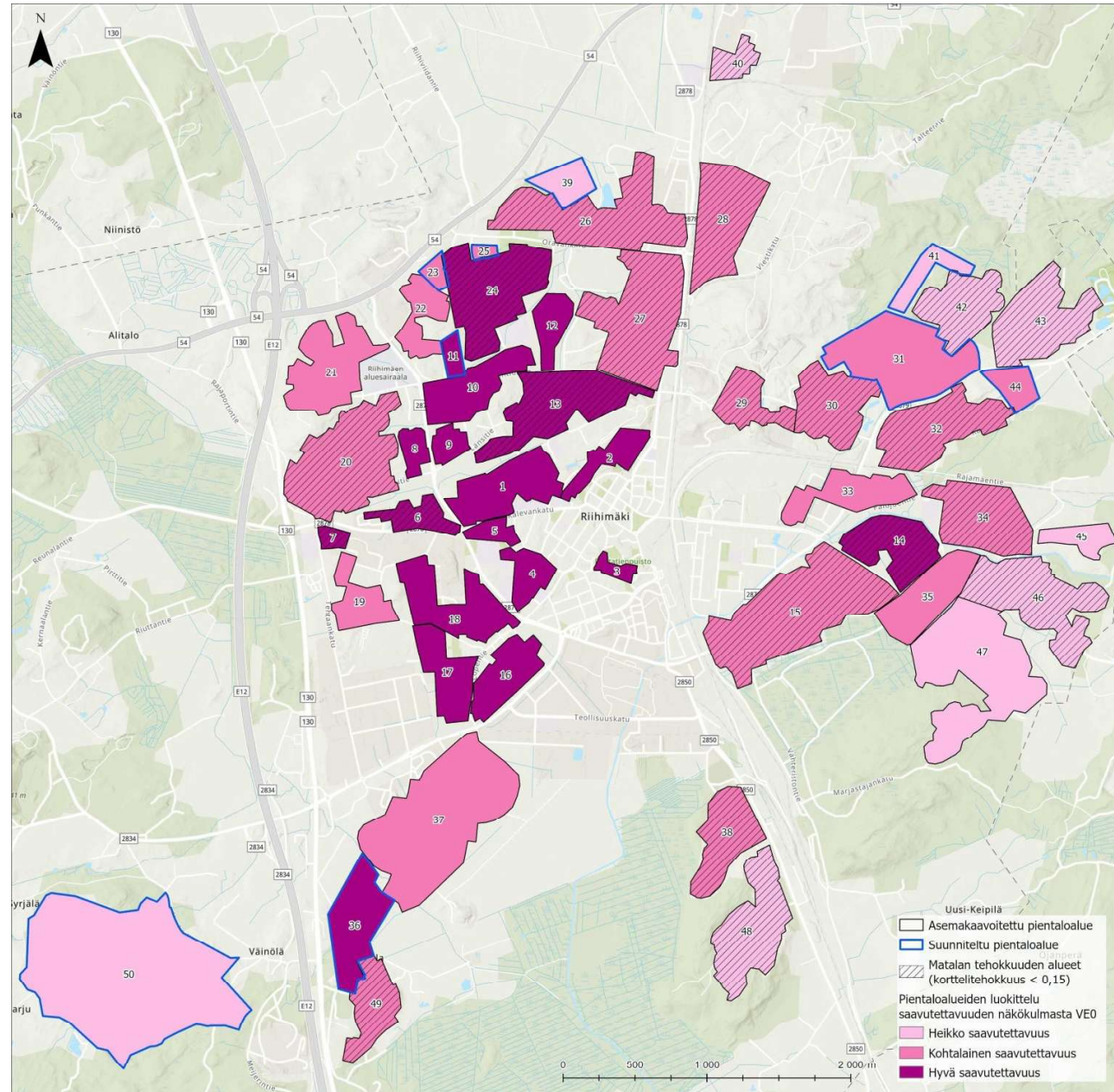
- Lisäksi tarkasteltiin alueiden korttelitehokkuutta ja tunnistettiin asemakaavoitetuista alueista matalan tehokkuuden alueet, joiden täydennysrakentamis-potentiaalia tulee tutkia jatkossa.

Käytetyt tausta-aineistot

- c) Riihimäen ydinkeskusta-alue (Riihimäen kaupunki)
- d) Päivittäistavarakaupat (Riihimäen kaupunki)
- e) Paikallisliikenteen joukkoliikennepysäkit (Riihimäen kaupunki), rautatieaseman sijainti

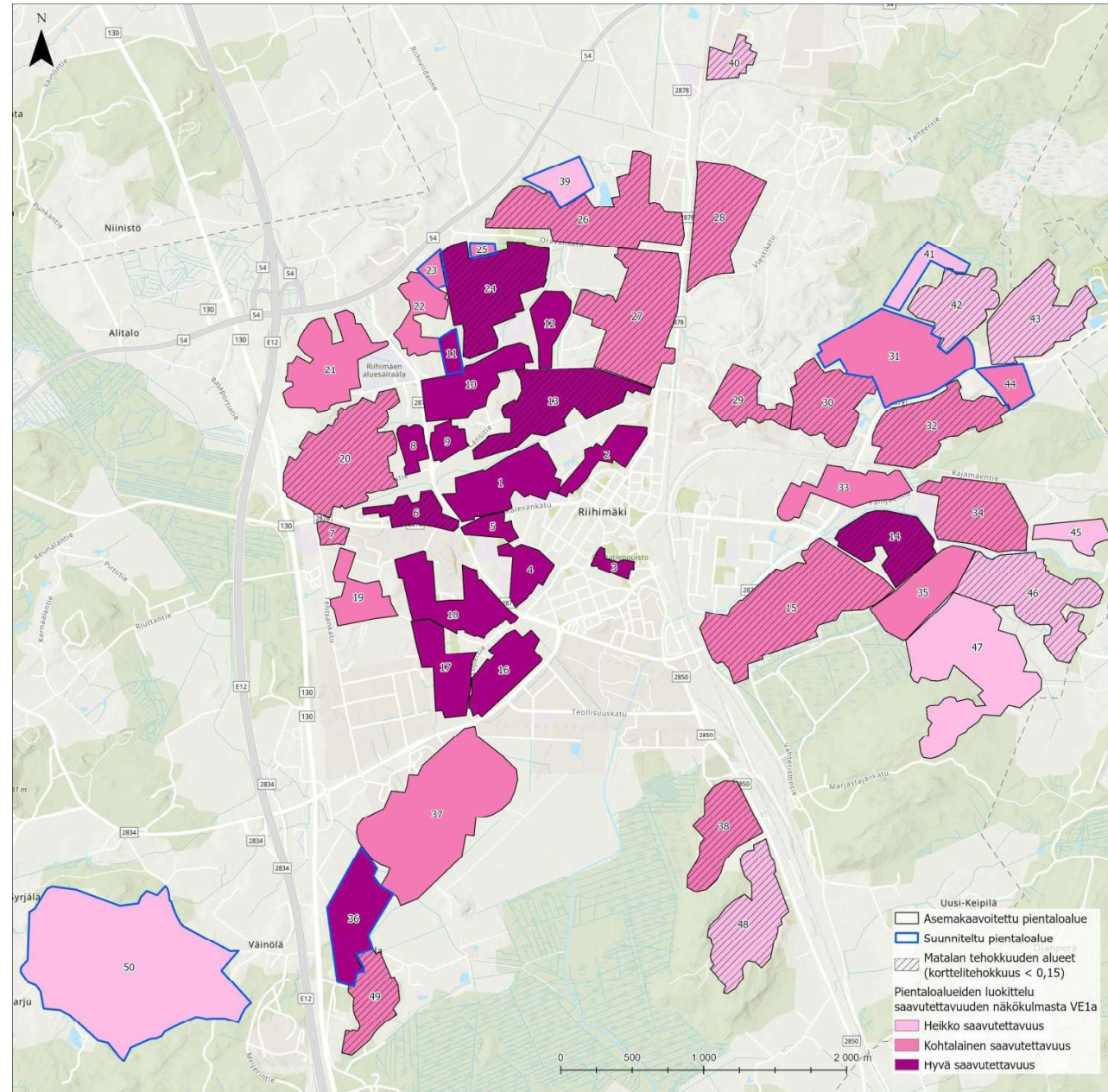
Pientaloalueiden luokittelu VE0

- Riihimäki pitää nykyisen palveluverkon

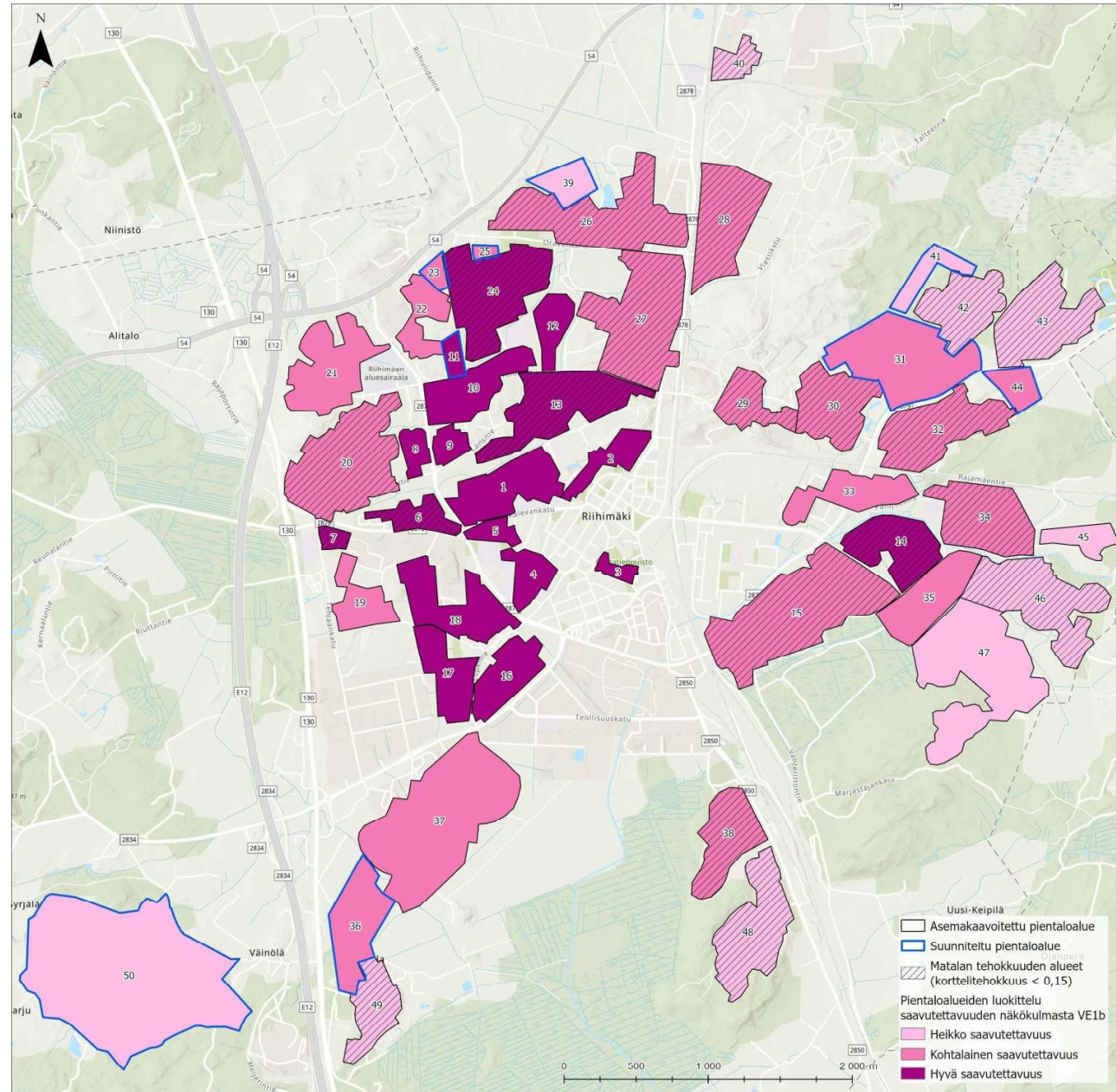
Pientaloalueiden luokittelu VE1a

- Luovutaan Lasitehtaan alakoulusta

Pientaloalueiden luokittelu VE1b

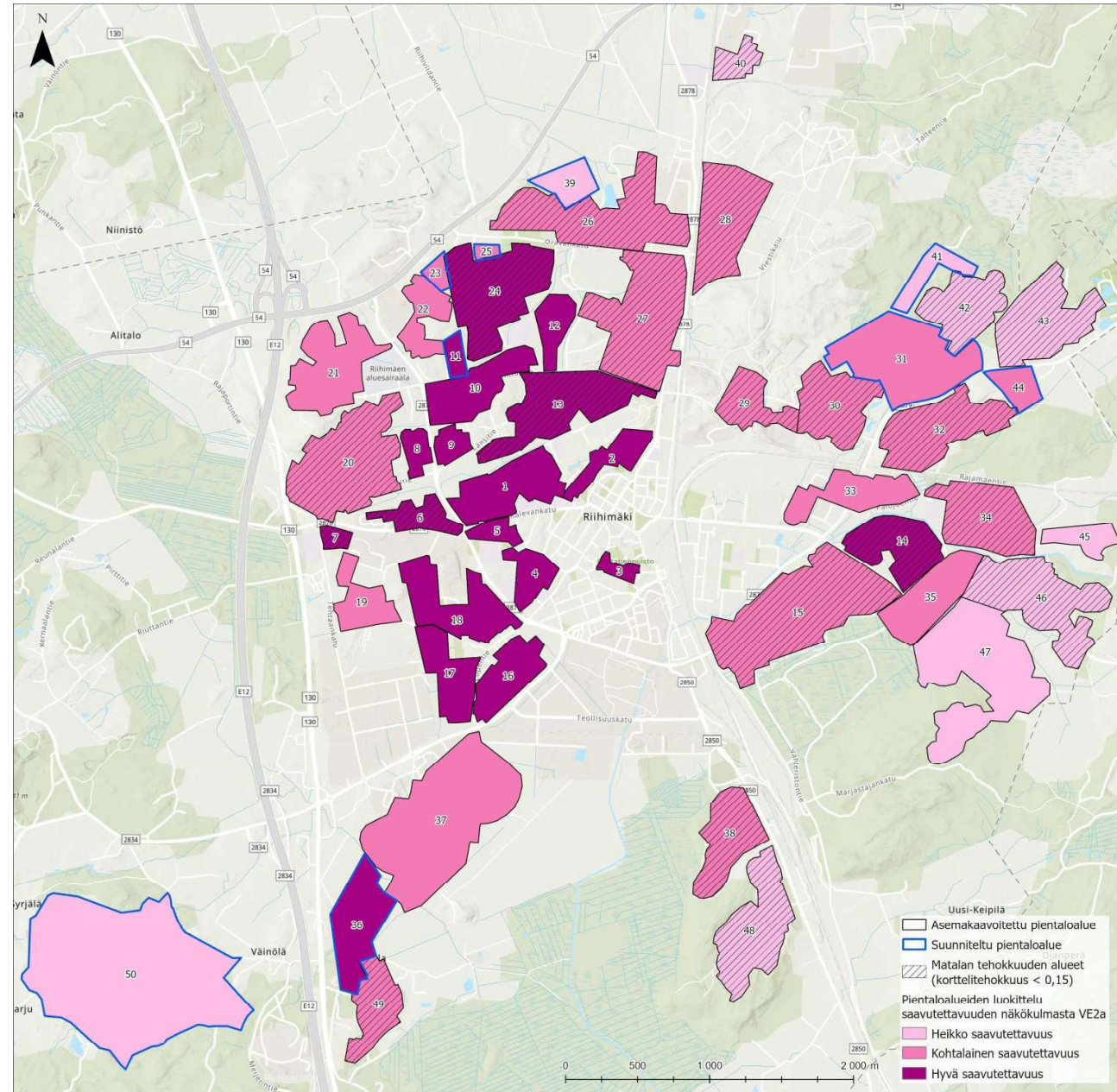
- Luovutaan Herajoen alakoulusta ja päiväkodista

Pientaloalueiden luokittelu VE2a

- Luovutaan Pohjolanrinteen yläkoulusta

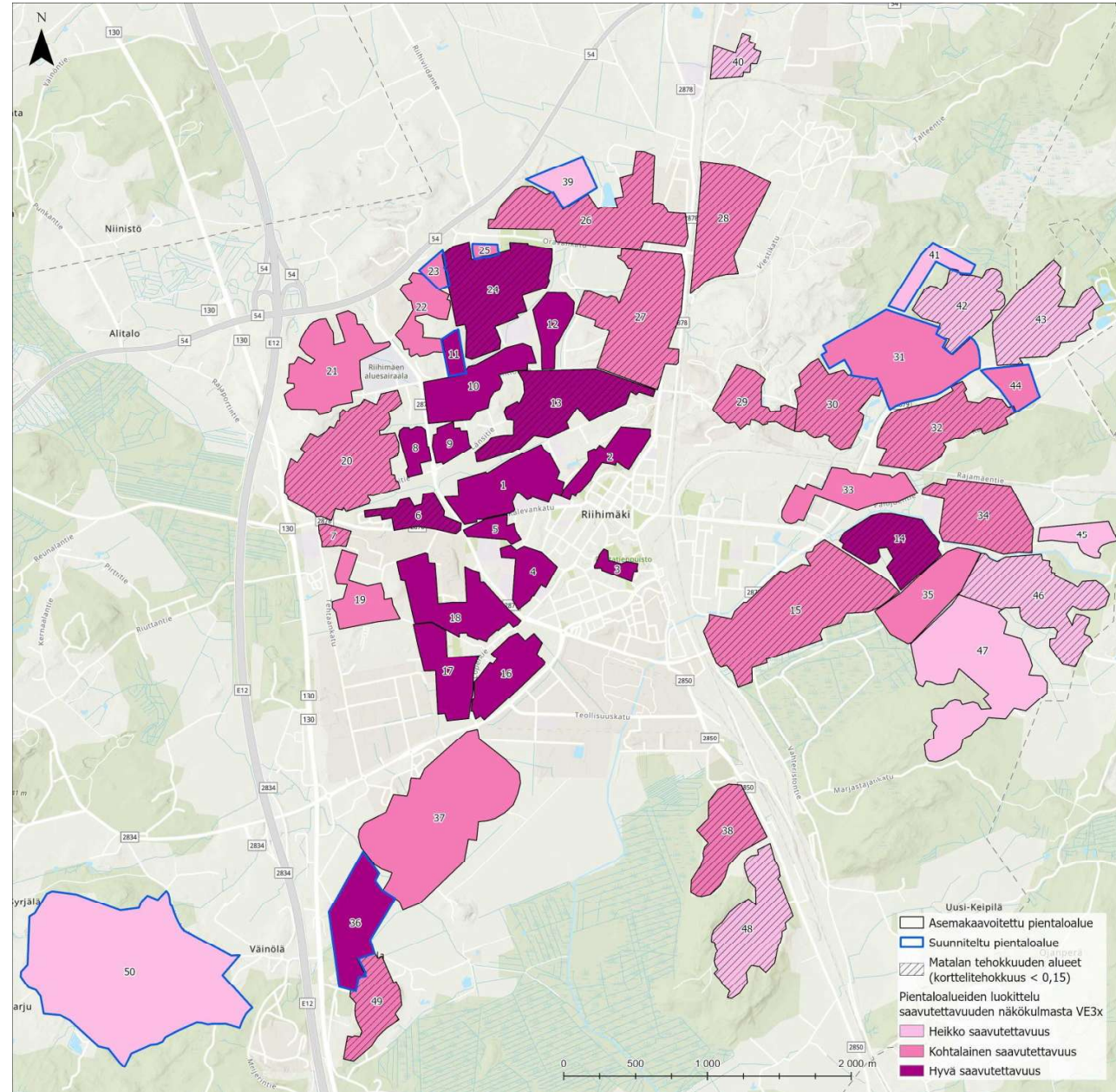
HUOM. Etäisyyttä yläkouluihin ei ole tarkasteltu erillisenä palveluiden saavutettavuuden alakriteerinä, vaan niiden saavutettavuus on huomioitu osana keskusta-aluetta. Tämän vuoksi skenaario ei eroa tässä tarkastelussa VE0:sta.

Pientaloalueiden luokittelu VE3x

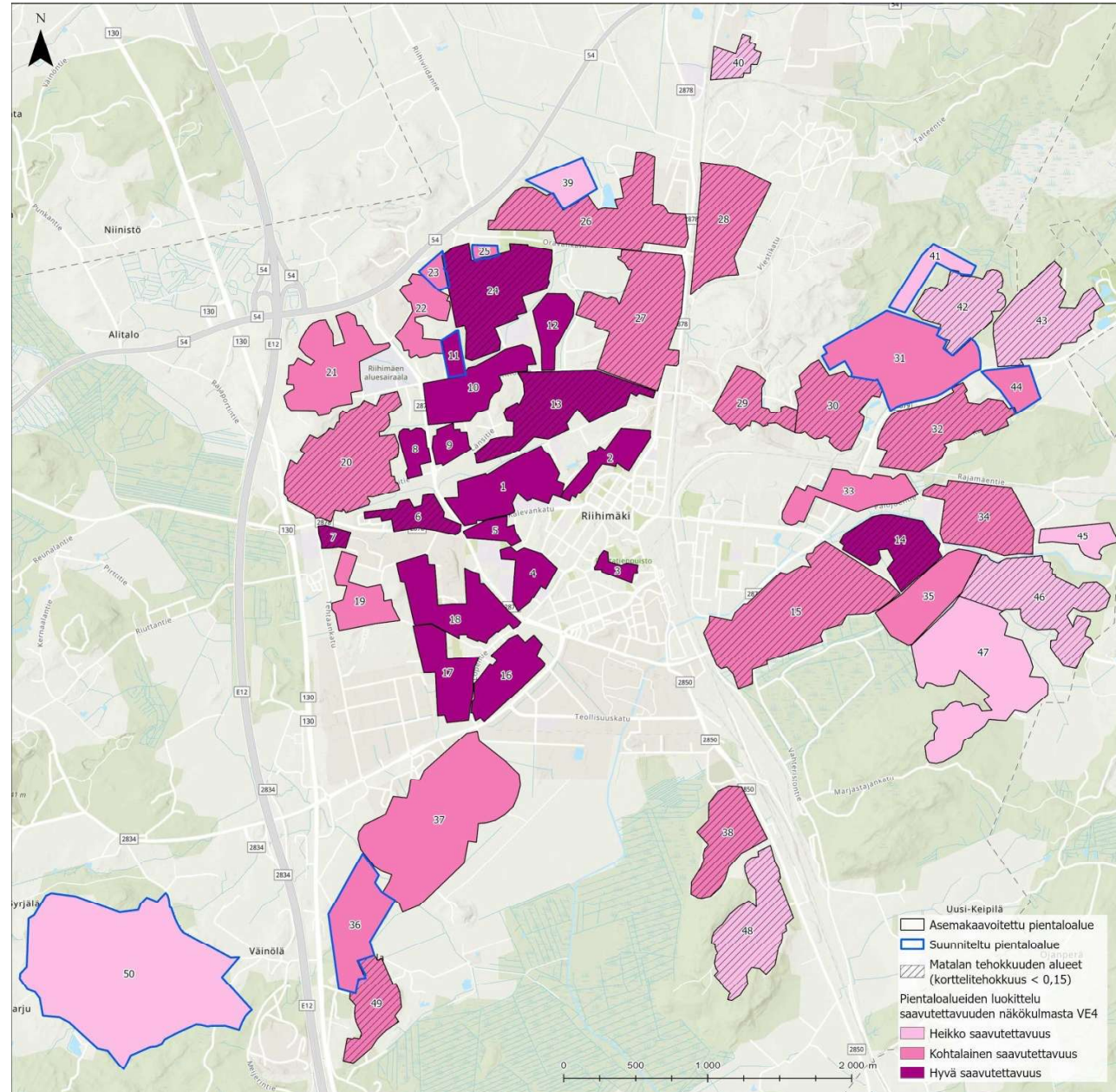
- Luovutaan Lasitehtaan alakoulusta ja Pohjolanrinteen yläkoulusta

HUOM. Etäisyyttä yläkouluihin ei ole tarkasteltu erillisenä palveluiden saavutettavuuden alakriteerinä, vaan niiden saavutettavuus on huomioitu osana keskusta-aluetta. Tämän vuoksi muutokset yläkouluverkossa eivät vaikuta analyysituloksiin.

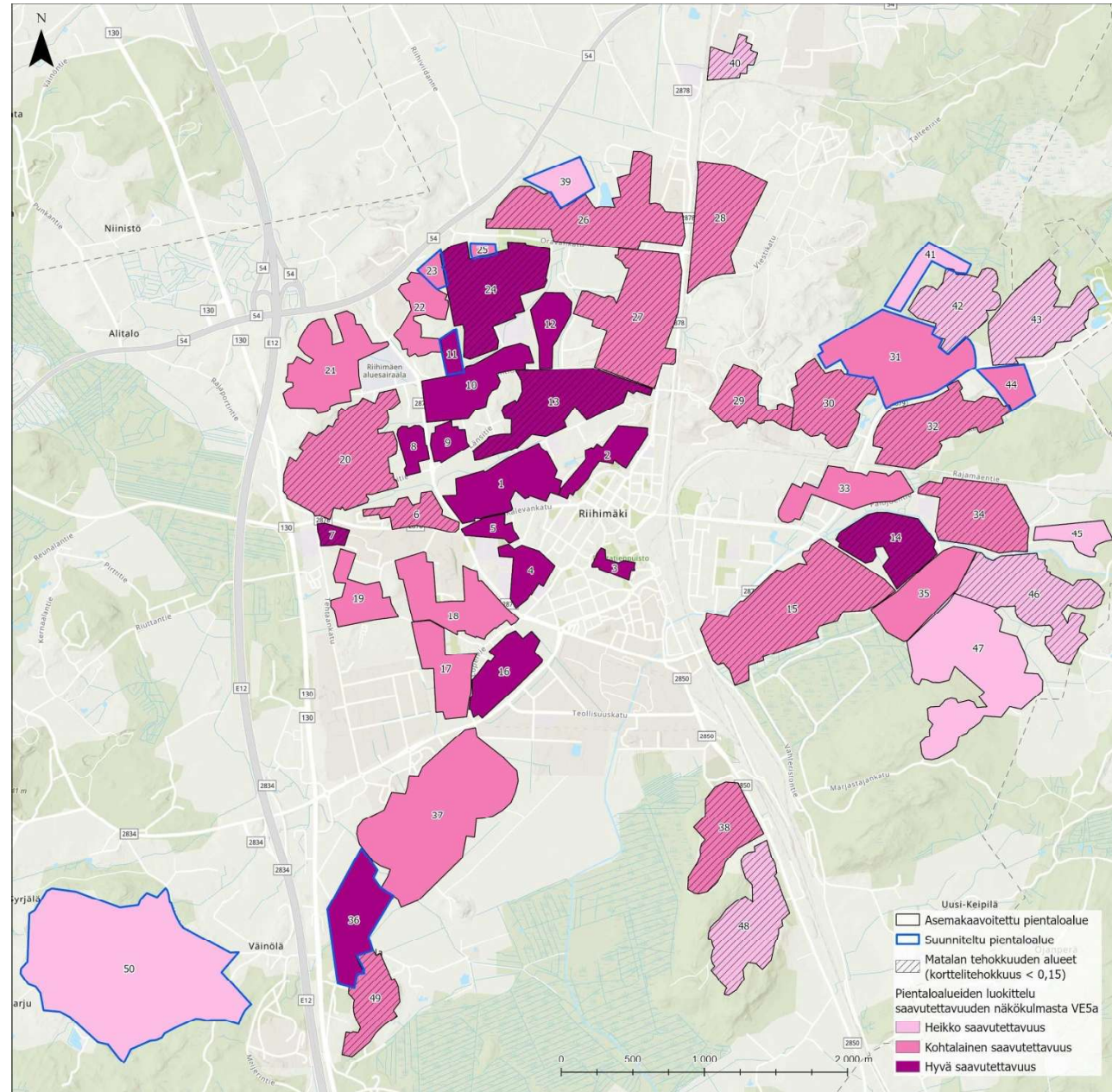
Pientaloalueiden luokittelu VE4

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Junailijankadun ja Herajoen päiväkodeista ja tilat korvaa uusi päiväkotito

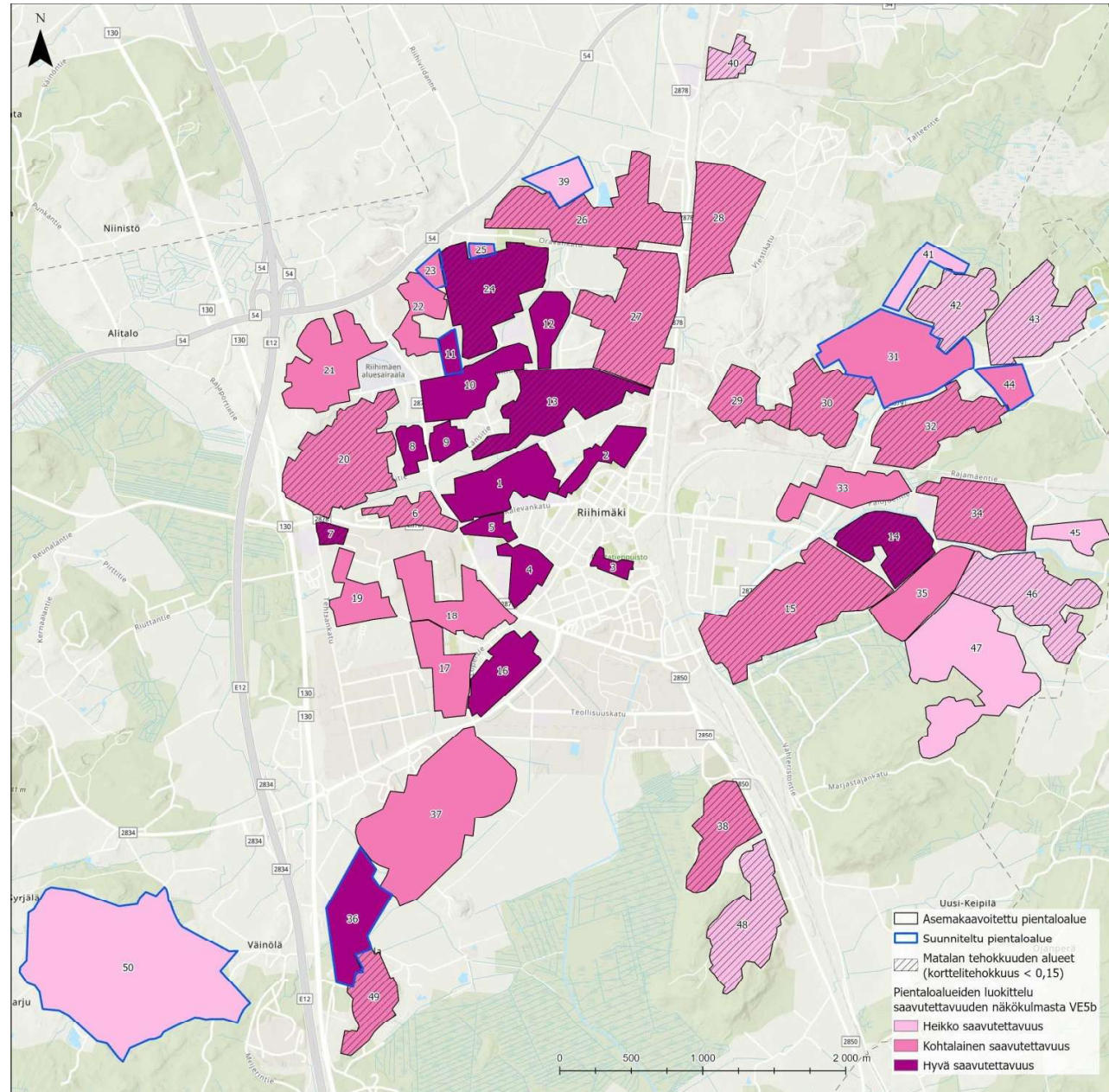
Pientaloalueiden luokittelu VE5a

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Hirsimäen ja Kontiontien päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkoti

Pientaloalueiden luokittelu VE5b

- Luovutaan Peltosaaren Saturnuksen, Hirsimäen ja Kirjauksen päiväkodeista ja rakennetaan uusi päiväkoti

SATURNUS – PELTOSAAREN PÄIVÄKOTI

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Saturnuksenkatu 2
Kiinteistötunnus : 694-20-2020-3
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : 1974
Korjausvuodet : 2012
Kokonaisala (br-m²) : 504
Tontti : 0,3 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (1972), asuntokerrostalojen korttelialue (AK²).

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Varhaiskasvatus. Toiminta kerrostalon alakerrassa. Ryhmiä 3 kpl.
Tilat : Päiväkotiryhmien tiloja 8 kpl, joista ryhmähuoneita 5 kpl ja leikki – ja lepo huoneita 3 kpl.

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

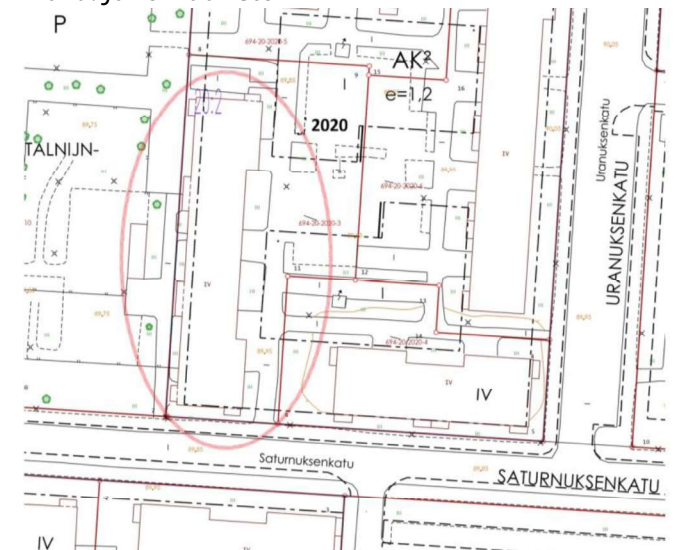
Ylläpito - ja siivouksekustannukset 2026 : **137 167 €**
Tasearvo 10/2025 : **99 053 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **inv. 0,360 milj.** (2022)
Korjausvelka 31.12.2025: -

ERITYISPIIRTEET

Saturnuksen päiväkotij sijaitsee Peltosaaren tuulimyllykortteleissa, jotka on arvotettu maakunnallisesti merkittäväksi rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudeksi.

Kuva: Juho Haavisto

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

JUNAILIJANKADUN PÄIVÄKOTI

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Junailijankatu 14
Kiinteistötunnus : 694-3-9004-22
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : 1951
Korjausvuodet : 1996
Kokonaisala (br-m2) : 1560
Tontti : 0,2 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (1965), sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YS), jolle sijoittuu Junailijankadun päiväkoti sekä puistoalue (P) ja pysäköimisalue (LP).
Asemakaava (1975) yhdistettyjen liike- ja asuntokerrostalojen korttelialue (ALK), jonka alueelle sijoittuu Ville Viipale.

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Varhaiskasvatus. kolmessa eri kerroksessa toimii neljä lapsiryhmää sekä Aapeli-Avoim -päiväkoti.
Tilat : Päiväkotiryhmien tiloja 13 kpl, joista ryhmähuoneita 8 kpl ja lepo huoneita 5 kpl

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

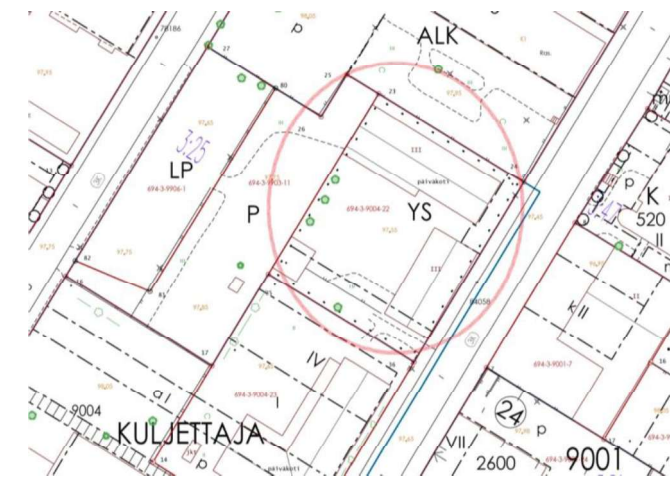
Ylläpito - ja siivouskustannukset 2026 : **152 715 €**
Tasearvo 10/2025 : **56 634 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **Inv. 1,404 milj**, (2022)
Korjausvelka 31.12.2025: **1 072 431 €**

ERITYISPIIRTEET

Junailijankadun lastentalo on paikallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Kuva: Juho Haavisto

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

HIRSIMÄEN PÄIVÄKOTI

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Savikonkatu 22
Kiinteistötunnus : 694-11-45-1-1
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : 1975
Korjausvuodet : 2002
Kokonaisala (br-m2) : 955
Tontti : 0,4 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (1978), sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YS)

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Varhaiskasvatus. Päiväkodissa on 66 hoitopaikkaa. Ryhmiä on 4 kpl.
Tilat : Päiväkotiryhmien tiloja 10 kpl, joista ryhmähuoneita 7 kpl ja lepoa huoneita 3 kpl

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

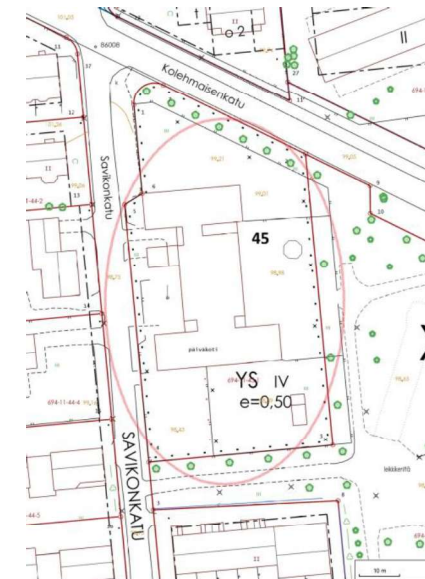
Ylläpito - ja siivouskustannukset 2026 : **140 812 €**
Tasearvo 10/2025 : **142 389 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **Inv. 0,570 milj.** (2027)
Korjausvelka 31.12.2025: **393 938 €**

ERITYISPIIRTEET

XX

Kuva: RMK Tilasuunnittelu

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

KIRJAUKSEN PÄIVÄKOTI

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Pyysalontie 3
Kiinteistötunnus : 694-19-1929-5
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : 1992
Korjausvuodet :
Kokonaisala (br-m²) : 1105
Tontti : 0,8 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (1991), Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL)

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Varhaiskasvatus. 54-paikkainen päiväkoti ja ryhmiä 3 kpl. Alakerrassa on 150-paikkainen väestönsuoja Kellari, jossa toimii maanantaisin Mannerheimin Lastensuojeluliiton perhekahvila.
Tilat : Päiväkotiryhmien tiloja 8 kpl, joista ryhmähuoneita 4 kpl ja leikki – ja lepo huoneita 4 kpl.

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

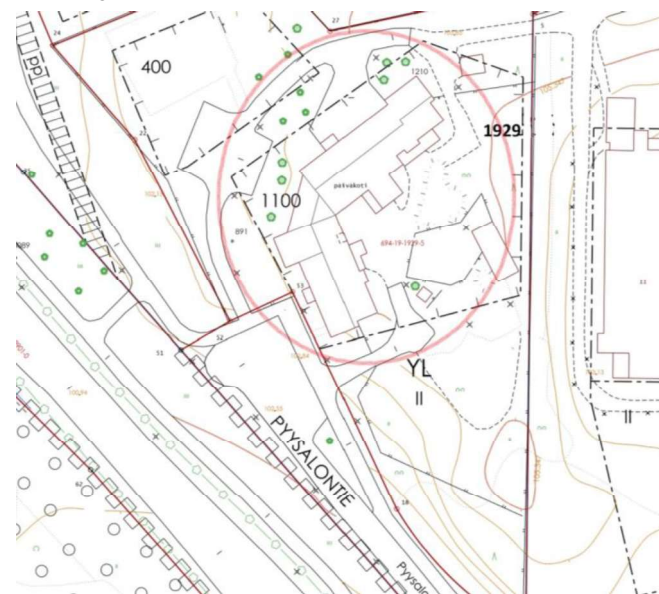
Ylläpito - ja siivouskustannukset 2026 : **146 199 €**
Tasearvo 10/2025 : **140 863 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **inv. 0,660 milj.** (2022)
Korjausvelka 31.12.2025: **455 813 €**

ERITYISPIIRTEET

Kirjauksen päiväkoti on paikallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde

Kuva: Juho Haavisto

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

KONTIONTIEN PÄIVÄKOTI

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Kontiontie 34 A
Kiinteistötunnus : 694-7-19-4
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : 1971
Korjausvuodet : 1997, 2014
Kokonaisala (br-m2) : 1163
Tontti : 0,6 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (1966), yleisten rakennusten korttelialue (Y)

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Varhaiskasvatus. Päiväkodissa on noin 100 hoitopaikkaa. Ryhmiä on 6 kpl.
Tilat : Päiväkotiryhmien tiloja 9 kpl, joista ryhmähuoneita 4 kpl, lepoahuoneita 4 kpl ja laulu – ja leikkihuoneita 1 kpl.

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

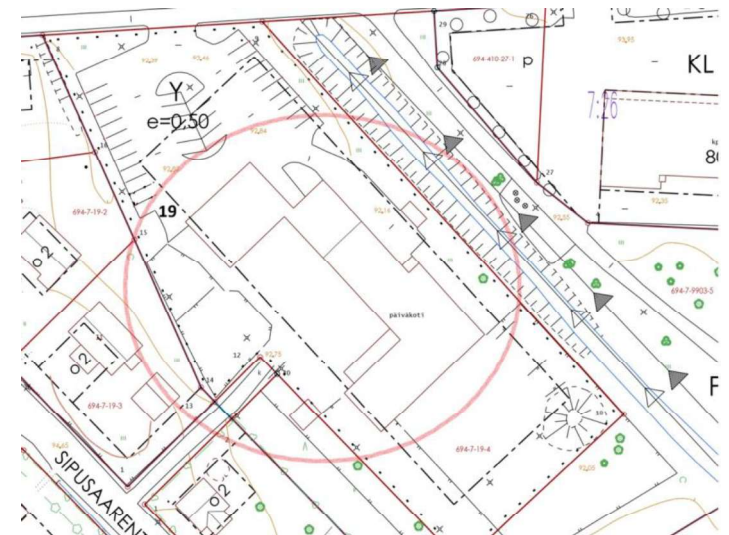
Ylläpito - ja siivouskustannukset 2026 : **216 907 €**
Tasearvo 10/2025 : **556 913 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **inv. 0,870 milj.** (2022)
Korjausvelka 31.12.2025: **639 650 €**

ERITYISPIIRTEET

XX

Kuva: RMK Tilasuunnittelu

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

HERAJOEN KOULU

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Rintapellontie 14

Kiinteistötunnus :

Rakennuksen käyttö : Koulurakennus

Rakennusvuosi : Rakennus A (1986), Rakennus B (1908), Rakennus C (1923), Rakennus D (2008), koulu, huolto - ja wc-rakennus (1980)

Korjausvuodet : Rak. A (2017, 2020), Rak. B (1986, 2017), Rak. C (1986)

Kokonaisala (br-m2) : Rak. A: 724, Rak. B: 260, Rak. C: 218, Rak. D: 590, WC-rak: 56

Tontti : xx ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Yleiskaava 2035 (2017), lainvoimainen ja yleiskaava 2050 (2025) hyväksytty, ei lainvoimainen. Alueen pääkäyttötarkoitus on asuinalue (A). Pääkäyttötarkoituksen ohella alueelle saa sijoittaa toimintoja, jotka eivät aiheuta haittaa pääasialliselle käyttötarkoitukselle. Alueen asemakaavoitus on käynnissä. Kaavaluonnos valmistuu arviolta vuonna 2026. Herajoen koulun kiinteistölle on tavoitteena osoittaa asemakaavassa joustava käyttötarkoitus, joka mahdollistaa opetustoiminnan ohella muita käyttötarkoituksia. Asemakaavassa tutkitaan myös mahdolliset suojelumerkinnot.

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Perusopetus ja varhaiskasvatus. Noin 160 lasta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen 1.–5. luokilla.

Tilat : yleisopetuksen luokkia 4 kpl (Rak. B), 6 kpl (Rak. D), päiväkotiryhmien tiloja (ryhmähuone/opetus) 3 kpl (Rak. A), liikuntasali (Rak. A).

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

Ylläpito - ja siivouskustannukset 2026 : **208 446 €**

Tasearvo 10/2025 : **1 480 770 €**

Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**

Investointitarve : **Inv. 0,540 milj.** (2027) – 5 rakennusta

Korjausvelka 31.12.2025: Rak. A: **91 523 €**, Rak. C: **137 885 €**, Wc-rak: **28 336 €**

ERITYISPIIRTEET

Herajoen koulu on maakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde, jonka lisäksi se kuuluu maakunnallisesti merkittävään kokonaisuuteen Herajoen kylä ja Vanhan Kormuntien asutus sekä maakunnallisesti merkittävään maisema-alueeseen Vantaanjoen-Kormun kulttuurimaisemat.

Kuva Janina Vuorinen

OTE KANTAKARTASTA

LASITEHTAAN KOULU

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Tehtaankatu 27
Kiinteistötunnus : 694-11-89-1
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : Rakennus A (1992), Rakennus B (1954) Viipalekoulu (2006)
Korjausvuodet : Rak. B (1992, 2018)
Kokonaisala (br-m2) : Rak. A: 1239, Rak. B: 814, Viipale: 499
Tontti : 3,2 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (2000), julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL)

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Koulussa opiskelevat perusopetusluokat 1.–5., kolme erityisluokkaa sekä esiopetuksen ryhmä.
Tilat : yleisopetuksen luokkia 4 kpl (Rak. A), 3 kpl (Rak. B), 4 kpl (Viipale) esiopetuksen luokkia 1 kpl, liikuntasali (Rak. A)

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

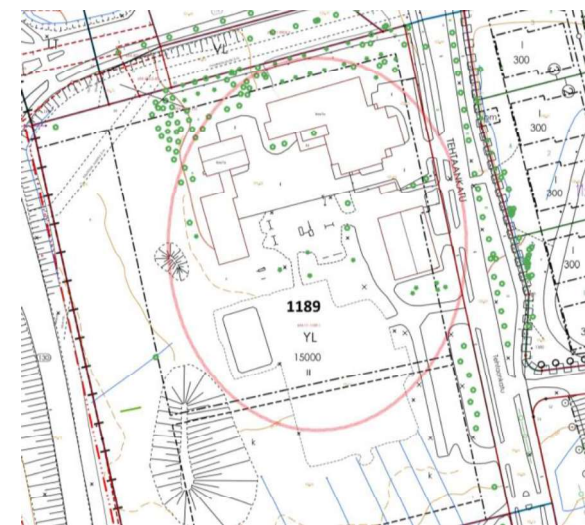
Ylläpito - ja siivouskustannukset 2026 : **268 113 €**
Tasearvo 10/2025 : **219 975 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **Inv, 1.440 milj.** (2019)
Korjausvelka 31.12.2025: Rak. A: **470 201 €**, Rak. B: **411 884 €**, Viipale: **126 247 €**

ERITYISPIIRTEET

XX

Kuva: RMK Tilasuunnittelu

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

POHJOLANRINTEEN KOULU

KIINTEISTÖTIEDOT

Osoite : Pohjolankatu 8
Kiinteistötunnus : 694-1-9006-8
Rakennuksen käyttö : Koulurakennus
Rakennusvuosi : 1967
Korjausvuodet : 2008
Kokonaisala (br-m²) : 5530
Tontti : 1,5 ha

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Asemakaava (1966), opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO)

KÄYTTÖ JA TILAT

Toiminta : Perusopetus. Koulussa opiskelee noin 460 oppilasta luokilla 6.–9.
Tilat : yleisopetuksen luokkia 19 kpl.

TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTOLUOKKA

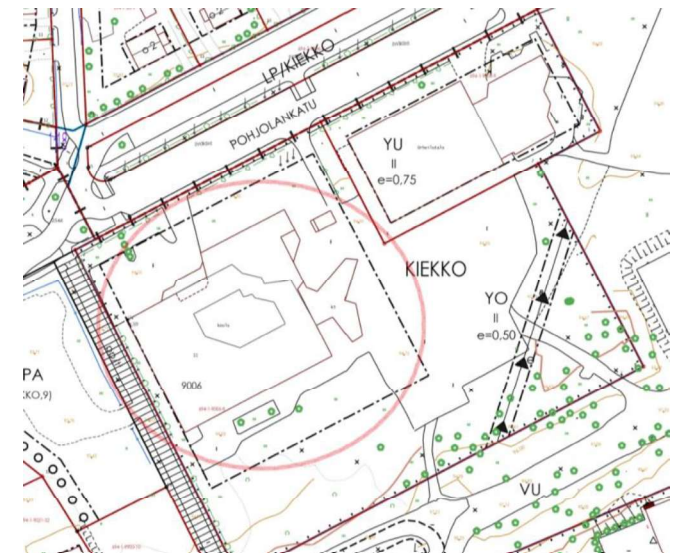
Ylläpito - ja siivouksekustannukset 2026 : **468 819 €**
Tasearvo 10/2025 : **3 600 539 €**
Kuntoluokka ja kuntoarvio : **XX**
Investointitarve : **inv. 2,280 milj.** (2027)
Korjausvelka 31.12.2025: **1 399 090 €**

ERITYISPIIRTEET

Urheilutalo ja Pohjolanrinteen koulu on valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde. Se on myös osa valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuutta Riihimäen urheilupuisto

Kuva: Kristian Tuomainen

OTE YLEISKAAVASTA/ASEMAKAAVASTA

Erillisselvitys Riihimäen perusopetuksen kuudesluokkalaisten sijoittumisesta alakouluihin ja yläkouluihin

Päätöksen taustaa

Riihimäen perusopetuksen kuudesluokkalaisten opetus on vuodesta 2002 lähtien vaiheittain järjestetty yläkouluissa. Yleisenä käytäntönä suomalaisessa perusopetuksessa on, että luokkien 1-6 opetus toteutetaan joko alakoulussa tai yhtenäisperuskoulussa luokanopetusmuotoisesti siten, että luokanopettaja opettaa luokalleen joko kaikkia tai useimpia oppiaineita. Riihimäen käytäntö kuudesluokkalaisten opetuksen organisoinnista yläkoulun opetuksen yhteydessä poikkeaa yleisestä valtakunnallisesta käytännöstä.

Tässä palveluverkkoselvityksen 2026 yhteydessä tehtävässä erillisselvityksessä kuvataan, mitkä tekijät ovat aikanaan olleet ratkaisun taustalla. Lisäksi selvitetään, mitä käytännön vaikutuksia kuudesluokkalaisten opetuksen järjestämisellä alakoulussa ja yläkoulussa on oppilaille ja henkilöstölle, mitä pedagogisia ja sosiaalisia näkökohtia sekä etuja ja haasteita ratkaisuun liittyy. Selvityksen tavoitteena on edistää mahdollisuutta arvioida, millainen opetuksen järjestämiskäytäntö palvelee edellä mainittujen näkökohtien huomioimista. Oleellista on pohtia, kuinka valittu ratkaisu edistää parhaiten lasten oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyviä tavoitteita.

Riihimäen perusopetuksessa opiskelu alakoulussa päättyy viidenteen luokkaan, ja luokkien 6-9 opiskelu järjestetään yläkouluissa. Käytännössä opetusryhmät siirtyvät yläkouluihin sellaisinaan. Ryhmät muodostetaan uudelleen 7. luokalle siirryttäessä. Yläkouluissa kullekin 6. luokalle on nimetty oma luokanopettaja, joka opettaa ryhmälleen kuluvana lukuvuonna vähintään 11 vuosiviikkotuntia. Yläkoulujen luokanopettajien rekrytoinnissa on suosittu kaksoiskelpoisuutta, jolloin opettaja on kelpoinen opettamaan sekä luokanopettajana että kelpoisuutensa osoittamassa oppiaineessa luokilla 7-9.

Kuudesluokkalaisten opetuksen organisointiin liittyvän päätöksenteon vaiheet:

- 2002: Koulu- ja kirjastotoimen kehittämissuunnitelmassa linjattiin yhtenäiskoulun kehittäminen ja mahdollinen 6. luokkien siirto tilatarpeiden mukaan.
- 2002: Päätös aloittaa kuudesluokkalaisten siirto yläkouluun vaiheittain osana palveluverkon ja opetuksen kehittämistä.
- 2003: Valtuusto käsitteli aloitteen yhtenäiskoulun ja esiopetuksen yhteistyön kehittämisestä. Päätös: jatketaan suunnitelman mukaista etenemistä, ei erillisiä toimenpiteitä.

- 2002–2006: Uudet opetussuunnitelmat käyttöön, joissa yhtenäinen rakenne vahvistui.
 - 2020: Valtuustoaloite kuudesluokkalaisten palauttamisesta alakouluihin. Perusteina mm. lasten kehitykselliset tarpeet ja huoli päihteistä ja käytöksestä.
 - 2021–2022: Sivistyksen ja osaamisen lautakunta, kaupunginhallitus ja valtuusto käsittelivät aloitteen. Äänestys 25.4.2022: Aloite palautuksesta hävisi (24–16), ja valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen jatkaa nykykäytäntöä.
- Päätös: Nykyinen järjestely säilyy, mutta asia huomioidaan palveluverkkoselvityksessä.

Kuudesluokkalaisten yläkouluun siirtämisen perusteluina esitettiin päätöksenteon yhteydessä seuraavia näkökohtia:

- **Tilanahtaus alakouluissa:** Alakoulut olivat täynnä, kun taas yläkouluissa oli tilaa. Ratkaisulla voitiin myös vapauttaa tiloja esiopetukselle alakouluissa.
- **Perusopetuslain muutos (1998):** Poisti rajan silloisen ala- ja yläasteen väliltä, mahdollistaen yhtenäisperuskoulun toteuttamisen. Haluttiin häivyttää perinteinen nivelvaihe ala- ja yläkoulun väliltä ja tukea yhtenäistä perusopetusta.
- **Pedagoginen tavoite:** Haluttiin luoda yhtenäinen perusopetus esiopetuksesta 9. luokkaan, tukea oppilaiden yksilöllisiä tarpeita ja vähentää nivelvaiheen ongelmia.
- **Taloudelliset ja toiminnalliset syyt:** Ratkaisu nähtiin kustannustehokkaana verrattuna uusien tilojen rakentamiseen. Säästöjä kerrottiin kohdennettavan kiinteistöihin sen sijaan, että olisi kasvatettu ryhmäkokoja tai vähennetty opetusta. Em. valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä nähtiin, että 6. luokkien palauttaminen alakouluihin olisi aiheuttanut merkittäviä lisäkustannuksia (mm. tilaelementit, remontit, henkilöstö).
- **Valtakunnallinen tuntijako (2001):** Uusi tuntijako toi 5.–6. luokille aineita, joita aiemmin opetettiin vain yläasteella.
- **Opetussuunnitelmauudistus (2000–2006):** Korosti yhtenäistä rakennetta ja oppimisen jatkuvuutta.
- **Opetuksen laatu ja resurssit:** Yläkouluissa on erityisvarusteltuja aineenopetusluokkia ja mahdollisuus käyttää aineenopettajia, minkä nähtiin tukevan opetussuunnitelman toteuttamista ja oppimisen tukea.
- **Kieliohjelma:** Vuoden 2016 opetussuunnitelmauudistus toi ruotsin opetuksen kuudennelle luokalle, mikä vahvisti ratkaisun pedagogisia perusteita. Aineenopettajien käyttö oli helpompaa yläkouluissa.
- **Turvallisuus ja hyvinvointi:** Siirron jälkeen kouluterveyskyselyissä kiusaaminen väheni ja seitsemäsluokkalaisten mopotusperinne loppui.

Kuudesluokkalaiset yläkoulussa -toimintamallin arviointia

Riihimäellä 6.-luokkalaisten opiskelu on järjestetty yläkouluissa noin kahdenkymmenen vuoden ajan. Vuoden 2026 palveluverkkoselvityksen yhteydessä toimintamallin jatkoa on mahdollisuus harkita. Edellä mainittujen ratkaisuun vaikuttaneiden perustelujen merkityksellisyyttä ja soveltuvuutta suhteessa päätöksentekoaikaan sekä 2020-luvun perusopetuksen tarpeisiin voidaan arvioida seuraavasti.

Kuudesluokkalaisten siirrolla yläkouluun on aikanaan helpotettu alakoulujen tilanahtautta. Ratkaisulla on vapautettu tiloja esiopetukselle alakouluissa, mikä on tuonut mahdollisuuden esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tiivistämiselle. Lukuvuonna 2025-2026 kaikissa alakouluissa lukuun ottamatta Eteläistä koulua toimii esiopetus koulun yhteydessä. Suunnitelmallinen esi- ja alkuopetuksen yhteistyö on käynnistynyt kaikissa yksiköissä viimeistään lukuvuodesta 2025-2026 alkaen, sillä huolimatta fyysisestä läheisyydestä esi- ja alkuopetuksen yhteistyö on ollut vaihtelevaa. Tulevina vuosina joissain alakouluissa alkaa vähitellen olla tilaa myös kuudesluokkalaisille siitä huolimatta, että esiopetus järjestetään edelleen alakoulujen tiloissa.

Siirtämällä kuudesluokkalaiset yläkouluun haluttiin häivyttää perinteinen nivelvaihe ala- ja yläkoulun väliltä ja tukea yhtenäistä perusopetusta. Perusopetuksen tulee tarjota oppilaalle mahdollisimman yhtenäinen kasvun- ja opinpolku sekä edetä saumattomasti opetussuunnitelman tavoitteissa esiopetuksesta perusopetuksen päättymiseen saakka. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa todetaan seuraavaa: *”Perusopetusta kehitetään opetussuunnitelmallisesti ja pedagogisesti yhtenäisenä kokonaisuutena. Perusopetus jäsentyy valtioneuvoston asetuksen mukaisesti vuosiluokkien 1–2, 3–6 sekä 7–9 muodostamiin jaksoihin. Vuosiluokat muodostavat opetuksellisesti eheän ja kasvatuksellisesti johdonmukaisen jatkumon. Yhteistyö esiopetuksen kanssa vahvistaa työn pitkäjänteisyyttä. Opetuksen järjestäjä huolehtii yhteistyöstä ja opetuksen yhtenäisyydestä riippumatta siitä, toimivatko esiopetus ja perusopetus tai perusopetuksen eri luokka-asteet hallinnollisesti eri yksiköissä tai eri rakennuksissa.”*

Kasvun- ja opinpolun yhtenäisyyttä edistää se, ettei vuosien varrella ole siirtymiä eli nivelvaiheita, vaan lapsi voi kasvaa ja oppia tutussa, turvallisessa oppimisympäristössä ja sosiaalisessa yhteisössä. Tähän parhaimmat lähtökohdat tarjoaa yhtenäisperuskoulu, mutta tavoite on saavutettavissa myös ala- ja yläkoulua hyödyntäen, kunhan huolehditaan koulujen tiivistä yhteistyöstä opetussuunnitelman tavoitteisiin, toimintakulttuurin yhtenäisyyteen ja tiedonsiirtoon liittyen. Tiedonsiirrosta huolehtiminen on yksi siirtymän tärkeimmistä tehtävistä, sillä sen puutteet voivat heijastua oppilaan opiskeluun ja koulunkäyntiin kielteisellä tavalla. Mitä useampi opettaja tarvitsee oppilaan opetuksen järjestämiseen liittyvää tietoa, sitä vaativampaa tiedonsiirto on.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet toteaa siirtymästä kuudennelta luokalta seitsemännelle seuraavaa: *”Siirtyminen kuudennelta seitsemännelle luokalle edellyttää koulun tai koulujen henkilöstön suunnitelmallista yhteistyötä, opetuksen kannalta tarpeellisen tiedon siirtämistä sekä oppimisympäristöjen, toimintatapojen ja ohjaavien asiakirjojen tuntemista. Kodin ja koulun välisen vuorovaikutuksen merkitys korostuu siirtävävaiheessa. Siirtymä tarkoittaa oppilaille usein uuteen ryhmään sopeutumista, uusiin opettajiin ja ympäristöön tutustumista sekä uusien työskentelytapojen ja arviointikäytäntöjen kohtaamista. Tällöin on tärkeää, että kotona ja koulussa huolehditaan oppilaiden mahdollisuudesta tuntea olonsa turvalliseksi samalla kun heitä rohkaistaan uusien asioiden kohtaamiseen. Vastuu omasta opiskelusta lisääntyy ja monet tulevaisuuteen vaikuttavat valinnat tulevat ajankohtaisiksi. Oppilaiden kuunteleminen ja arvostaminen sekä heidän osallisuutensa omista asioista ja valinnoista päättämiseen on tärkeää.”*

Riihimäen perusopetuksessa tätä opetussuunnitelman kuvaamaa siirtymää on aikaistettu vuodella. Ratkaisulla ei toki nivelvaihetta ole voitu poistaa tai häivyttää. Käytännössä nivelvaiheita on tullut aiempaan verrattuna yksi lisää. Riihimäkeläisellä oppilaalla on koulupolullaan 3-4 siirtymää: esiopetuksesta 1. luokalle, viidenneltä yläkouluun sekä kuudennelta 7. luokalle. Näiden lisäksi Patastenmäen koulun oppilailla on myös siirtymä 1.-2. luokkien koulusta 3.-5. luokkien kouluun.

Riihimäellä on pyritty vastaamaan tiedonsiirron vaatimuksiin luomalla siirtymiin toimivia ja systemaattisia tiedonsiirron prosesseja, ja niitä kehitetään edelleen. Kuudensien luokkien luokanopettajat ovat mukana alakouluissa tiedonsiirroissa, ja he saavat tiedon oppilaiden oppimisen edistymisestä ja tuen tarpeista erityisesti yläkoulun aineopettajajärjestelmää silmällä pitäen. Siirryttäessä kuudennelta seitsemännelle aineenopettajajärjestelmään luokanopettajat tukevat oppilaan oppimisen ja tuen jatkumoa. Käytäntö, että kuudennen luokan oppilaita opettaa osa aineenopettajista, voi edistää tuen järjestämistä ja 7. luokkien muodostamista pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla. Aineenopettajat tulevat kuudesluokkalaisille tutuiksi myös välitunneilla ja koulun tilaisuuksissa. Toimintamallin etuna on pehmeä, luokanopettajan tukema siirtyminen yläkoulun toimintakulttuuriin.

Kuudesluokkalaisten yläkouluun siirtämisen tavoitteena on ollut myös tukea oppilaiden yksilöllisiä tarpeita. Päätöksenteon kirjauksista ei ilmeine, miksei yksilöllisiä tarpeita nähty voitavan tukea riittävästi alakoulussa. Oppilaan yksilöllisten tarpeiden huomioinnissa opettajan oppilaantuntemuksella on suuri merkitys. Opetus- ja kasvatustyötä palvelee yleensä parhaiten, jos oppilaita voi opettaa heidät pidemmältä ajalta tunteva luokanopettaja. Opettaja hyötyy suuresti oppilaantuntemuksestaan ja voi hyödyntää sitä opetuksensa järjestämisessä tehokkaasti. Lisäksi oppilaantuntemus edistää varhaista puuttumista esille nouseviin ongelmiin sekä opettajan ja huoltajan välistä yhteistyötä.

Nykykäytännössä kutakin kuudetta luokkaa opettaa yläkoulussa oppilaille uusi luokanopettaja vuoden ajan, mikä voi olla riski oppilaantuntemuksen jatkumon kannalta, jos luokanopettajan kontakti omaan kuudenteen luokkaan on vähäinen. Viime vuosina käytäntöä on kehitetty niin, että 6. luokkien luokanopettajat opettavat oppilailleen vähintään 11 vuosiviikkotuntia oppilaan 25 vuosiviikkotunnista. Tämä vahvistaa luokanopettajan kasvatustyötä ja kokonaisvastuuta luokastaan.

Yläkoulun oppituntien järjestämisessä on käytännöllistä, että kaksoiskelpoinen luokanopettaja voi opettaa myös yläkoulun puolella. Järjestely on toimiva, kunhan huolehditaan, ettei se ei heikennä luokanopettajan mahdollisuutta vastata oman 6. luokkansa kasvatusta ja opetustehtävän päävastuusta. Hyvänä puolena on, että parhaimmillaan luokanopettaja voi jatkaa 7.-9. luokilla oppilaiden aineenopettajana.

Päätöksen perusteluissa viitataan myös opetuksen laatuun ja resursseihin.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa eri oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt on jaettu vuosiluokille 1-2; 3-6 ja 7-9 ja perusopetus jäsentyy niiden muodostamiin jaksoihin. Opetussuunnitelman tavoitteiden ja oppilaan osaamisen arvioinnin näkökulmasta siirtymän luominen 5. ja 6. luokan välille on haastava. Oppilaan edun mukaista on, että 6. vuosiluokan lukuvuosiarvioinnin tekee luokanopettaja, joka tuntee oppilaan osaamisen pitkältä ajalta. Toisaalta nykyykäytännössä etua voi olla siitä, että 6. luokan luokanopettajalla on selkeä näkemys 7.-9. luokkien osaamisvaatimuksista.

Luokanopettajalla on kelpoisuus opettaa 6. luokilla opetettavia oppiaineita, joten kuudesluokkalaisten opiskelua yläkoulussa ei voi perustella opettajien kelpoisuusperusteilla. Luokanopettajalla on kelpoisuus myös muun muassa englannin ja ruotsin opettamiseen. Jos halutaan hyödyntää opettajien ammatillisia vahvuuksia tiettyjen oppiaineiden, esimerkiksi taito- ja taideaineiden opettamisessa, oppitunteja voidaan jakaa koulun sisäisesti etenkin isommissa kouluyksiköissä, joissa opettajien erityisosaamista on tarjolla runsaasti. Jos halutaan hyödyntää aineenopettajan erityisosaamista esimerkiksi kieltenopetuksessa, aineenopettaja voi myös siirtyä opettamaan osan oppitunneistaan alakoulussa. Oppitunteja jakaessa on kuitenkin syytä huolehtia siitä, että luokilla 1-6 päävastuu luokan opettamis- ja kasvatustyöstä on luokanopettajalla.

Päätöksessä viitataan myös yläkoulujen erityisvarusteltujen aineenopetusluokkien käyttömahdollisuuteen. Käytännössä mahdollisuus hyödyntää erityisvarusteltuja aineenopetusluokkia vaihtelee. Taito- ja taideaineita opiskellaan pääsääntöisesti kyseisen oppiaineen opetustiloissa, tosin käsityötunneille voi olla tarve siirtyä kokonaan toiseen kouluun.

Lukuvuonna 2025-2026 Riihimäen yläkoulujen 6. luokilla työskentelee yhteensä 12 luokanopettajaa, joista 9 on vakituisessa virassa. Vakituisessa virassa työskentelevistä

luokanopettajista 8:lla on aineenopettajakelpoisuus, ja he opettavat myös luokilla 7-9. Opetuksen järjestämisen näkökulmasta luokanopettajien kaksoiskelpoisuudesta on hyötyä, jos 7.-9. luokille tarvitaan täydentävää henkilöstöresurssia. Vastaavasti aineenopettajat opettavat kuudensilla luokille etenkin vieraita kieliä sekä taito- ja taideaineita. Aineenopettajakelpoisuudesta on etua myös alakoulussa, koska ko. opettaja voi opettaa kyseisistä oppiaineista myös muille kuin omalle luokalleen. Myös Riihimäen alakouluissa työskentelee kaksoiskelpoisia luokanopettajia.

Yläkouluun kuudennelle luokalle siirryttäessä luokat ovat lähtökohdiltaan hyvin erilaisia: Luokassa voi olla oppilaita 25 tai 13. Ryhmien siirtymää on haluttu pehmentää pitämällä kuudennet luokat kokoonpanoltaan vielä entisenlaisina ja muokkaamalla niitä vasta siirryttäessä 7. luokalle. Luokkien erilaiset lähtökohdat voivat hankaloittaa oppimisen tuen resursointia. Pedagogisista ja taloudellisista syistä luokat voi joskus olla tarkoituksenmukaista luoda uudestaan kuudennelle luokalle.

Päätöksenteossa viitataan nivelvaiheen ongelmien vähentämiseen, millä ilmeisesti tarkoitetaan niin sanotun mopotusperinteen katkaisemista. Kouluilla tulee olla keinot puuttua kaikkeen syrjintään ja väkivaltaan riippumatta siitä, millä tavalla opetus järjestetään. Epäselväksi jää, mistä syystä vuotta aiempi yläkouluun siirtyminen on poistanut mopotusperinteen ja eikö tämä kielteinen ilmiö olisi ollut poistettavissa joka tapauksessa. Kuudensien luokkien siirtymistä yläkouluun on perusteltu myös sillä, että siirron jälkeen kouluterveyskyselyssä kiusaamisen on osoitettu vähentyneen. Tämän jälkeen vuosien myötä kiusaamista mittaavat kouluterveyskyselyn indikaattorit ovat ilmaisseet vaihtelevia tuloksia. Suoria johtopäätöksiä ei voida vetää kiusaamiseen liittyvien kyselytulosten ja kuutosten yläkoulussa opiskelun välille.

Riihimäen kaupungin vanhempaintoimikunta on kokouksessaan 7.5.2024 tuonut esille huolensa ja kritiikkinsä kuudesluokkalaisten opiskelusta yläkoulussa ja esittänyt toiveensa, että käytäntöä muutettaisiin. Vanhempaintoimikunta on nähnyt tärkeänä, että lapset saisivat opiskella kuudennella luokalla vielä omassa tutussa ja turvallisessa alakoulussaan ja näin tuettaisiin lapsuuden kasvurauhaa.

Yhteenvetona voi todeta, että Riihimäen perusopetuksen ratkaisu siirtää kuudesluokkalaiset opiskelemaan yläkoulussa näyttää saaneen kimmokkeensa alakoulujen tilatarpeista, ja ratkaisulle on etsitty myös pedagogisia perusteita. Noin 20 vuoden jälkeen käytäntöä on palveluverkkoselvityksen yhteydessä mahdollisuus arvioida uudelleen. Käytännössä kuudesluokkalaisten opiskelu alakoulussa olisi toteutettavissa vaiheittain sitä myötä, kun perusopetusryhmien määrä alakouluissa vähenee. Ensimmäisenä tämä olisi mahdollista Herajoen ja Lasitehtaan kouluissa mahdollisesti syksyllä 2028. Muissa alakouluissa kuudesluokkalaisten opiskelu olisi mahdollista toteuttaa muutamaa vuotta myöhemmin.

Olipa ratkaisuna kuudesluokkalaisten opiskelun jatkaminen yläkoulussa tai alakoulussa, tärkeää on tunnistaa toteutustavan edut ja haasteet sekä kehittää toimintamallia niin, että se tukee mahdollisimman hyvin lasten oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyviä tavoitteita.